

Izvestje
c. kr. II. državne gimnazije
v Ljubljani
o šolskem letu 1911./12.

Na svetlo dal ravnatelj

Anton Štritof.

Vsebina:

- 1.) Slovarček h Qu. Horati Flacci carmina selecta (po Huemerjevi izdaji). Priredil *dr. Jos. Pipenbacher*.
- 2.) Šolska poročila. Sestavil *ravnatelj*.

V Ljubljani, dne 6. julija 1912.

Založila c. kr. II. državna gimnazija.

Natisnila Ig. pl. Kleinmayr & Fed. Bamberg.

Izvestje

c. kr. II. državne gimnazije

v Ljubljani

o šolskem letu 1911./12.

Na svetlo dal ravnatelj

Anton Štritof.

Vsebina:

- 1.) Slovarček h Qu. Horati Flacci carmina selecta (po Huemerjevi izdaji).
Priredil *dr. Josip Pipenbacher.*
- 2.) Šolska poročila. Sestavil *ravnatelj.*

V Ljubljani, dne 6. julija 1912.

Založila c. kr. II. državna gimnazija.

Natisnila Ig. pl. Kleinmayr & Fed. Bamberg.

Slovarček

h

Qu. Horati Flacci carmina selecta (po Huemerjevi izdaji).

Priredil dr. Jos. Pipenbacher.

Kv. Horacij Flak (*Qu. Horātius Flaccus*) se je rodil 8. decembra l. 65. pr. Kr. v Venuziji. Njegov oče — osvobojenec — se je preselil v Rim, kjer je dal svojega sina dobro vzgojiti. Filozofično in retorično izobrazbo si je pridobil v Atenah. Kot 23leten mladenič se je udeležil pod Brutom bitke pri Filipih (l. 42.), kjer si je rešil življenje z begom. Vrnivši se v Rim, je postal tajnik pri državnem davčnem uradu. Poleg svojega poklica se je pridno bavil s književnostjo in pesništvom. Kmalu se je sam predstavil javnosti kot pesnik. Njegovi pesniški proizvodi so vzbudili pozornost takratnih veljavnih literatov. Ti so seznanili Horacija z Mecenatom, ki je rad podpiral s svojimi velikimi sredstvi pomoči potrebne književnike in pesnike ter bil središče literarnega življenja rimskega. Horaciju je podaril celo posestvo v Sabinskih gorah. Končno mu je še ogladil pot k Oktavijanu Avgustu, ki je Horacija — nekdanjega republikanca — vzprejel v krog svojih izvoljencev ter občeval z njim prijateljski.

Horacij je umrl 27. septembra l. 8. pr. Kr., par tednov za Mecenatom, in je bil pokopan na Eskvilinu poleg svojega velikega dobrotnika in prijatelja.

Horacij je eden izmed prvih učiteljev življenske modrosti. Njegove poezije so neizčrpna zakladnica vsega, kar je lepo in resnično, pa tudi praktično in za življenje potrebno; Horacijeve pesmi so najzanesljivejši vademecum za vsakogar, kdor hoče biti srečen. Popolne sreče sicer ni, kajti

Ὀὐκ ἔστιν, ὅσους πάντ' ἀνήρ εὐδαιμονεῖ (Evríp.).

Tega mnenja je tudi Horacij, izražajoč isto misel v pregnantnem stavku:

Nihil est ab omni parte beatum.

Toda vsaj na najvišjo stopnjo smrtnikom dosežne sreče pride, kdor hodi skozi življenje po srednji poti, pomneč:

Auream quisquis mediocritātem

Diligit, tutus caret obsoleti

Sordibus tecti, caret invidenda

Sobrius aula.

Nil admirari prope res est una

Solaque, quae possit facere et servare beatum.

A. Carmina.

Liber primus.

1. Mecenatu.

(Človeška stremljenja.)

- 1 *C. Cilnius Maecēnās* (-ātis) G. Cilnij Mecenat, Oktavijanov svetovalec in plemenit podpornik književnikov in pesnikov; potomec etruških kraljev (cf. l. III. 29, 1) *atavus*, ī praded, prednik; *a. rēgēs* kraljevski predniki
ē-ditus (ē-dō 3.) 3. = *nātus* rojen; potomec
praesidium, ī zaščita
decus, oris dika; *dulce d.* dika in ponos
sunt, quī = *nōnmūllī*
curriculum, ī dirjalni voz (dirčnik); dirjališče; tekma
col-ligō 3. zbrati; (*pulverem*) (vz)vrtinčiti, vzkolobariti, vzdigovati
Olympicus 3. olimpiški (v Olimpiji v Elidi so se praznovale znane olimpiške igre)
iuvat mē veseli me
mēta, ae cilj
fervidus 3. žareč, razbeljen
- 5 *ēvītō* (rem) 1. ogibati se, izogniti se
rota, ae kolo
palma, ae palmova vejica; oljkova mladika
nōbilis, e (= *nōbilitāns*) časten
terrae često = *orbis terrārum*
ē-vehō 3. (navzgor) pripeljati, povzdigniti
mōbilis, e premičen, omahljiv
turba, ae tropa, druhal, ljudstvo
Quiritēs, tium Kviriti, rimsko ljudstvo
certō 1. tekmovati

- tergeminus* 3. trojen; *t. h.* = kvestura, pretura in konzulat
tollō 3. (*honōribus* abl. instr.) povzdigniti (k častem)
con-dō 3. skriti, spraviti
horreum, ī žitnica
- 10 *Lybicus* 3. libiški, v Libiji
verrō 3. pometati, pomesti
ārea, ae (ā-rēō) suh kraj; gumno, gumnišče
patrius 3. očetov, domač, svojih očetov
findō 3. cepiti, razklati; *agrum* kopati
sarculus (-um), ī motika
Attalicus 3. atalski (pergamski kralj Atal III. je zapustil l. 133. Rimljanom svoje kraljestvo in veliko premoženje)
condiciō, ōnis pogoj; ponudba, blago
di-moveō 2. razmakniti, ločiti (od polja)
trabs, is bruno; hrbtica, ladja
Cyprius 3. ciprski; otok Ciper je dajal mnogo dobrega lesa za ladje
Myrtōus 3. mirtski; M. morje okoli otoka Mirta pri Evbeji
seco 1. sekati; *mare* rezati morske valove, ploviti po morju
- 15 *luctor* 1. (z dat.) boriti se
fluctus, ūs val, pl. valovje
Icarius 3. ikarski
Āfricus, ī Afrik (južnovzhodni veter, široko)
ōtium, ī mir
ratis, is plav, brod, ladja
re-ficiō 3. popraviti

- quatiō* 3., *quassī*, *quassum* stresti;
(*nāvem*) poškodovati
in-docilis, *e* neuk, ki se ne more
navaditi
pauperiēs, *eī* = *paupertās*
pōculum, *ī* časa
(*vīnum*) *Massicum* masiško vino,
masik (z Masiške gore na meji
Lacije in Kampanije)
20 *solidus* (*solum*) ves (delu posvečen)
dēmō 3. odvzeti, odkrhniti, pri-
krajšati; *nōn spernō dēmere* rad
prikrajšam
arbutus, *ī* jagodičnica, planika
stratus 3. položen, ležeč (*membra*
acc. graec.); *nunc stratus ad*
bodisi, da se zlekne k
lēnis, *e* nežen, lahnožuboreč
caput, *itis* glava, vir
castra, *ōrum* življenje v taboru,
vojaško življenje
lituus, *ī* kriva palica avgurjev;
(zakrivljeni) rog (konjenikov)
sonitus, *ūs* glas, zvok
per-misceō 2. zmešati; pas. zdru-
žiti se
tuba, *ae* (ravna) tromba (pešcev)
25 *dē-testor* 1. prokleti; *dētestātus*
(pas.!)
manēō 2. ostati; prenočiti, pre-
nočevati
Iuppiter = *caelum* (*divum*)
frigidus 3. mrzel, hladen
catulus, *ī* mladič; (mlad) pes
cerva, *ae* košuta
teres, *ctis* spleten
aper, *apri* veper
plaga, *ae* mreža
hedera, *ae* bršljan, bršljanov venec
30 *misceō* 2. (z)družiti
gelidus 3. mrzel, hladen
nemus, *oris* gaj, log

- levis*, *e* lahek, lahkonog
Satyrus, *ī* Satir (gozdni človek s
kozlovsкими rogovi in kozjimi
nogami, spremljevalec Bakha)
chorus, *ī* kor, kolo, rajanje
sē-cernō 3. (*populō*) ločim (daleč
proč od hrupa ljudi), odmikam
(hrupu ljudstva)
tibia, *ae* piščal(ka)
co-hibeō 2. skupaj držati, zadr-
ž(ev)ati, kratiti
Euterpē, *ēs* (Muza) Evterpa
Polyhymnia, *ae* (Muza) Polihimnija
Lesbōus 3. lesbiški
rē-fugiō 3. tukaj: braniti (obotav-
ljati) se
barbitus, *ī* (*βάρβυτος*) barbit, lira;
tendere b. strune barbita napeti,
ubirati
35 *quod sī* če torej, če pa
lyricus 3. liriški
vātēs, *is* prorok, pesnik
īn-serō 3. uvrstiti, prište(va)ti
sublimis, *e* visok
feriō 4. zadeti, dotikati se
vertex, *icis* teme (bom z glavo za-
deval ob visoki strop neba)

2. Avgustu, rešitelju države.

- 1 *dirus* 3. grozen, strašen
grandō, *inis* toča
rubēns, *entis* rdeč, žareč, ognjen
iaculor 1. metati, zadeti
arx, *arcis* grič, holm (= *collis*)
5 *terrui*, *nē* . . . je napolnil s stra-
hom, da se morda zopet vrne
gravis, *e* težek, grozen
novus 3. nečuvven, nezaslišan
mōnstrum, *ī* čudo, pošast
Proteus, *ī* Protej (morski bog, ki
zna izpreminjati svojo obliko)

- pecus, oris* drobnica, živina, čreda
vīsō 3. obiskati
ulmus, ī brest
- 10 *super-iaciō* 3. (*iēcī, iectum* [*iactum*])
 vreči nad (črez) kaj; pas. izstopiti, razliti se
pavidus 3. boječ, plah
damma, ae damjek, jelen
flāvus 3. plav, rumen, žolt
Tiberis it Tibera se drvi
re-torqueō 2. (nazaj) obrniti, — potisniti, — odvrniti
Etrūscus 3. etruški, tirenski
violenter besno, siloma, s silo
- 15 *dē-iciō* 3. dol vreči, zrušiti
monumentum, ī spomenik (= kraljevi grad Nume P.)
Vesta, ae (boginja) Vesta
Īlia, ae Ilija, Enejeva hči = Reja Silvija; rodivši Romula in Rema, je bila vržena v Tiberio in je postala žena Anijeve, boga reke Tibere)
nimius 3. (pre)silen
iacō 1. metati; *sē* i. ponašati se, zvati se, izdajati se
ultor, ōris maščevalec, osvetnik
vagus 3. nestalen, črez breg (obrežje)
lābor 3. valiti se, teči
Iove nōn probante (= *I. invītō*)
uxōrius 3. ženi vdan
- 20 *Amnis, is* rečni bog
gravis, e ljut
vitium, i greh, grešno življenje, zločin
rārus 3. redek, zredčen, maloštevilen
- 25 *voco* 1. *aliquem rēbus* (dat.) poklicati koga (da se zavzame za razmere) razmeram na pomoč
ruo 3. rušiti se, pogibati
prece fatīgō 1. omehčati z molitvijo
- minus audiō carmina* ne slušam njihovih svetih (obrednih) pesmi (ne dam nič na pesmi)
partēs, ium naloga, uloga
expīō 1. poravnati, zadostiti za, izbrisati
- 30 *candēns, entis* svetlobel, svetel
umerus, ī rama
amiciō 4. odeti, obdati, zakriti
augur, uris prorok, avgur
Erycina (dea) Ericinka (*Eryx* [Erik], rtič na zapadni strani Sicilije s svetiščem boginje Afro-dite) = Venera
rīdēns, entis smehljavač se, mil
Cupīdō, inis Lelj (= Eros, Afro-ditin sin)
- 35 *neglegō* 3. zanemariti, zavreči
re-spiciō 3. zopet (milostno) ozirati se
auctor, ōris začetnik (rodu), praoče, praded
satiō 1. prenasitati
ludus, ī (vojna) igra
clāmor, ōris (bojni) krik, klic
lēvis, e (*λήγος, λείος*) gladek, bleščeč
Marsus 3. marški; Marzi, ljudstvo v Laciji, so bili zelo dobri vojaki
- 40 *vultus, ūs* pogled
figūra, ae oblika, podoba
āles, itis krilat
almus (alo 3.) osrečujoč, blag
Māia, ae Maja
patiōr 3. (tukaj z nom. c. inf.) dopuščati
- 45 *sērus* 3. (še)le pozno
Quirīnus = *Mars*; pozneje = *Romulus*
inter-sum, -esse bi(va)ti med
in-īquus (aequus) 3. neraven; nevoljen; razjarjen
ōcior (*ὄξος*), *ius* komp. prehiter

aura, *ae* dih, veter

tollō 3. vzdigniti, vzeti, odnesti
triumphus, *ī* slavje, zmaga

50 *potius amo dīci* rajše se zovem
prīnceps, *ipīs* prvak, cesar
Mēdi = *Persae*

equitō 1. jahati

in-ultus 3. nekaznjen, brez osvete

3. Človeška smelost.

Vergiliju na pot v Atene.

1 *sic tē . . . regat* kakor gotovo želim,
da te vodi

divus 3. božanski; *dīva*, *ae* boginja
(= *Venera*, zaščitnica mornarjev)

lūcidus 3. svetel, sveteč

pater, *tris* oče; bog

ob-stringō 3. zvezati, zapreti

Īapyx, *ygos* Ijapig, severnozahodni
veter

5 *crēdō* 3. verjeti; zaupati, poveriti

dēbeō 2. dolgovati

fīnēs, *ium* ozemlje, tla

red-dō 3. oddati, vrniti

dīmīdium, *ī* pol(ovica)

rōbur, *orish* hrastovina (meton. = ščit)

aes, *aeris* med (meton. = oklep)

10 *fragilis*, *e* slab(oten)

trux, *ucis* divji, besen

com-mittō 3. zaupati, poveriti, iz-
ročiti

praeceps, *ipitis* ki se nenadoma
vzdigne, viharen, divji

dē-certō 1. boriti se (za zmago)

aquilō, *ōnis* severni veter, sever
(burja)

trīstis, *e* žalosten, otožen; zlokoben,
zlovešč, nevaren

Hyadēs (*Υαδες*) Hijade, (dežujoče)
ozvezdje, ki se prikaže 7. maja;
takrat rado dežuje

rabiēs, *ēi* besnost

Notus, *ī* južni veter, jug

15 *arbīter*, *trī* razsodnik; gospodar,
vladar

Hadria, *ae*, *m.* (viharno) Jadransko
morje

(*seu*) — *seu* bodisi da — ali pa

pōnō 3. (*fretum*) pomiriti

fretum, *ī* morska ožina; morje, val

gradus, *ūs* korak; podoba, način

mōnstrum, *ī* morska pošast

turbidus 3. razburkan, nemiren

20 *infāmis*, *e* zloglasen

scopulus, *ī* kleč, skalina, peč(ina)

Acroceraunia, *-ōrum* Akroceravnija,
rtič na epirski obali nasproti

Brundizija, zloglasen zaradi
brodolomov

nequīquam zaman, zastonj

ab-scīndō 3. odtrgati, razdvojiti

dis-sociābilis, *e* razdružen, nezdru-
žen, negostoljuben

nōn tangendus 3. nepristopen

trān-siliō 4. pluti preko

vadum, *ī* preliv, plitvina

25 *audāx*, *ācis* drzen, smel

vetitum nefās prepovedan greh

Īapetus, *ī* Ijapet, Prometejev in
Epimetejev oče

genus, *eris* rod, potomec

aetherius 3. nebeški

domus, *ūs* dom, palača

30 *sub-dūcō* 3. ukrasti

maciēs, *ēi* sušica

in-cumbō 3. (v)leči (-žem) se, pri-
hrumeti

cohors, *ortis* kohorta, četa

sē-moveō 2. odstraniti, zelo odda-
ljiti

tardus 3. počasen; pozen, kesan

necessitās, *ātis* potreba, sila, nuja

lētum, *ī* pogin, smrt

cor-ripīō 3. pograbititi; pospešiti
(korak)

experior 4. poskusiti

35 *penna, ae* krilo, perotnica

per-rumpō 3. prodreti, prekora-
čiti

Acherōn, ontis Aheron, bajna reka
mejnica nad- in podzemlja

labor, ōris neutrudljivost

arduus 3. (pre)težek, (pre)mučen,
(pre)strm

peto 3. skušati doseči, iskati

pōnō 3. (*fulmina*) stran položiti,
iz rok dejati

4. Pomlad je spet v deželi; zdaj
torej se venčajmo s cveticami
in uživajmo, kajti dolgost živ-
ljenja našega je kratka.

1 *solvō* 3. razvezati; pas. tudi: h
kraju iti, pri kraju biti
vicis (gen.) menjava; vrstitev, vr-
nitev

Favōvnius (*ventus* = ζέφυρος), ī

Favonij, južnozahodni veter

māchina, ae stroj, valjar

carīna, ae orehova lupina; hrbtica;
ladja, brod

stabulum, ī staja, hlev

arātor, ōris ratar

cānus 3. siv(obel)

albicō 1. beliti se

pruīna, ae mraz, slana

5 *Cytherēs* 3. citer(ej)ski (otok
Citera je južno od Lakonije,
sedaj Čerigo); V. se je tam ro-
dila iz morske pene

chorus, ī zbor, kolo, raj; *ch. dūcere*
rajati

im-mincō 2. biti, stati (nad kom);

l. svetiti

Grātiae (Χάριτες) Gracije, boginje
miline

decēns, entis dičen, zal

alternus 3. menjalen; *a. pede* me-
njaje nogo; zdaj s to, zdaj z
ono nogo

quatīō 3. *terram* ob tla biti, doti-
kati se tal

gravis, e težek, neroden; strašen,
sovražen

ārdēns, entis ognjen, maren, marljiv
officīna, ae delavnica, kovačnica;

of. ūrō v kovačnici kovati

viridis, e zelen

nitidus 3. svetel, veder

im-pediō 4. zaviti, ovenčati

myrtus, ī mirta

10 *solūtus* 3. osvobojen, prost (snega)

umbrōsus 3. senčnat

Faunus, ī Faven, bog pomladi

lūcus, ī gaj

āgna, ae jagnje, jarčica

haedus, ī kozlič(ek)

pallidus 3. bled

pulsō 1. trkati

taberna, ae koča, koliba

turris, is palača (s stolpom)

Sēstius, ī Sestij, konzul l. 23.

15 *summa, ae* vsota; (vsa) doba, dol-
gost

incōhō 1. začeti; *spem* gojiti

iam že, kmalu

manēs, ium Mani, duše pokojnih, ki
so (po Epikurju) le bajke; *fabulae*

m. bajni M., bajni svet Manov

exīlis (*exiguus*), e reven, pust

Plūtōnius 3. Plutonov

simul = *sumulac*

meo 1. iti, (od)potovati

sortior 4. srečkati (*rēgna vīnī* za
stoloravnateljstvo)

tālus, ī kocka

Lycidās, ae Licida

caleō 2. topel biti; plamteti

20 *tepeō* 2. goreti

6. Opravičba. Za junaške pesmi sem preslab (zato pojem le pesmi ljubezni).

1 *scribō* 3. popisati; opevati
(*L. Varius (Rufus)* Varij, epik in tragik, Horacijev prijatelj
Maonius 3. meonski (= lidijski = homerski; Smirna, Homerjevo rojstno mesto, je bila meonska [lidijska])

ales, itis labud, pesnik
quam cumque = *quancumque*
ferōx, ōcis divji, hraber

5 *Agrippa, ae* Agripa, Avgustov zet
dicō 3. opevati

stomachus, ī želodec; jeza
cēdō 3. ugoditi, ustreči
cēdere nescius neustrežljiv, ki se ne zna vdati (želji ustreči)

cursus, ūs tek, blodnja
duplex, icis dvojen; premeten, zvit
Ulixēi (od *Ulixēus*) = *Ulixis*

saevus 3. grozen
tenuis, e tenek, šibek
grandis, e velik(anski), silen

pudor, ōris sramežljivost

10 *imbellis, e* nebojevit
laus, laudis hvala; vrlina
ēgregius 3. vzvišen

culpa, ae krivda; *c. ingeniū* pomanjkanje duševne zmožnosti

dē-terō 3. oddrgniti, manjšati
tunica, ae tunika, spodnja obleka
adamantinus 3. jeklen

Mēriōnēs, is Merijon, trojanski junak
Tydidēs, ae Tidejev sin, Tidejevič (Dijomed)

7. Veseli se življenja, prijatelj!

1 *clārus* 3. solnčen

Rhodos (-us), ī (mesto) Rod

Mytilēnē, ēs Mitilene (mesto na otoku Lesbu)

Ephesus, ī Efez (glavno mesto provincije Azije)

bimaris, e dvomorski

īnsignis, e odličen, slaven

Tempē, um (dolina) Tempe v Tesaliji

5 *intāctus* 3. deviški, čist

perpetuus 3. nepretrgan, neprestan;
p. carmine celebrāre neprestano peti slavo

undique odsvod

dē-cerpō 3. natrgati, nabrati

oliva, ae oljkova vejica

prae-pōnō 3. (spredaj) položiti;
— (*fronti*) ovenčati

aptus 3. *equis* konjegovjen

10 *patiēns, entis* utrjen, trden, vztrajen
Larissa, ae Larisa (glavno mesto Tesalije)

per-cutiō 3. zadeti, ganiti, očarati, navdušiti

opīmus 3. masten, rodoviten, blagoslovljen

Albunea, ae Albuneja, tiburski Sibila

re-sonō 1. odmevati

praeceps, cipitis slapovit, deroč

Tiburnus, ī Tiburn, eden izmed (3) ustanoviteljev Tibura (*Tibur, uris*)

ūdus 3. vlažen, rosen, moker

mōbilis, e premičen; živ(ahen), poskočen

pōmārium, ī sadovnik, ovočnjak

15 *albus* 3. bel, jasen

dē-tergeō 2. pregnati

- nūbilum*, ī oblak
parturiō 4. prinesti, napraviti
perpetuō vsikdar, vedno
labor, *ōris* nadloga
mollis, *e* mil, sladkek
Plancus, ī Plank, Oktavijanov za-
 upnik
merus 3. čist; *merum*, ī (*vīnum*)
 (čisto, ne z vodo zmešano staro)
 vino, starina
fulgeō 2. bliščati
signum, ī (bojno) znamenje
 20 *Teucer*, *crī* Tever, Telamonov sin
 iz Salamine (pri Atenah)
Lyaeus, ī Lijej (*Liber* = *Bacchus*
 = *vīnum*; skrbilom: *λvaίoc*)
tempora, *um* senci
pōpuleus 3. topolov
vinciō 4. vezati, ovenčati
ad-fārī nagovoriti
 25 *quō cumque* = *quōcumque*
auspex, *icis* prorok (srečo), pokro-
 vitelj
ambiguus 3. dvomen; dvojen
tellūs, zemlja, dežela
Salamis, *īnis* Salamina na Cipru
 (*tellūre novā*)
iterō 1. (*aequor*) zopet pluti po

10. Merkurijn.

- 1 *fācundus* 3. (*fārī*) zgovoren
Atlās, *antis* Atlant, oče Merkur-
 jeve matere Maje
cultus, *ūs* raba, navada, šega
recēns, *entis* svež; nov, ravno nastal
vōx, *vōcis* glas, govor
fōrmō 1. (iz)obraziti, olikati
catus 3. premeten, zvit
decōrus 3. lep, plemenit
mōs, *mōris* šega, uvedba
palaestra, *ae* borilnica, palestra

- 5 *parēns*, *entis* oče, iznajditelj
callidus 3. zveden, izkušen
iocōsus 3. šaljiv, smešen
condō 3. skriti, spraviti
furtum, ī tatvina
 10 *ā-moveō* 2. odmekniti, umekniti,
 ukrasti
mināx, *ācis* grozeč, preteč
viduus 3. (*dī-vid-ō*) oropan, brez
pharetra, *ae* tul
quīn kako ne, (da) celó
Atridēs, *is* Atrejevič (Agam. in
 Menel.)
Īlium (*Īlion*), ī Ilij (Troja)
 15 *Thessalus* 3. tesalski (Tesalija je
 bila domovina Ahilova, Mirmi-
 donov)
īgnis, *is* stražni ogenj
inīquus 3. sovražen
laetus 3. vesel, blažen
re-pōnō 3. položiti (na svoje
 mesto), voditi, spraviti
virga, *ae* veja, palica
levis (*turba*) lahek, brez teže (brez-
 telesna truma duhov)
co-erceō 2. brzdati, krotiti, skupaj
 držati
turba, *ae* krdelo
īmī, *ōrum* (= *īnferī*) spodnji (pod-
 zemeljski) bogovi

11. Dober svet.

- 1 *quaerō* 3. iščem, vprašam
nefās (*est*) greh je, ne sme se
Leuconoē, *ēs* Levkonoa (prorokinja
λευκόος, *voōs*)
Babylōnius 3. babilonski
temptō 1. (po)skušati
numerus, ī številka, računska
 umetnost
ut (pri vzkliku) kako, koliko

- 5 *op-pōnō* 3. nasproti postaviti; pas. tudi nasproti stati
dēbilitō 1. slabiti
pūmex, icis votlič; pl. tudi kleči, skaline
Tyrrhēnus 3. tirenski (etruški)
sapiō 3. pameten biti
liquo 1. čistiti
spatium, i doba, trenutek
re-secō 1. odrezati, opustiti, iznebiti se, omejiti
invidus 3. nevoščljiv, zavisten
aetās, ātis življenska doba
carpō 3. trgati; uživati
crēdulus 3. zaupajoč, zanašajoč se

12. Avgustu.

- 1 *hērōs, ōis* (ἥρωας) junak, polbog
ācer, ācris, ācre oster, bistroglasen, zvočen
sūmō 3. nameravati, začeti
celebrō 1. slaviti
Oliō, ūs Klijo, Muza zgodovine
re-cinō 3. odmevati, odjekovati
iocōsus 3. šaljiv, nagajiv
 5 *imāgō, inis* podoba; (*vōcis*) i. odmev, jek
Helicōn, ōnis Helikon (gora v Beotiji, sedež Muz)
ōra, ae obrežje, najskrajnji del (pokrajine), pokrajina, kraj
Pindus, ī Pind (gorovje med Epirom in Tesalijo)
gelidus 3. leden
Haemus, ī Hem (Balkan)
vōcālis e doneč, miloglasen, radopeven
temere slepo, tje v en dan
īnsequor 3. slediti; *īns. sc. sunt*
Orpheus (eūs), ī (*acc. graec.: -ea*) Orfej
māternus 3. materin, materni
rapidus 3. deroč
moror 1. tr. zadrž(av)ati, ustavljati
 10 *lapsus, ūs* tek
blandus 3. dobrikav, prikupljiv; z inf.: ki je tako sladko pel, da
auritus 3. uhat; poslušen, poslušajoč
fidēs, is struna
canōrus 3. miloglasen, blagozvočen
dūcō 3. premikati, vleči, za seboj potegniti
solitus 3. navaden
parēns = pater (*Iuppiter*)
 15 *temperō* 1. voditi, vladati
hōra, ae ura, letni čas
generō 1. roditi; pas. tudi postati
vigēō 2. živeti
occupō 1. zasesti, polastiti se
 20 *audāx, ācis* smel, pogumen
sileō 2. tr. zamolčati
saevus 3. grozen, strašen, besen
bēlua, ae pošast
metuendus 3. strašen
 25 *Alcidēs, is* Alcejevič (Heraklej)
Leda, ae Leda, mati Helene (cf. I. 3, 2), Kastorja in Polidevka
pūgnus, ī pest; rokoborba
nōbilis, e znamenit, odličen
simul = simulac
re-fulgēō 2. zasvetiti
dē-fluō 3. dol teči, pasti
agitō 1. vznemiriti, razburkati
ūmor, ōris tekočina; voda, val
 30 *con-cidō* 3. zgruditi se; poleči se, potihnniti
pontus, ī morje
re-cumbō 3. vleči (poleči) se, umiriti se
 35 *fascis, is* butara šib
lētum, ī konec, (nasilna) smrt

- Cato, ōnis* = *M. Porcius Cato Uticensis* († 46)
- M. Aemilius Scaurus* se je l. 102. po bitki pri Veroni (proti Cimbrom) sam usmrtil
- prōdigus* 3. razsipen; (*animae*) dušo (življenje) žrtvujoč
- L. Aem. Paullus* † 216 (po bitki pri Kanah)
- grātus* 3. hvaležen
- īnsignis, e* odličen
- Camēna, ae* Kamena, Muza (meton. = *carmen*)
- 40 *Fabricius, ī* znani poslanec k Piru
- incomptus* 3. nepočesan, neostrižen
- M. Curius Dentātus* je premagal l. 275. Pira pri Maleventu
- ūtilis, e* (z dat.) koristen; pripraven, vrl
- fero, ferre* nesti, nositi, ustvariti
- M. Furius Camillus* je osvobodil l. 389. Rim Galcev
- saeva paupertās* stroga preprostost, sila tesnih razmer (bornega življenja)
- avitus* 3. podedovan
- aptus* 3. pripraven; primeren (= skromen)
- lār, laris* poslopje, hiša
- fundus, ī* zemlja, zemljišče
- 45 *avum, ī* čas; *occultō ūevō* neopazno
- fāma, ae* (dobri) glas, slava
- Mārcellus, ī* Marcel, Avgustov sestrič in zet
- mico* 1. bliščati se
- Iūlius* 3. julijski; Julijev; *I. sīdus* = komet, ki se je prikazal kmalu po smrti G. J. Cezarja in se je smatral za utelešeno diktatorjevo dušo
- īgnis, is* ogenj, luč (zvezda)
- 50 *ortus = editus = nātus*
- Saturnus, ī* Saturn, Jupitrov oče
- fātum, ī* usoda (*fātis* abl.)
- Parthī = Persae*
- Latium, ī* Lacija (= Italija)
- im-mincō* 2. pretiti, žugati
- ago* 3. poditi, pregnati
- iūstus* 3. pravičen, resničen
- triumphus, ī = victōria*
- 55 *subiectus* 3. podvržen; (z dat.) ležeč ob, sosed
- Oriēns, entis* Orijent, Jutrovo
- Sērēs, um* Seri = Kitajci
- Indī, ōrum* Indi
- aequus* 3. dobrohoten, pravičen
- quatīō* 3. tresti, pretresati
- castus* 3. čist, pobožen
- lūcus, ī* gaj

14. Ladji-državi.

- 1 *re-ferō (-ferre)* zanesti
- fluctus, ūs* pl. valovje
- occupō* 1. osvojiti
- nūdus* 3. gol, brez
- remigium, ī* vesla
- 5 *mālus, ī* jambor
- saucius* 3. ranjen
- Africus* I. 1, 15
- antenna, ae* rajna
- gemo* 3. ječati
- fūnis, is* vrv
- vix* komaj, težko
- dūro* 1. tr. prenesti, zmagati
- carīna, ae* hrbtica, trup
- imperīōsus* 3. zapovedljiv; viharen, silovit
- līnteus* 3. platnen; *līnteum, ī* jadro
- 10 *Ponticus* 3. pontski; Pont je bil znan zaradi izbornega lesa za ladje
- pīnus, ūs* smreka

- iactō* 1. bahati se, ponašati se
pingō 3. (po)slikati (krn s podobami bogov)
 15 *dēbēō* 2. dolgovati
lūdibriūm, ī igra(ča); ... če nočeš postati igrača
nuper pred kratkim, nedavno
sollicitus 3. vznemirjen; žalosten, otožen
tacdium, ī gnus, jeza
inter-fundō 3. vmes vlti; pas. teči, valovati (med)
nitēns, entis (svetlo)bel
 20 *vītō* 1. izogibati se
Cycladēs, um (otoki) Ciklade

15. Nerejevo prorokovanje.

- 1 *fretum, ī* val, morje
Īdaeus 3. idski (gore Ida pri Troji)
hospita, ae gostinska prijateljica
ob-ruō 3. zasuti; zvezati, pogrezniti
ferus 3. divji, grozen
 5 *avis* ptič; *mala a.* slabo znamenje
re-petō 3. nazaj zahtevati
cōniūrātus 3. zarotivši se
rumpō 3. zlomiti, razdejati, uničiti
 10 *sūdor, ōris* pot
moveō 2. (*fūnus*) povzročiti
fūnus, eris pogreb
Dardanus dardanski (Dardan je bil praoče Trojcev)
aegis, idis oklep, egida (z Meduzino glavo)
rabiēs, ēi besnost
nēquūquam zaman
pectō 3. česati
caesariēs, ēi lasje
 15 *imbellis, e* nebojevit
cithara, ae citre, kitara
dividō 3. (*carmina*) igrati (po kiticah)

- thalamus, ī* spalnica
calamus, ī bilka, trst(ika)
spiculum, ī puščica
Cnōsius 3. knoški (mesta Knoza na Kreti; Krečani so bili izborni lokostrelci)
strepitus, ūs (bojni) krik, hrum, ropot
adulter 3. (*alter*) drugemu vdan, zapeljiv, zakonolomen
 20 *col-linō* 3. oskruniti, umazati
Lāertiadēs, is Laertijan, Laertovič (Odisej)
exitium (ex-eō), ī smrt, poguba
Pylius 3. pilski (Pylus, mesto v južni Elidi)
re-spiciō 3. ozirati se, videti
Teucer I. 7, 21
Sthenelus, ī Stenel, Dijomedov kolovozec
 25 *sciēns, entis* vešč
imperitō 1. zapovedovati; (— *equīs*) voditi
auriga, ae voznik, kolovozec
Mēriōnēs, is Merijon, Idomenejev voznik
furo 3. besneti
atrōx, ōcis temnogled, divji
Tydidēs I. 6, 16
grāmen, inis trat(in)a, ledina, paša
sublimis, e (I. 1, 36) visok
mollis, e mehek; bojzljiv, strahopet(en)
anhelitus, ūs sopenje, sopihanje
īracundus 3. togoten
prō-ferō (-ferre) odložiti (*diem* usodni dan)
mātrōna, ae žena
Phrygēs, um Frigi (Troja je bila v Mali Frigiji)
 35 *certus* 3. gotov, (od usode) določen
Pergameus 3. pergamski = trojanski

17. Prijateljci Tindaridi, ki jo vabi pesnik na kratek obisk.

- 1 *vālōx, ocis* uren
Lucrētīlis, is Lukretil, gora blizu Horacijevoga posestva Sabina
mūtō, 1. zameniti
Lycæus, i Licej, gora v Arkadiji, Favnov (= Panov) sedež
dēfendō (alicui aliquid) 3. braniti (koga pred čim)
capella, ae koza
usque povsod; vselej, vedno
pluvius 3. deževen
- 5 *arbutus, ī* I. 1, 21
thymum, ī (-us, ī) materna dušica, mačešica
dēvius 3. odpoten, samoten
oleō 2. dišati, smrdeti
uxor, ōris samica
marītus, i samec
viridis, e zelen(kast), izpreminjast
colubra, ae kača, belouška
Mārtiālis, e marcijalski, Martu posvečen, zgrabljiv
Haedilia, ae Hedilija (neka globel)
- 10 *utcumque* bržko, kadar
fistula, ae (pastirska) piščal(ka)
Ustica, ae Ustika (reber med Sabinom in Lukretilom)
cubo 1. ležati; nagnjen biti, viseti
lēvis, e I. 2, 38
per-sonō 1. odmevati
cordi est mihi aliquid na srcu mi je kaj, brigam se za kaj
- 15 *ad plēnum* v izobilju
honor, ōris čast; okras, dar
cornū, ūs rog obilnosti (izobilja)
re-dūcō 3. nazaj peljati; *reductus 3.* oddaljen
Canīcula, ae (canis) Kanikula, mlada psica, pasje ozvezdje; pasji dnevi

aestus, ūs vročina, pekočina

fides I. 12, 11

Teiūs 3. tejski (Tej, na jonsko-lidijski obali, Anakreontovo rojstno mesto)

labōrō 1. trpeti; — *in ūnō* v enega zaljubljen biti

20 *vitreus 3.* steklen; varljiv, zapeljiv

innocēns, entis nedolžen, mil

Lesbius 3. lesbiški (Lesb, otok v Egejskem morju; [*vīnum*] *Lesbium* lesbijec)

dūcō 3. (vīnum) vleči, srkati; (*poc.*) prazniti

Semeleūs, i Semelejec (Semelin sin Dijoniz)

Thyōneus, ī Tijonej (Tijonin = Semelin sin)

cōn-fundō 3. zeliti; *proelium c.* spreti se, udariti se

protervus 3. drzen, silovit, nasilen

sū-spiciō 3. občudovati; osumiti

Cyrus, ī Cir (ime mladeniča)

25 *male dispār (aris)* v nesrečo (v zlo) neenak (slabejši)

in-continēns, entis nevzdržen, togoten

in-iciō 3. vreči na, zasaditi v;

manūs, ī zagrabiti z roko

scindō 3. strgati, raztrgati

haerēō 2. viseti, tičati

im-meritus 3. nezaslужen; nedolžen

18. Pesniku (Kvintiliju) Varu.

1 *vitis, is* trs

solum, ī tla, zemlja

Catilus, ī Katil (eden izmed ustanoviteljev Tibura [cf. I. 7, 13])

siccus 3. suh, trezen

dūrus 3. trd, težek, nadležen

- prō-pōnō* 3. postaviti pred (oči); narediti
- mordāx, ācis* grizoč, moreč
- dif-fugiō* 3. razpršiti se
- sollicitūdō, inis* skrb
- 5 *vīna, ōrum* (vinsko) popivanje
- militia, ae* vojaška služba
- crepo* 1. zabavljati na
- decēns, entis* mičen, krasen, pri-srčen
- modicus* 3. zmeren
- trān-siliō* 3. preskočiti, prekoračiti; preobilno uživati
- mūnus, eris* dar
- Centaurēus* 3. centavrski, Centavrov
- Lapithēs, ae* Lapit (L. so bili gorski narod okoli Olimpa in Pelijona)
- riza, ae* prepir, spor
- super* nad, pri
- dē-bellō* 1. (do)bojevat (na življenje in smrt)
- Sithōnī, ōrum* Sitoniji (Giganti na Halkidiki)
- nōn levis* pogub(onos)en
- Euhius, ī* Evhij (Bakh)
- 10 *exiguus* 3. pičel; ozek
- libīdō, inis* strast, uživanje
- candidus* 3. svetel, bliščoč, mladosten
- Bassarēus, ī* Basarej (Bakh), vladar traških basarid (menad), ki so bile oblečene v lisičjo kožo (*βάσσαρα*)
- quatiō* 3. tresti, dotikati se
- ob-serō* 3. posejati, skriti, pokriti
- frōns, ondis* list (trsa in bršljana)
- sub dīvum* pod milo nebo, v javnost
- Berecyntius* 3. berecintski (*Berecyntus, ī* Berecint, gora v Frigiji, kjer je bil orgijastičen kult Kibelin doma)
- tympanum, ī* bobnica, pavka

sub-sequor 3. slediti (za petami)

amor suī sebičnost

- 15 *plus nimīō* (več kakor) preveč
- glōria, ae* slavohlepnost, bahavost
- arcānus* 3. skriven; *arcānum, ī* skrivnost
- fidēs, eī* [*vōx media*] (ne)zvestoba
- prōdigus* 3. ki izda, izdaj(al)en
- perlūcidus* 3. prozoren
- vitrum, ī* steklo, kristal

20. Vinska poskušnja.

- 1 *vīlis, e* po ceni, cen(en); (*vīnum*) navaden, lahek
- Sabinum, ī* (*vīnum*) sabinec
- cantharus, ī* kupa, čaša
- testa, ae* vrč
- condō* 3. (*vīnum*) pretočiti
- lino* 3. zadelati, zasmoliti
- plausus, ūs* pohvala; *p. dare* (s ploskanjem) pohvaliti, ploskati
- 5 *paternus* 3. očetovski; domač
- red-dō* 3. vrniti, vračati; *laudēs* odnašati hvalo, odmevati hvale
- imāgō, inis* odmev, jek
- Caecubum, ī* (vino) cekubec (pri Gajeti v Laciji)
- prēlum, ī* preša, stiskalnica
- domo* 1. (*ūvam*) stisniti, sprešati
- Calenus* 3. kalenski (kalenec pri Kalah v Kampaniji)
- 10 *Falernus* 3. falernski (falernec pri Falerijih v Kampaniji)
- temperō* 1. (*poculum*) polniti
- Formiānus* 3. formijanski (formijanec pri Formijah v Laciji)

21. Apolonu in Dijani.

- 1 *dīcō* 3. (slavo) peti, slaviti
- in-tōnsus* 3. neostrižen, dolgolas, kodrolas

- Cynthus* 3. Cintijec (Cint je gora na Delu)
suprēmus 3. najvišji
penitus adv. srčno, iskreno
- 5 *coma, ae* lasje; listje
prō-mineō 2. vzdigovati se; pogajati, brsteti
Algidus, ī Algid (gorovje pri Tuskulu)
Erymanthus, ī Erimant (gorovje v Arkadiji)
Cragus, ī Krag (gorovje v Likiji)
Tempē, um I. 7, 4
- 10 *nātālis, e* roden
mās, maris samec, mladenič
Delos = Delus
īnsignis, e odličen, okrašen
pharetra, ae I. 10, 11
frāternus 3. bratov
lyra I. 10, 6
lacrimōsus 3. solzen
miser 3. žalosten, nesrečen
- 15 *ago* 3. gnati; obrniti, odvrniti
- 22. Prijatelju Aristiju Fusku.**
- 1 *integer* 3. nepoškodovan; brez madeža (krivde); ... čigar življenje je brez krivde in zločina
Maurus 3. Mavrov, mavrski
iaculum, ī kopje, sulica
venēnō 1. zastrupiti
gravidus 3. obtežen, težek
- 5 *Syrtēs, ium* Sirti (velika in mala)
aestuōsus 3. (*aestus*) žarek, spaljen
inhospitālis, e negostoljuben, negosten
Caucasus, ī Kavkaz (gorovje)
fābulōsus 3. bajkovit
lambō 3. lizati, prati, močiti
Hydaspēs, is Hidasap (Indov prtok)
- 10 *Lalagē, ēs* Lalaga (Hor. ljubica)
terminus, ī meja, mejnik
vagor 1. (okoli) hoditi, postopati, klatiti se
expediō 4. oprostiti; (*cūrās*) iznebiti —, oprostiti se skrbi
cūrīs expeditis brezskrben
inermis, e (arma) neoborožen, brez orožja
portentum, ī čudo, velikan, pošast
militāris, e bojevit
Daunias, adis Davnijada (deželica v Apuliji)
aesculētum, ī hrastovje, hrastov gozd, dobrava
- 15 *Iuba, ae* Juba (kralj numidski)
āridus 3. suh
nūtrix, īcis hraniteljica; domovina
piger len, nerodoviten, pust
aestīvus 3. poleten
recreō 1. oživljati, krepiti
aura, ae pih(ljanje), vetrič
latus, eris stran; (*mundī*) pas, kraj
- 20 *urgeō* 2. tlačiti
nego 1. odreči; *negātus* 3. (odtegnjen), nesposoben, brez
- 24. Umrlemu pesniku Kvintiliju Varu.**
- 1 *dēsīderium, ī* hrepenenje, koprnjenje
prāe-cipiō 3. zapeti (-pojem)
lūgubris, e žalosten, žalen; *l. cantus* žalostinka
Melpomenē, es Melpomena (boginja vzosite pesmi)
liquidus 3. tekoč; čist, zvočen
perpetuus 3. neprestan, večer
- 5 *sopor, ōris* spanje; (*s.*) *urget* krije
incorruptus 3. nepokvarjen; nepodkopen
nūdus 3. gol

10 *flēbilis*, *e* solz vreden; na (*v*) žalost, objokovan

ita tako, pod tem pogojem

credō 3. verovati; zaupati

Thrēicius 3. treiški = traški

blandus 3. laskav, prilizljiv, prikupljiv, mil

moderor 1. obvladati, prebirati

fidēs, *eī* 1. 12, 11

15 *vānus* 3. prazen; breztelesen

īmāgō, *inis* senčna podoba, senca

horridus 3. grozen

lenis, *e* mehke; *precibus nōn* 1. neizprosen

re-clūdō 3. zopet odpreti; *fāta* usodo preklicati, vrata smrti zopet odpr.

com-pellō 3. prignati, združiti

26. Prijatelju Eliju Lamiji.

1 *protervus* 3. silen, viharen

Crēticus 3. kretski

Arctus, *i* Arkt, Medvedka (ozvezdje na severnem tečaju)

ōra, *ae* primorje; *ōra gelida* ledeni pas, mrzla pokrajina

5 *Tiridātēs*, *ae* Tiridat (dvakrat pregnani kralj Partov)

ūnicus 3. edin; *ūnicē* čisto, popolnoma

secūrus 3. brez skrbi, ne brigajoč se

integer 3. nedotaknjen, neoskrunjen

apricus 3. prisojen, solnčen

nēctō 3. viti

Pimplēs, *idis* Pimplejida (Muza, imenovana po Pimpleji, viru Muz ob Olimpu)

10 *honor*, *ōris* (hvalna) pesem

fidēs, *eī* struna; pesem

sacro 1. posvetiti; slaviti

plēctrum, *i* kijec (citrarja), batič; pesem

28. Senca Arhitova.

1 *numerō carēs* (*entis*) neštevilen

mēnsor, *ōris* meritelj, merec

cohibeō 2. obdajati

Archjtās, *ae* Arhita (filozof)

Martinus 3. matinski (pri rtu Martinu blizu Venuzije v Apuliji)

mūnus, *eris* dar

5 *aetherius* 3. zračen, eterski

temptō 1. skušati, preiska(va)ti

domus, *ūs* hiša, domovje (zvezd)

rotundus 3. okrogel

polus, *i* nebesni svod

moritūrus komur je smrt določena, smrten

convīva, *ae* tovariš pri mizi, gost

Tithōnus, *i* Titon (mož Avrore, ki ga je vzela v nebo in mu izprosila pri Jupitru večno življenje, toda brez mladosti; skrčil se je v skakavca)

re-moveō 2. odstraniti, odpeljati

aura, *ae* (I. 2, 48) zrak

arcānum, *i* skrivnost

ad-mittō 3. pripustiti

10 *Tartara*, *ōrum* Tartar

Panthoidēs, *ae* Pantoid (= Evforb, ki je ranil Patrokla)

Orcus, *i* Ork (= Had)

dē-mittō 3. (dol) poslati

clipeus, *i* (medeni) ščit

re-figō 3. sneti

testor 1. izpričati, dokazati

nervus, *i* kita

cutis, *is* koža

sordidus 3. temen, neznan; *non s.* tehten, glasovit, ugleden

auctor, *ōris* zastopnik, učitelj, vir

15 *calcō* 1. iti, nastopiti

lētum, *i* smrt

Furia, *ae* Furija (tukaj: boginja strasti)

- torvus* 3. divji, grozen, srdit
spectāculum, ī igra
exitium, ī poguba, pogin
avidus 3. pohlepen, lakomen
dēnsēō 2. gostiti; pas. vrstiti se
Proserpina, Plutonova žena
 20 *fugiō* 3. bežati; (o)pustiti, odstopiti
rapidus 3. deroč, viharen
dēvezus zahajajoč
Ōriōn, *ōnis* Orijon (zahajajoč 9. novembra)
Illyricus 3. ilirski; *Il. undae* med Apulijo in Dalmacijo
Notus, ī Not (jug)
ob-ruō 3. pokopati, zagrebsti
vagus 3. nestalen, lahek
parcō 3. z inf. opustiti, zamuditi
malignus 3. zloben
inhūmātus 3. nepokopan
 25 *particula*, *ae* delček, troh(ic)a, malo
Eurus, ī ever, južnovzhodni veter
Hesperius hesperijski, večerni
Venusinus 3. venuzinski, Venuzije
plector 3. (*plēctrum*, *πλήκτρον*) tepen (kaznovan) biti, trpeti (za kaj)
sospes, *itis* rešen, nepoškodovan
mercēs, *ēdis* plačilo
dē-fluō (dol) teči, pritekati
aequus 3. pravičen
 30 *neglegō* 3. ne brigati se, ne skrbeti, za nevažno smatrati
immeritus nezasluživši, nedolžen
postmodo kmalu potem
fraus, *fraudis* pregreha
fors = *fortasse*
dēbitus 3. dolžen; *debita iūra* dolžne pravice = pokop
vicis (I. 4, 1), pl. *vicēs* izprememba (sreče)
maneō 2. (*aliquem*) čakati

- inultus* 3. brez osvete, ne maščevan
piaculum, ī sprava, spravilo, žrtev (pomirnica)
re-solvō 3. (od)rešiti, osvoboditi
 35 *mora*, *ae* zamuda

31. Pesnikova želja.

- dē-dicō* 1. posvetiti; *dēdicātus* posvečen, na praznik njegovega posvečenja
vates, *is* I. 1, 35
patera, *ae* (plitva) darilna skledica, darilnica
liquor, *ōris* tekočina; sok, vino
opīmus masten, bogat
seges, *etis* setev; (žitno) polje
ferāx, *ūcis* rodoviten, bogat
 5 *aestuōsus* 3. (I. 22, 5) žarek 3
grātus 3. hvaležen
armentum, ī čreda, govedo
Indicus 3. indski, Indije
rūs, *rūris* zemljišče, posestvo, polje
Liris, *is* Lira (reka v Laciji, s. Garigliano)
mordeō 2. gristi; močiti, plakati
taciturnus 3. brezšumen, tih
premo 3. obrez(ov)ati
Calēnus I. 20, 9
falx, *falcis* srp; vinjak, reznik, krivec
 10 *ex-siccō* 1. (iz)sušiti; (iz)prazniti
culullus, ī čaša
Syrus 3. sirski, Sirije
re-parō 1. pridobiti, zameniti
re-vīsō 3. obiskati
Atlanticus 3. atlantski
 15 *pāscō* 3. pasti; braniti, rediti
olīva, *ae* maslina, oliva
cichorēum, *i* (*ζιχόρειον*) endivija, rezva

levis, e lahek (= lahko prebaven, prebavo pospešujoč)
malva, ae slezenovec
parāta, ōrum kar (mi) je pridobljeno, kar imam
validus 3. zdrav, krepak
Lātōus 3. latojski; subst. Latojec (Apolon)
integer 3. zdrav, bister
senecta, ae = *senectus*
dē-gō 3. prebiti, preživeti

32. Liri.

- 1 *vacuus* 3. prazen, prost, brezdelen
barbitus, ī (I. 1, 34) (sedemstruna) plunka, barbit, lira
 5 *Lesbius civis* = Alcej, ki je tvoril s Šapfo slavnoznanu pesniško dvojico (okoli 600 let pr. Kr.)
modulor 1. igrati, brenkati; *modulātus* brenkan, udarjan
ūdus 3. vlažen, moker
iactō 1. premetavati, drviti
re-ligō 1. privezati
 10 *haerēō* 2. *alicui* viseti na kom, združen biti s kom
cano 3. opevati
Lycus, ī Lik, Alcejev ljubljeneec
decōrus 3. krasen, okrašen
daps, dapis pojedina, gostija
testūdō, inis želva; plunka
 15 *lēnīmen, inis* uteha, lajšava
cumque kadarkoli, vsak čas
rīte spodobno, spoštljivo

34. Moja spreobrnitev.

- 1 *parcus* 3. ščedljiv, pičel, skop(orit), mlačen
cultor, ōris častilec
īnfrequēns, entis redek, len

II. drž. g.

īn-sāniēns, entis nemoder
errō 1. v blodnji živeti
cōnsultus 3. vešč, maren; pristaš
retrōrsūm nazaj
vēla dare jadrati
iterō 1. ponoviti, zopet nastopiti, — pluti (po)
cursus, ūs (stara) pot, tek (življenja)
 5 *cogor* čutim potrebo
Diespiter (= *divus pater*) Dijes-piter, nebeški oče, vremenski bog
īgnis, is (ognjevita) strela
coruscus 3. švigajoč, svetel
nūbilum, ī oblak
plērūmque največkrat, navadno, sicer
pūrus 3. čist, jasen; *pūrum, ī* jasno (nebo)
volucer, cris, cre krilat, okriljen
brūtus 3. težek, len, neroden
vagus 3. nestalen, nemiren
 10 *īnvisus* 3. neviden, sovražen
horridus 3. grozen, strašen
Taenarus, ī Tenar, bog rtiča *Taenarum* (ī) v Lakoniji, s. Matapav, kjer so si mislili vhod v podzemelje
sedēs, is sedež, žrelo
Atlanteus finis vrh (gorovja) Atlasa, konec sveta, daljni zapad
con-cutiō 3. (s)tresti
mūtō īma summīs zameniti najnižje za najvišje = nizko povzdigniti
īnsignis, e odličen, visok
at-tenuō 1. ponižati
obscurus 3. temen, neznan, neslaven
prō-mō 3. spraviti na beli dan, povzdigniti

apex, *icis* šapelj, zlati venec, tijača,
 krona
rapāx, *ācis* roparski
stridor, *ōris* brnenje, brenčanje,
 plahutanje
tollō 3. strgati (z glave), odnesti
gaudeō pōnere postavim z veseljem

35. Fortuni Antijatski.

- 1 *Antium*, *ī* Ancij, mesto v Laciji,
 glavno mesto Volskov
praesēns, *entis* pričujoč, zmožen
vertō 3. obrniti, preobrniti (*fūne-
 ribus* v pogrebe)
- 5 *amb-iō* 4. obrniti (obračati) se do
 koga (s prošnjo), (po)prositi
sollicitus 3. žalosten, otožen
colōnus *ī* oratar, orač
Bithynus 3. bitinski; cf. I. 14, 11
Pontica pīnus
laccessō 3. dražiti; pluti po (*pe-
 lagus*)
Carpathius 3. karpatski; Karpat
 (*Carpathus*) je otok med Kreto
 in Rodom
carīna I. 4, 2
Dacus, *ī* Dak (severno od Donave)
asper, *era*, *erum* sirov; bojevit
profugus 3. ubežen, še na begu
 bojevit
- 10 *purpureus* 3. škrlatast, škrlaten
iniūriōsus 3. silovit, s silo
pro-ruō 3. porušiti, podreti
columna, *ae* steber
- 15 *cessō* 1. odlašati
concitō 1. izpodbuditi; (po)klicati
Necessitās, *ātis* Sila
clāvus, *ī* žrebelj
trabālis, *e* za bruna, za tramove
cuneus, *ī* spona, zagozda, klin
gestō 1. nositi

- aēnus* 3. meden, železen
sevērus 3. resen, krut, neusmiljen
- 20 *uncus*, *ī* kavelj, kljuka
plumbum, *ī* svinec
rārus 3. redek; odličen
pannus, *ī* cunjā, rob sukna
vēlō 1 zakriti, zaviti
ab-negō 1. odreči
utcumque I. 17, 10
linguō = *relinquō*
- 25 *meretrīx*, *icis* vlačuga
periūrus 3. krivoprisežen, prisego-
 lomen
dif-fugiō 3. razpršiti se
cadus, *ī* (lončen) vrč
faex, *faecis* gošča
siccō = *exciccō* I. 31, 11
dolōsus 3. lokav, premeten; zvito
 izbegavajoč (se izogibajoč)
- 30 *ex-āmen*, *inis* četa
Ēōus 3. eojski; jutrov, vzhoden
heū = *heu* oj, joj
cicātrix, *icis* brazgotina
re-fugiō 3. bežim pred
intāctus 3. nedotaknjen
- 35 *nefastus* 3. grešen, zločinski
con-tineō 2. odvrniti, odvrčati
incūs, *ūdis* naklo, nakovalo
dif-fingō 3. prekovati
re-tundō 3. skrhati, otopiti; *re-
 tūsus* 3. top
Massagetae, *arum* Masageti (scitski
 narod ob Kaspiškem morju)

37. Kleopatra je mrtva!

- 1 *pulsō* 1. cepetati; (*tellūrem*) butati
 —, biti (ob tla)
Saliāris, *e* salij(ar)ski
pulvmar, *āris* zglavje, blazina
sodālis, *is* somiznik, sopivec
antehac prej

- 5 *dē-prōmō* 3. (na dan) prineesti, vzeti (iz)
Caecubus I. 20, 9
cella, *ae* shramba, zaloga, klet
avitus 3. (pra)dedov
dēmēns, *entis* brezumen, blazen
ruīna, *ae* pogin, polom
fūnus, *eris* poguba
con-tāminō 1. onečastiti, oskruniti
contaminātus gnusen, sramoten,
 (s pohoto) okužen, nesramen
turpis, *e* grd, pokažen
 10 *morbus*, *ī* razuzdanost
impotēns, *entis* (*quodlibet spērāre*)
 nezmeren —, brezmeren (v svojih
 vsakojakih upih)
ebrius 3. pijan
furor, *ōris* brezumje, blaznost
sospes, *itis* rešen
mēns, *entis* mnenje; visoke misli
lymphātus 3. blazen, pijan
Mareōticus 3. mareotski (ob Ma-
 reotskem jezeru pri Aleksandriji
 je rastlo zelo dobro vino)
 15 *red-igō* 3. (naza) spraviti, pripra-
 viti (do česa), izpremeniti (v kaj)
volo 1. leteti, bežati
rēmus, *ī* veslo
ad-urgeō 2. stiskati, pritiskati,
 za petami slediti
accipiter, *tris* jastreb
velut kakor
mollis, *e* mehke, boječ
nivālis, *e* snežen, snežnat
 20 *Haemonia* = *Thessalia*
catēna, *ae* veriga
fātālis, *e* usoden, pogubonosn
mōnstrum, *ī* pošast, grdoba
generōsus 3. plemenit, junaški
quaerō 3. iskati, skušati
muliebriter kakor ženska, na ženski
 način

- ex-pavescō* 3. zbati se
ēnsis, *is* meč, bodalo
latēns, *entis* skrit
re-parō 1. zameniti
 25 *audeō* 2. upati se, pogum imeti;
ausus 3. pogumen
iaccō 2. (na tleh) ležati, uničen
 (premagan) biti
visō 3. obiskati, gledati
rēgius 3. kraljev; *rēgia* (*domus*),
 kraljevi grad (dvor)
asper, *era*, *erum* raskav; divji,
 nevaren
tractō 1. vleči; prijeti
āter 3. črn, smrtonosen
com-bibō 3. vsrkati, v žile spustiti
dē-liberō 1. prevdariti
Liburnae (*nāvēs*) liburnke (hitre
 dvoveslače Liburnov v Dalmaciji)
scilicet seveda, naravno
privātus 3. brez javne službe;
 odstavljen, s prestola pahnjen
dē-dūcō 3. prepeljati
superbus ošaben; sijajen
nōn humilis ne nizek, ponosen

38. Skromna pesmica pri vinu.

- 1 *Persicus* 3. peržanski
puer, *erī* deček; služabnik
apparātus, *ūs* priprava; blišč, blesk,
 sijaj
nectō 3. viti, oviti
philyra, *ae* lipovo liče
moror 1. (še) muditi se
mittō 3. poslati; opustiti
sector 1. poizvedovati, popraševati
 5 *simplex*, *icis* enostaven; skromen
myrtus, *ī* mirta
al-labōrō 1. pridejati, priumetovati
minister, *tri* služabnik, natakar
artus 3. tesen, gostolisten, skromen

Liber secundus.

1. Aziniju Polijonu,

pesniku žaloiger in zgodopiscu.

Predmet njegovega dela (*Historiae* v 17 knjigah) so meščanske vojne od l. 60. do l. 36.

- 1 *mōtus, ūs* nemir
Qu. Metellus (Celer) Metel, konzul l. 60.
cīvicus 3. meščanski
modus, ī mera; način, izprememba
 5 *ex-piō* 1. maščevati
ungō 3. maziliti; umazati, oskruniti
cruor, ōris kri
ālea, ae kocka; poizkus
tractō 1. obravnavati, pisati
incēdō 3. stopati, hoditi
sup-pōnō 3. (spod) postaviti; *sup-*
positus (še) tleč, goreč (pod pepelom)
dolōsus 3. goljufiv, varljiv
severus 3. strog, resen
 10 *ōrdinō* 1. urediti
grandis, e velikanski, vzvišen
mīnus, cris delo, čin
Cecropius 3. cekropski = atiški
 (Cekrop je ustanovil Cekropolo)
re-petō 3. obnoviti, zopet začeti
cothurnus, ī koturn (visoki črevelj
 tragičnega igralca od Eshila
 naprej; žaloigra je vzcvetela v
 Atenah)
reus, ī zatoženec
cōnsulō 3. sniti se, posvetovati se
cūria, ae kurija, zbornica, posveto-
 valnica
 15 *Delmaticus* delmatski (l. 39. je
 Polijon triumfiral nad delmat-
 skimi Partini)
murmur, uris mrmranje, (votel)
 glas

- per-stringō* 3. oplaziti, zadeti, za-
 glušati (zaglušiti); . . . že mi
 zveni (bije na uho) grozeče gr-
 menje rogov
lituus, ī trobenta, tromba
strepo 3. bučati, (za)doneti
fulgor, ōris blisk, blesk
 20 *indecōrus* 3. grd; *nōn ī.* časten,
 slaven
sordidus 3. umazan, grd
atrōx, ōcis neupogljiv, ponosen
Cato, ōnis Katon (*Uticensis* se je
 l. 46. po bitki pri Tapsu sam
 usmrtil)
 25 *Āfri, ōrum* Afri(čani)
inultus 3. nemaščevan
cēdō 3. umaknem se, zapustim
 (*terrā*)
impotēns, entis slab, brez moči
re-ferō (zopet) prinesiti, darovati
inferiae, ūrum (spravna) daritev
 (za mrtvece), zadušnica
pinguis, e debel; gnojen
 30 *tēstor* 1. pričati
Mēdi = Parthī
gurgēs, itis vrtinec, voda, zaliv
lūgubris, e žalosten
Dauniās l. 22, 14
 35 *dē-colōrō* 1. odbarvati, ob barvo
 spraviti, (po)rdečiti
ōra, ae l. 12, 5
procāx, ācis srborit, prešeren, raz-
 posajen
re-tractō 1. (zopet) obravnavati
 isto snov (kot Simonid s Ceja v
 svojih nenijah)
Ceus 3. cejski (Simonid z otoka Ceja
 je glavni zastopnik žalostink,
 Ἰσθηνοί)
nēnia, ae mrtvaška pesem, žalo-
 stinka

Diōnacus 3. dijonski, Venerin
(*Διώρα* = Venerina mati)
antrum, *ī* jama, otlina
40 *modus*, *ī* način; napev, pesem
plēctrum I. 26, 11

2. Bodi zmeren tudi v pridobivanju bogastva!

- 1 *color*, *ōris* barva, blesk
lamna, *ae* plošča, pločevina, kovina; denar
(*C.*) *Crispus Sallustius* pravzaprav *C. Sallustius Crispus*, pranečak znanega zgodopisca Salustija, Avgustov tajnik
temperātus 3. zmeren, pameten
5 *ex-tendō* raztegniti
Proculēius Prokulej, Mecenatov svak, brat Terencije; njegova brata, Murena in Scipijon, sta izgubila v meščanskih vojnah svoje premoženje
aevum, *ī* (nedoločen) čas; *extentō aevō* večno
paternus 3. očetovski; *nōtus animī p.* znan z bok svojega očetnega mišljenja
ago 3. goniti; povzdigovati
penna, *ae* pero, perut
metuō solvī ne dam se razvezati (razrešiti); *metuēns solvī* nerazrešen (-šna); *pennā metuēns solvī* v neminljivem vzletu (poletu)
superstes, *itis* preživevši, trajen
avidus 3. lakomen
domo I. krotiti, strahovati
10 *avidus spīritus* duh lakomnosti
remōtus 3. oddaljen
Gādēs, ium Gadi (s. Kadiks)
iungō 3. združiti (v eni roki)

indulgeō 2. prizanašati, služiti, vdajati se, streči si
dīrus 3. grozen, strašen
hydrōps, ōpis vodenica
vēna ae žila

- 15 *aquōsus* 3. voden, vodeničen
languor, *ōris* utrujenost, velost, slabost
red-dō 3. vrniti
solium, *ī* sedež, prestol
Phrahātēs, is Frahat
dis-sideō 2. nesložen biti, ne ujemati se
ex-imō 3. izvzeti, izključevati, ne šteti
20 *dē-doceō* 2. odvaditi; . . . in uči besedo *rēx* prav rabiti
vōx, vōcis glas; ime
diadēma, atis dijadem, krona; *rēgnum et d.* kraljeva krona
tūtus 3. varen, siguren
dē-ferō prenesti, izročati, prisojati
proprius 3. lasten, neizguben
laurus, *ī* lavorika, slava
irretortus 3. ne nazaj obrnjen; *oculō irretortō* ne da bi se (po njih nazaj) ozrl
acervus, *ī* kup (denarja)

3. Pravilo življenja. Kv. Deliju, rimskemu bogatašu.

- 1 *aequa mēns* ravnodušje, mirna duša
rēs arduae (I. 3, 37) stiska, nesreča; — *bonae* sreča
secus (adv.) drugače
īnsolēns, entis nenavaden, nezmeren, objesten
temperātus (*ā*) vzdržujoč se, ki se vzdrži (česa), vzdržen
moritūrus 3. za smrt določen, smrten, ki boš moral umreti

- 5 *maestus* 3. otožen, žalosten (*omni tempore* vse žive dni)
remōtus 3. oddaljen, samoten
grāmen, inis trata, zelenina
dies festus praznik
re-clinō 1. nazaj nasloniti; *reclī-nātus* 3. vznak ležeč
beo 1. blažiti, srečiti; — *mē (vīnō)* uživati, privoščiti si
interior, us notranji; *nota i.* starejša znamka
nota, ae znamka (marka), vrsta
Falernum, ī I. 20, 10
quō? čemu?
pīnus, ūs (ī) bor, (divja) smreka
pōpulus, ī topol
- 10 *hospitālis, e* gostoljuben, gostinski
con-sociō 1. družiti (. . . družec se z vejami delati senco)
amo 1. (z inf.) navado imeti, običavati
obliquus 3. poprečen, kriv, vijugast
lympha, ae val
fugāx, ācis begoč, begljiv
trepidō 1. tresti se; vijugati se;
fugax tr. trepetaje mimo hiteti (bežati)
rīvus, ī tok; potok
unguentum, ī mazilo
flōs, ōris cvet
brevis, e kratkodoben, kratkovečen, kratkoživen; — *fl.* roža, ki so ji le kratki dnevi dani
amoenus 3. ljubek
- 15 *filum, ī* nit; *f. ātrum* črna (smrtna) nit
cedō 3. ločiti se, zapustiti
co-emō 3. ponakupiti
saltus, ūs gaj
domus, ūs dom, palača
flāvus 3. plav, rumen, žolt
lavo 1. umivati, prati, močiti
ex-struō 3. zgraditi; *in altum e.* nakopičiti
- 20 *prīscus* 3. prvoten, star, častiljiv
Inachus, ī Inah (prvi kralj v Argih)
īnfimus 3. najnižji
sub divō = sub Iove (I. 1, 25) pod milim nebom
victima, ae žrtev
nīl miserāns (antis) neusmiljen
Orcus, ī Ork (= Had)
- 25 *cōgō* 3. zgnati
versō 1. tresti
urna, ae urna, žara, žrebovnica
serius ocius prej ali slej
sors, sortis žreb
im-pōnō 3. položiti
cumba, ae čoln (Haronov)

6. Prijatelju Septimiju.

- 1 *ad-eō* 4. obiskati
Gādēs II. 2, 11
Cantaber, bri Kantaber (Kantabri so bili ljudstvo južno od biskajskega zaliva)
indoctus 3. ki ne zna, nenaučen (-čna)
Syrtēs I. 22, 5
Maurus 3. mavrski; južno-zapadno od Sirt je Mavretanija
aestuō 1. pluskati
Argēus = Argīvus argivski
- 5 *pōnō = condō*
colōnus, ī naseljenec, naselnik
senecta = senectus
modus, ī mera; cilj
lassus 3. c. gen. utrujen (od)
viae, ārum blodnje
Parcae, ārum Parke (Sojenice)
īnīquus 3. nemilosten, nenaklonjen

10 *pellitus* 3. s kožo pokrit, runo-
nosen

Galaesus, *i* Galez, obsežni potok
med Tarentom in Metapontom
flūmen, inis (po)tok, reka

Laco, ōnis Lakonec

Phalanthus, *i* Falant, ustanovitelj
Tarenta (704 pr. Kr.)

angulus, *i* kot(iček)

Hymettus, *i* Himet (gorovje severno-
vzhodno od Aten)

15 *dē-cēdō (alicui)* 3. umakniti se;
biti (zaostajati) za kom, ne
enačiti se s kom

certō 1. tekrovati, kosati se

bāca, ac jagoda; maslina, oliva

Venafrum, *i* Venafer (mesto vz-
hodno od Neapolja)

tepidus 3. gorek, topel, mil

brūma (brevisima diēs), *ac* zima

Aulōn, ōnis Avlon (vinorodna gora
blizu Tarenta)

fertilis, e rodovit

Falernus I. 20, 10

20 *ūva, ac* grozd

calens, entis (še) topel, vroč

dēbitus 3. dolžen

spargō 3. škropiti, močiti

favilla, ac (vroč) pepel

7. Prijatelju Pompeju Varu ob vrnitvi.

1 *tempus, oris* nevarni položaj, ne-
varnost; *t. ultimum* skrajna
(= smrtna) nevarnost

dē-dūcō (za)peljati; pas. zaiti, za-
bresti

Brūtus = *M. Iunius Br.*, Cezarjev
ljubljenec in morilec

militia, ac vojna, vojna četa

rē-dōnō zopet podariti, vrniti

Quirīs, itis (nav. pl.) Kvirit (= rim-
ski državljani, Rimljan)

patrius 3. občinski, domovinski,
domač

5 *sodalīs, is* drug

morāns diēs dolg(očasni) dan

merum, i I. 7, 19

frango 3. (z)lomiti, premagati;
kratiti, krajšati

corōnātus capillōs z vencem na
glavi (v laseh)

mālobathrum, i dišava, (mazilno) olje

Syrius 3. sirski

sentīō 4. čutiti; doživeti

nōn bene sramotno, nečastno

10 *parmula, ac* (majhen, okrogli) ščit
mināx, ācis kljubovalen, preteč;
širokoustnež

turpe = *turpiter*

solum, i tla

mentum, i brada

pavēns, entis boječ se, v strahu

tollō 3. odpeljati, oteti

15 *rē-sorbeō* 2. zopet vsrkati, — za-
grabiti, vreči

fretum, i morska ožina, morje

aestuōsus 3. razburkan, buren

ob-ligō 1. obljubiti

red-dō 3. pripraviti, darovati
(*dapem*)

fessus II. 4, 11

latus, eris (= *corpus*) stran, telo

dē-pōnō 3. odložiti, položiti

cadus, i (lončen) vrč

20 *destinō* 1. določiti

obliviōsus 3. pozabljiv, pozabodajen
(*cf.* „ki utopi vse skrbi“)

lēvis, e gladek, svetel

Massicum (vinum), *i* masik (vino
gore Masika [*Massicus, i*] med

Lacijo in Kampanijo)

ciborium, i čaša

ex-pleō 2. iz-, napolniti
capāx, ācis prostoren, obsežen
unguentum, ī II. 3, 13
concha, ae školjka
ūdus 3. vlažen
dē-properō 1. požuriti se (s čim),
 brzo pripraviti, — splesti
apium, i zelena; bršljan
myrtus, ī mirta

- 25 *arbitr, trī* razsodnik, predsednik;
a. bibendī stoloravnatelj
sānus 3. zdrav, pameten
bacchor 1. pijančevati, razsajati
Ēdōnī, ōrum Edonci, traški narod,
 znan po svojem nezmernem pitju
re-cipiō 3. zopet dobiti
furo 3. besneti, noreti, rojiti, na-
 srkati se ga

10. Srednja pot — zlata pot.

L. Liciniju Mureni,

pobratovljencu Terencije, Mecenatove
 žene.

- 1 *altum, i* visoko morje
urgeō 2. tlačiti, siliti (na morje)
cautus 3. previden
horrēscō 3. bati se, plašiti (stra-
 šiti) se
premo 3. (*litus*) stiskati se (k),
 tesno (blizu) ob obali pluti,
 držati se obrežja
inīquus 3. neugoden; nevaren
 pečevit
 5 *mediocritās, ātis* sreda; srednja
 pot (cesta)
careō 2. biti brez, ne poznati
sordēs, is umazanost, nesnaga
obsoletus 3. obrabljen; razpadljiv
 (*tectum*), siromaški
invidendus 3. zavidanje vzbujajoč,
 krasen

- sōbrius* 3. trezen
aula, ae dvor(ana)
agitō 1. tresti, majati
 10 *pīnus, ūs (ī)* bor, (divja)
 smreka
celsus 3. visok
feriō 4. zadeti, udariti (v)
altera sors izpremema usode
prae-parō 1. pripraviti
 15 *īnfōrmis, e* grd
re-dūcō 3. (nazaj) pripeljati
sum-moveō 2. odpeljati, odstraniti,
 pregnati
quondam včas, enkrat
cithara, ae citre
suscitō 1. buditi; — (*citharā*) nav-
 dušiti (za)
 20 *rēs angustae* tesne razmere, stiska,
 nesreča
animōsus 3. srčen
īdem tudi, ravno tako
con-trahō 3. zvleči; zviti
secundus 3. ugoden
turgidus 3. napet
velum, ī jadro

13. Nesrečno drevo.

- 1 *nefastus* 3. prepovedan; *dies n.*
 nesrečni dan
pōnō 3. (*arborem*) (v)saditi; = *sta-*
tuō (10)
sacrilegus 3. svetoskrunski, hudo-
 ben, brezbožen
prō-dūcō vzgojiti
arbōs = arbor
opprobrium, ī sramota
pāgus, ī okraj, vasica
 5 *cerēix, icis* tilnik
penetrālis, e notranji; *penetrātia,*
ium notranji prostori, hišna
 kapelica

- Colchus* 3. kolški, Kolhov (prebivalcev po Medeji znane pokrajine Kollhide na vzhodni strani Črnega morja)
- con-cipiō* 3. doumeti, izmisliti, iznajti
- nefūs* zločin (. . . ki si ga le moremo misliti)
- 10 *tractō* 1. vlačiti, v roke jemati, delati
- tristis*, *e* žalosten; *t. lignum* nesrečni les
- cadūcus* 3. padajoč; za pad odrejen; določen, da pade
- im-merēns, entis* ne da bi zaslužil, nedolžen
- caveō* 2. varovati se
- in hōrās* od ure do ure, za vsako uro, vedno
- nāvita* = *nauta*
- Bosporus*, *ī* Bospor (cesta, ožina pri Carigradu)
- 15 *Thynus* 3. tinski, Tinov (prebivalcev zapadno od Bospora)
- per-horrēscō* 3. (s)tresti se, zelo bati se
- ultrā* (adv.) sicer
- caecus* 3. slep, skrit
- aliunde* od drugod
- fātum*, *ī* usoda; nesreča, nevarnost
- Parthus* I. 2, 22
- Ītalus* 3. italški
- rōbur, oris* hrastov les, ječa (s hrastovim lesom obita)
- imprōvisus* 3. nenaden, nepričakovan, neumišljen
- lētum*, *ī* pogin, smrt
- 20 *furvus* 3. črn, temen, mrk
- Proserpina* I. 28, 20
- Aeacus*, *ī* Eak, sodnik v podzemlju
- discernō* 3. ločiti
- pius* 3. pobožen, blažen
- Acolius* 3. eolski
- fidēs, is* struna; pl. tudi: lira
- Sapphō, ūs* Sapfo, vrstnica in rojakinja Alcejeva (*Alcaeus*, *ī*) z eolskega otoka Lesba okoli 600 pr. Kr.
- 25 *populāris, e* ljudski, iz istega kraja;
- puella* *p.* deklica rojakinja, domača deklica
- sono* 1. doneti; opevati (*dūra mala* hudo trpljenje)
- plēnius* (adv.) s polnejšim (obilnejšim) glasom
- plēctrum*, *ī* batič, kijec; (lirična) pesem; *p. aureum* zlata (= vzvišena) pesem
- 30 *mīror dicere* začudeno (strme) poslušam petje
- dēnsus* 3. gost; *d. umeris* tesno stisnjen, ramo ob rami
- bibo* 3. *aure* željno poslušati
- quid mīrum, ubi* kaj je (nič ni) čudnega, če
- stupeō* 2. (*carmine*) čuditi se —, strmeti (zaradi . . .)
- dē-mittō* 3. (*aurem*) povesiti
- belua, ae* pošast (Cerber)
- centiceps, ticipis* stoglav
- 35 *intorqueō* 2. vplesti
- Eumenides, um* Evmenide (mile, blage), evfemistično za *Erīnyēs* (*furiae*)
- re-creō* 1. obnoviti; pas. odpočiti se, oddahniti se
- quīn et celo*
- Pelōpis parēns* = *Tantalus*
- dē-cipiō* 3. varati; *labōrum dēcipī* muke pozabiti
- Ōrōn, ōnis* Orijon, divji lovec v podzemlju
- lynx, lycis* ris

14. Smrti ne uide nihče. Nekemu Postumu.

- 1 *fugāx*, *ācis* begljiv; uren, nagel
lābor 3. drkniti; teči
mora, *ae* odlog; *m. afferre* usta-
viti, odložiti
rūga, *ae* guba
īnstō 1. pritiskati; pretiti
senecta = *senectus*
indomitus 3. neukrotljiv, neukroten
- 5 *plācō* 1. (po)miriti, (u)tešiti
illaerimābilis, *e* neizprosen
Plūtōn, *ōnis* Pluton = Had
amplus 3. prostoren, velikanski;
ter a. triživoten, s tremi životi
Geryonēs, *is* Gerijon (od Herakleja
ubit, ko mu je hotel svoja go-
veda zopet vzeti)
Tityos (-us), *ī* Titij (sin Zemlje,
od Jupitra ali Apolona ubit)
tristis, *e* mračen
compēscō 3. zgraditi; obda(ja)ti,
zadrževati
scilicet seveda
- 10 *mūnus*, *eris* dar(ilo)
enāvīgō 1. (*undam*) pluti po, prepluti
colōnus, *ī* kmet, najemnik
Mars = *bellum*
careō 2. biti brez, ogibati se
raucus 3. viharen
Hadria, *ae*, *m.* Adrija(nsko morje)
- 15 *Auster*, *trī* Avster, široko (jug)
flūmen, *inis* tek, tok
languīdus 3. počasen, len
Cōcytos (-us), *ī* Kocit (. . . ki se
leno vije)
Danaus, *ī* Danaj (Egiptov brat, sin
Bela, egipčanskega kralja), usta-
novitelj Arga; njegove hčerke
Danajide (*Danaīdēs*) nosijo v
luknjat sod vodo
īnfāmis, *e* zloglasen

- 20 *Sisyphus*, *ī* Sizif (Eolov potomec
= *Acolīdēs*, *is* Eolid); znana je
njegova kazen v Hadu (kamen)
linquō = *relinquō*
placēns, *entis* dopadljiv, ljubljn
invīsus 3. sovražen (— žena), mrzek
cupressus, *ī* cipresa
- 25 *ab-sūmō* 3. použiti, (po)piti
Caccubum, *ī* I. 20, 9
servātus 3. shranjen, zaklenjen
clāvis, *is* ključ
merum, *ī* I. 7, 19
tingō 3. močiti, polivati
pavīmentum, *ī* tla(k)
superbus 3. ponosen
pontifex, *icis* pontifik, (višji) du-
hovnik
potior, *ius* boljši, močnejši
cēna, *ae* kosilo, pojedina

15. Dobri stari časi.

- 1 *ūgerum*, *ī* oral (2520 m²)
mōlēs, *is* masa; stavba
lātius širje, dalje
ex-tendō 3. raztegniti, razširiti
vīsō 3. obiskati
Lucrīnus, *ī* (*lacus*) Lukrinsko je-
zero (ob kampanjskem obrežju)
stāgnum, *ī* ribnik
platanus, *ī* platana, (laški) javor
cacēbs, *is* neoženjen, neomožena,
osamel; brez vinske trte
- 5 *ē-vincō* 3. premagati, izpodriniti
ulmus, *ī* brest
violārium, *ī* gred(ic)a vijolice
myrtus, *ī* mirta; pl. tudi: mirtov
gaj, mirtje
nāris, *is* nosnica; pl. nos, dišeče
cvetlice
spargō 3. sipati, razširjati, širiti
olivētum, *ī* (bivši) maslinov vrt (gaj)

- odor, ōris* vonj
fertilis, e sadonosen, plodonosen
spissus 3. gost; *s. rāmīs* gostovelnat
laurea (arbor) = laurus lavor(ika)
fervidus 3. pekoč
- 10 *ictus, ūs* udarec, pik, (solnčni) žarek
ex-clūdō 3. izpreti; odvrčati, od-
 bijati
prae-scribō 3. predpisati, ukazati
intōnsus 3. neostrižen; priprost
 (*M. Porcius*) *Cato (Māior Cēnsō-
 rius)* 234—149
auspicium, ī opazovanje ptičev;
 določba
norma, ae pravilo; načelo
cēnsus, ūs cenitev (premoženja),
 lastnina, imetje
brevis = exiguus pičel
commūnis, e skupen; *-e, is* obče
 imetje, skupna (državna) lastnina
decempeda, ae 10 črevljev dolga
 merilna palica (šibica), merilo
- 15 *mētō* 1. meriti
opācus 3. senčnat, osojen
porticus, ūs stebrišče, dvorana
ex-cipiō 3. vzpreje(ma)ti
Aretos (-us), ī Medvedka (ozvezdje),
 sever
fortuītus 3. slučajen, navaden
caespes, itis ruš(in)a
oppidum, ī mesto, mestna stavba
sūmptus, ūs trošek
novus 3. nov, nenavaden

16. Modrost življenja.

Pompeju Grosfu,

svojemu dobremu znancu,
 bogatemu posestniku na Siciliji.

- 1 *ōtium, ī* (telesni, duševni) mir, pokoj
divī = dī
prēndō 3. prijeti, zgrabiti

- Aegacum (mare), ī* Egejsko morje
simul = simulac
con-dō 3. spraviti, skriti, zakriti
certus 3. gotov, varen
- 5 *furiōsus* 3. besen, divjajoč
Thrācē, ēs (terra) Traška, Tracija
pharetra, ae tul
decōrus 3. krasen, okrašen
gemma, ae dragi kamen
purpura, ae škrlat, bager
vēnālis, e kupen
gaza, ae zaklad, bogastvo
cōnsulāris, e konzulov
- 10 *sum-moveō* 2. v stran spraviti, od-
 straniti
lictor, ōris liktor, birič
miser 3. nesrečen, jaden, žalosten
tumultus, ūs upor, buna, nemir,
 vihar
mēns, mentis duh, duša
laqueātus 3. z deskami obit, opažen
tectum, ī krov, strop
paternus 3. (od očeta) podedovan,
 starinski
tenuis, e tenek; uboren
salinus 3. solen; *salinum (vās), ī*
 solnik
- 15 *levis, e* lahek; (*somnus*) miren,
 prijeten
sordidus 3. umazan
iaculor 1. metati; poditi (gnati)
 se (za), poželeti
aevum, ī življenja doba
calcō 2. žareti, razbeliti se
- 20 *scandō* 3. stopiti na, vkreati se
aerātus 3. z medjo obit, okovan
vitiōsus 3. napačen; beden, ža-
 losten
turma, ae truma, trop, oddelek
 (konjenice)
ōciōr, ius hitrejši
ago 3. (pri)gnati

- nimbus*, *i* deževni oblak
Eurus, *i* Ever (južnovzhodni veter)
- 25 *lactus in praesens* veseleč se sedanjosti
ōdi cūrāre ne maram (nočem) skrbeti (brigati se)
quod ultrā est kar je črez = prihodnost
amārus 3. grenek, neprijeten
lentus 3. žilav; ravnodušen
temperō 1. lajšati, blažiti
citus 3. hiter
- 30 *Tithōnus*, *i* Titon (se je skrčil v visoki starosti v črička)
minuō 3. zmanjšati, skrbeti
forsan = *forsitan* mogoče
por-rigō 3. ponuditi, dati
Siculus 3. sicilski
mugiō 4. mukati
vacca, *ae* krava
hinnitus, *ūs* rezget(anje)
quadrīgae, *ārum* četver(ovprega)
equa, *ae* kobila
Afer 3. afriški
mūrex, *icis* škrlatnik
tingō 3. močiti, barvati
lāna, *ae* volna
spīritus, *ūs* dih; (pesniški) dar
tenuis, *e* tenek, skromen
Grāius 3. grški
Camēna = *Mūsa*
Parca, *ae* Parka (Sojenica)
mendāx, *ūcis* lažniv
malīgnus 3. zloben

17. Zvest do smrti. Mecenatu.

- 1 *ex-animō* 1. trapiti, mučiti, moriti
ob-eō (*diem suprēmum*) ločiti se, umreti
meae res moje življenje

- grandis*, *e* velik(anski)
columen, *inīs* tram; steber, opora
 5 *ā* (*interi.*) o
pars, *partis* del; — *altera* pol(o-vica)
mātūrus 3. zrel; zgoden
moror 1. muditi se, čakati
superstes, *titis* preživevši, preostal
integer 3. nepoškodovan, ves
uterque 3. obojen, obeh
dūcō 3. (pri)peljati, prinesiti
ruīna, *ae* polom; pogibel, pogin
- 10 *sacrāmentum*, *i* prisega; *perfidum*
s. kriva prisega; — *dicere* priseči
utcumque kakorkoli, kadarkoli
prae-cēdō 3. naprej iti
carpō 3. obirati; (*iter*) (hod)iti
Chimaera, *ae* Himera, ogenj diha-joča božja pošast
re-surgō 3. zopet vstati
centimanus 3. storok
Gyās, *ae* Gija (pod Etno pokopan)
- 15 *dī-vellō* 3. od-, raztrgati, ločiti
Parca, *ae* Parka (Sojenica)
Libra, *ae* Libra (ozvezdje Tehtnica)
Scorpius (-us), *i* Škorpijon (ozvezdje)
formīdolōsus 3. grozen
violentus 3. silovit, močen, vpliven
nātālis, *e* roden, rojsten
tyrannus, *i* gospod(ar)
- 20 *Hesperius* 3. hesperski, zapaden
Capricornus, *i* Kaprikorn (ozvezdje Kozel, Kozorog)
astrum, *i* ozvezdje
impius 3. brezbožen; grozovit
tutela, *ae* varstvo
Saturnus, *i* Saturn (zvezda)
re-fulgēō 2. proti komu svetiti
volucer, *cris*, *e* uren, hiter
fātum, *i* usoda, smrt
tardō 1. zadrž(a)ti, ustaviti

- 25 *frequens, entis* mnogobrojen, številen
crepo 1. biti, ploskati; — *lactum sonum* z veselim upitjem
truncus, ī deblo
il-lābor 3. pasti na
cerebrum, ī možgani, lobanja
tollō 3. vzdigniti; vzeti, končati, ubiti
Faunus, ī Faven (bog varuh Horacijevga posestva)
ictus, ūs sunek, udarec
levo 1. olajšati, oblažiti, odvrniti
Mercuriālis, e Merkurijev; *Mercuriālēs virī* Merkurijevci, Merkurijevi častilci = pesniki
red-dō 3. dolžno dati, darovati
victima, ae (darilno) živinče
aedēs, is kapelica
vōtivus 3. obljubljen
humilis, e nizek, majhen, skromen
feriō 4. zadeti, zaklati
āgna, ae jagunje (samica)

18. Jaz sem z malim zadovoljen.

- 1 *ebur, oris* slonokost
re-nīdēō 2. bleščati, lesketati se, svetiti se
lacūnar, āris strop
trabs, trabis tram
Hymettius 3. himetski (Himet je gorovje severno od Aten, bogato zamodrelega marmorja)
premo 3. stiskati, tlačiti
columna, ae steber
re-cidō 3. odrezati; lomiti (marmor)
 5 *Attalus, ī* Atal (znani pergamski kralj)
ignōtus 3. (do takrat) neznan
rēgia, ae kraljevi grad
Lacōnicus 3. lakonski

- traho purpurās* škrlatne niti vleči, škrlat(no volno) presti
honestus 3. častivreden
clienta, ae varovanka (klijentinja)
fidēs, eī zvesto srce
ingenium, ī duh, duševna zmožnost
 10 *benignus* 3. prijazen; bogat, obilen
vēna, ae žila
nihil suprā nič več
laccessō 3. dražiti; nadlegovati, prositi
largus 3. radodaren; bogat, obilen
unicus 3. edin, odličen
Sabini, ōrum Horacijevo posestvo Sabinum
 15 *trūdō* tirati, gnati, izpodriniti
pergō nadaljevati; — *interire* prejko slej, (vedno) giniti (toniti)
nova lūna mlaj, nova luna
loco 1. (z gerund.) v najem (ja)ti; (*secanda m.* lomljenje marmorja)
sub ipsum fūnus v neposredni bližini smrti = že z eno nogo v grobu
immemor, oris ne da bi mislil, nepomljiv
struo 3. graditi, staviti, zidati
 20 *ob-strepō* 3. nasproti bučati; *o. Bāis* šumeti ob Bajah
Bāiae Baje (morsko kopališče v Kampaniji)
urgeō 2. pritiskati, siliti; z vso vnemo kaj delati; — *summovēre* z vso vnemo (neprestano) odmikati, — odrvati (*litora* morje); ali: pomikati obrežje (v morje)
locuplēs, ētis imovit, bogat
litus, oris obala
continēns, entis neprekinjen, nepretrgan; *ripa c.* breg, ki meji ob morje, meja brega

- quid (dicam) quod* kaj še naj rečem
k temu da; (da) še celó
usque venomer
re-vellō 3. izruvatí, s silo prestavljati
terminus, ī meja, mejnik
ultrā črez; dalje
- 25 *limes, itis* mejna črta (pot)
cliēns, entis varovanec, podložnik,
podanik
pellō 3. pregnati
paternus 3. očetov, domač
sordūsus 3. umazan, raztrgan,
razcapan
- 30 *rapāx, ācis* roparski
finis destināta določeni konec
aula, ae dvor, palača
(*herus, ī* gospod(ar), lastnik
tendō 3. nape(nja)ti; napenjati
(truditi) se,
aequus 3. enak; = *aequē* enako
re-clūdō 3. odpirati, odpreti
satelles, itis spremljevalec; pomoč-
nik, birič (*Orcī* = Haron)
- 35 *Prometheus, ī* Prometej
re-vehō 3. nazaj peljati (črez
Aheront)
co-erceō 2. (skupaj) držati, zapirati,
v zaporu imeti
levo 1. (*labōribus*) (od)rešiti (težav)
fungor 3. (*labōre*) prestati, prebiti
(nadlogo)
voco 1. klicati, prositi
audiō 4. uslišati
- 5 *cuhoē* juhu!
recentī metū . . . še trepeče strahu
duša moja
plēnō B. *pectore* v Bakha polnih
prsih
turbidus 3. viharen; *turbidum* =
adv.
Liber = *Bacchus*
gravis, e težek, silen
metuendus 3. strašen
thyrsus, ī tirz (= Bakhova z br-
šljanom in trsnim listjem ovita
palica)
fās est mihi smem
pervicāx, ācis vztrajen
Thyias, adis Tijada, bakhantka,
razgrajalka, razsajalka
- 10 *uber, ūberis* bogat, obilen
truncus, ī deblo
lābor 3. dričati; kapljati, cediti se
cavus 3. votel
iterō 1. obnoviti (v pesmi)
beātus blažen, srečen
ad-dō 3. pridejati, uvrstiti, posta-
viti (med zvezde)
honor, ōris čast, nakit (Arijadnin
poročni venec)
tecta = *domus*
Pentheus, ī Pentej, tebanski kralj
(od bakhantk raztrgan na Cite-
ronu, ker je branil Bakhovo bogo-
služje; njegovo hišo so razdjale)
- 15 *dis-iciō* 3. razmetati; razdejati,
uničiti
lenis, e nežen; *nōn* 1. grozen
ruīna, ae poguba, padec, razsip
Thrāx, Thrācis Tračan
exitium, ī smrt, propast, pogibel
Lycūrgus, ī Likurg (traški kralj,
od Bakhovih pardov raztrgan,
ker je Bakha pregnal iz svojega
kraljestva)

19. Slavnicia Bakhū.

- 1 *remōtus* 3. oddaljen, samotén
rūpēs, is skala, stena
capripēs, pedis kozonog
Satyrī (= *Faunī*) in *Nymphae* =
Bakhovo spremstvo
acūtus 3. oster, špičast, pazljiv

- flectō* 3. upogibati, krotiti
se-parō 1. ločiti; *separātus* odročen, oddaljen
ūvidus 3. vlažen, vinjen
iugum, *ī* jarem; (gorsko) sedlo, gora
nōdus, *ī* vozal
co-erceō 2. (*crīnēs*) spletati, (za-)vezati
viperīnus 3. kačji, strupenih kač
- 20 *Bistonidēs*, *um* Bistonide (tako se imenujejo bakhantke po traškem ljudstvu Bistonov)
fraus, *fraudis* prevara; škoda
arduus strm; *arduūm*, *ī* strmina;
per a. po strmi poti
cohors, *cohortis* kohorta, četa, zalega
scandō 3. stopati, spenjati se po
Rhoetus, *ī* Ret (gigant)
re-torqueō 2. nazaj zviti, — vreči
unguis, *is* krempelj
horribilis, *e* grozen, silen
māla, *ae* čeljust
- 25 *chorēa*, *ae* ples, kolo
dictus = *addictus* vdan
sat = *satis*
feror (*ferrī*) pravi (pripoveduje) se, da jaz; proglašim se
sed pa; *quamquam* — *sed* sicer — pa (vendar)
medius srednji; *m. pācis* sredi (miru)
īnsōns, *ontis* nedolžen, neškodljiv, krotek
decōrus 3. okrašen
- 30 *lēniter* rahlo, lahno
at-terō 3. drgniti ob; — *caudam* z repom mahati
re-cēdō 3. vračati se
trilinguis, *e* trijezičen
ōs, *ōris* usta, gobec
tango 3. dotikati se; — *ōre* lizati

20. Pesnikova nesmrtnost.

- 1 *ūsītātus* 3. obrabljen, navaden
tenuis, *e* tenak, šibek
penna, *ae* pero, perje, perut
feror (*ferrī*) odnesti se, vzdigniti se
biformis dvolik, dvoličen
liquidus 3. tekoč; svetel, jasen
aether, *eris* eter; (gornji) zrak, zračne višave
vātes, *is* prerok; pesnik
- 5 *voco* 1. klicati, vabiti
ob-cō (*-īre*) = ločiti se, umreti
Stygius 3. stiški, Stigov
co-hibeō 2. (za)držati, oklepiti, obdajati
re-sidō 3. sestiti, sedati, legati, gubančiti se
asper 3. hrapav, grapav
- 10 *pellis*, *is* koža
ales, *itis* krilat; subst. ptič, labod
supernē zgoraj
lēvis, *e* gladek, mehek
plūma, *ae* puh, perje
Daedaleus 3. Dedalov
vīsō 3. obiskati
gemo 3. stokati; bučati
- 15 *Syrtes* I. 22, 5
Gaetūlus 3. getulski (*Gaetūli*, narod v severni Afriki), libiški, afriški
canōrus 3. mnogopeven, blagoglasen
Hyperboreus 3. hiperborejski, nad-severen (traški)
Colchus, *ī* Kolh (južno od Kavkaza)
dis-simulō 1. skri(va)ti, ne kazati
Marsus 3. marški (Marsi, gorski narod v Laciji)
Dacus, *ī* Dak (prebivalec Dacije severno od Histra)
Gelōnī, *ōrum* Geloni (narod na Scitskem)
perītus 3. izveden, izobražen

discō 3. učiti se, brati
Hiber, eris Hiber (hispanki prebivalec ob Ebru)
Rhōdanus, ī Rodan (reka Rona)
pōtor, ōris pivec
ināne fūnus prazen pogreb = pogreb brez mrliča

nenia, ae pogrebna pesem, žalostinka (pogrebno tarnanje)
querimōnia, ae javkanje
compescō 3. omejiti, skrciti, utesniti
mittō 3. opustiti (= *omittō*)
supervacuus 3. nepotreben

Liber tertius.

1. Zadovoljnost. Vsemu narodu.

- 1 *profānus* 3. (*prō fānō*) pred svetiščem, izven svetišča, nesvet, nepoklican
arceō 2. odganjati, odvracati, odbijati
favēō 2. ogrevati se (za kaj), nasklonjen biti; (*linguā*) na jezik paziti = gojiti sveti molk (= molčati)
 5 *timendus* 3. strašen, grozen
grex, gregis čreda (sužnjevi)
Giganteus 3. gigantski, nad Giganti
triumphus, ī triumf, zmaga
cūctus 3. ves, cel
supercilium, ī obrv
est, ut pripeti se
latē (na) široko
ordinō 1. urediti, (na)saditi (v vrstah)
 10 *arbustum, ī* nasad
sulcus, ī brazda; *sulcis* v brazdah
generōsus 3. plemenit(ega rodu)
petitor, ōris prosilec, kandidat
de-scendō 3. stopati (dol na Martovo polje)
con-tendō 3. potegovati se, tekmovati
turba, ae nemir; tropa, krdelo
cliēns, entis varovanec, klijent
 15 *sortior* 4. (iz)žrebat
īnsignis, e odličen, ugleden
capāx, ācis prostoren

- moveō* 2. gibati, tresti
urna, ae urna, žara, žrebovnica
ēnsis, is meč
Siculus 3. sicilski (pri sirakuškem kralju Dijoniziju)
daps, dapis pojedina
ē-labōrō 1. izdelati, (umetno) pripraviti, nuditi
sapor, ōris okus, slast
 20 *re-dūcō* 3. (nazaj) pripeljati, pripabiti
agrestis, e selski, kmetski; *a. vir* seljak, kmet
lēnis, e nežen, prijeten, lahek
fastidiō 4. gnus občutiti, prezirati, izogibati se
Zephyrus, ī zefir, zapadni veter
agitō 1. premikati; prevevati, prepihati
Tempē, ūm Tempe (znana dolina med Olimpom in Oso)
 25 *dēsiderō* 1. hrepeneti po, zahtevati
tumultuōsus 3. viharen, razburkan
sollicitō 1. vznemirjati, razburjati
saevus 3. divji
Arctūrus, ī Arktur, Medved (zvezda)
cado 3. padati, zahajati (Arktur zahaja koncem oktobra)
impetus, ūs nevihta, naval, lomast
Haedus, ī Hed (zvezda Kozel, vzhaja začetkom oktobra)
verberō 1. šibati, bičati; pobiti
vinea, ae vinograd

- 30 *fundus*, *ī* posestvo, zemlja, polje
mendāx, *ācis* lažniv, goljufiv
culpō 1. dolžiti, kriviti
torreō 2. sušiti; (o)paliti, (o)smoditi
inīquus 3. neugoden, oster, hud
con-trahō 3. z vleči, zožiti
iaciō 3. vreči, potopiti, položiti
altus 3. visok, globok; *in a.* v globočino
mōlēs, *is* breme, stavbna masa, (velikanski) temelj, nasip
- 35 *caementum*, *ī* lomljeni —, zidarski kamen
redemptor, *ōris* podjetnik, zakupnik
dē-mittō 3. dol pošiljati; spuščati, polagati
famulus, *ī* sluga, služabnik
fastīdiōsus (*c. gen.*) sit, neprijatelj, nezadovoljen
dē-cēdo 3. ločiti se
aerātus 3. meden, z medjo obit, — okovan
trirēmīs (*nāvis*), *is* troveslača, bojna ladja
- 40 *post* za (hrbtom)
quodsi če torej
doleō 2. občutiti bol; nesrečen biti
Phrygius 3. friški
lapis, *idis* kamen, marmor
purpura, *ae* purpur, škrlat; pl. škrlatna tkanina (obleka), škrlatnica
dē-lenīō 4. (o)lajšati, (po)miriti: *dolentem* bol
ūsus, *ūs* raba; *ū. purpurūrūm* škrlatna noša
Falernus 3. falernski (ozemlje v Kampaniji)
Achaemenius 3. ahemenski (Ahemen je bil prvi peržanski kralj [šah])
costum, *ī* korenina indijskega grma, iz katere so delali dišeče mazilo; mazilo

- invidendus* 3. zavist vzbujajoč, krasen
postis, *is* podboj, steber
sublīmis, *e* visok
rītus, *ūs* šega, navada
mōlior 4. staviti, graditi
ātrium, *ī* (vzprejemna) dvorana
per-mūtō 1. (*rē*) zameniti (za kaj)
operōsus 3. trudapoln, nadležen, siten

2. Rimska mladina, goji hrabrost in zvestobo!

- 1 *angustus* 3. tesen, tesnoben
amīcē *adv.* voljno, rad
pauperiēs, *ēi* (= *paupertās*) pomanjkanje, uboštvo
rōbustus 3. močan, krepak, ukrepjen
ācer, *ācris*, *ācre* oster, strog
mīlītia, *ae* vojaška (vojna) služba
con-discō 3. (temeljito) (na)učiti se
ferōx, *ōcis* divji
vezō 1. trapiti, nadlegovati, poditi
metuendus 3. strašen, grozen
- 5 *sub dīvō* II. 3, 23
trepidus 3. plašen, boječ; *t. rēs* nevarni položaji
ago vītam življenje žiti (prebiti)
hosticus 3. sovražen
mātrōna, *ae* gospa, žena
bellō 1. vojskovati se
tyrannus = *rēx*
prō-spīciō 3. motriti, (za)gledati (iz daljave)
su-spīrō 1. vzdihniti
ēheu ah, oj!
rudis, *e* sirov; neizobražen, nevešč
āgmen, *inis* bojna četa; boj
- 10 *spōnsus*, *ī* zaročnik, ženin
laccessō 3. dražiti

- asper* 3. raskav; *a. tāctū* nepri-
stopen, besen, divji
rapiō 3. vleči, gnati
caedes, is krvoprelitje, uboj, klanje
fugāx, ācis ubežen, na begu
per-sequor 3. doiti, dohiteti
15 *imbellis, e* nebojevit, strahopeten,
plašljiv
iuventa = *iuventūs*
poples, itis podkolenica, podkolenik,
koleno
virtūs, ūtis čednost, vrlina
nescius 3. neveden, ki ne ve (ne pozna)
repulsa, ae zavrnitev, poraz
sordidus 3. umazan, nečasten
in-tāminātus neomadeževan, brez-
madežen, čist
secūris, is sekira (znak uradne
oblasti)
20 *arbitrium, ī* sodba, volja
aura, ae dih; *a. populāris* ljudska
milost (naklonjenost)
re-clūdō 3. odpirati, odpreti
im-meritus 3. ki ne zasluži
negātus 3. (sicer) prepovedan
temptō iter upam si hoditi
coetus, ūs shod, skupščina
vulgāris, e ljudski
ūdus 3. vlažen
spernō 3. zaničevati; zametovati,
odstraniti se (od), bežati (pred)
fugiēns, entis bežeč, hiter
penna, ae pero(t), krilo
25 *fidēlis, e* zvest, veren
sacrum, ī (*Cereris*) svetotajstvo
(*Cererino*) = elevzinske misterije
volgō 1. izdati, oskruniti
arcānus 3. tajen, skrit, skrivnosten;
sacrum C. arcānae Cererine svete
tajnosti, *Cererino* tajno bogos-
lužje
trab(ē)s, is strešno bruno; streha

- fragilis, e* lomen, preperel, perav
solvō 3. rešiti, odvezati
phasēlus, ī fižol; luščina, čoln
Diespiter, tris I. 34 5; Jupiter
30 *neglegō* 3. zanemariti, razžaliti
incestus (castus) 3. nečist, grešen,
hudodelen
ad-dō 3. pri-, dodati, pridružiti
integer 3. nedotaknjen, nedolžen
ante-cēdō 3. naprej teči, — hiteti
scelestus 3. zločinski; subst. zločinec
claudus 3. hrom

3. Bodi pravičen in vztrajen! Augustu.

- 1 *tenāx, ācis* (*c. gen.*) držeč se, zvest
(sklepu)
prōpositum, ī sklep
ārdor, ōris vročina; sila
prāvus 3. poševen; napačen
in-stō 2. žugati, pretiti
mēns, entis mnenje; sklep, namen
quatiō 3. tresti, omajati
solidus 3. trden
5 *Auster, trī* Avster (jug)
inquiētus 3. nemiren
turbidus 3. viharen
fulminō 1. bliskati in treskati;
strele metati
frāctus 3. zlomljen, počen, podrt
il-lābor 3. zrušiti se
orbis, is krog; nebesni svod, nebo
impavidus 3. neprestrašen, brez
strahu
feriō 4. udariti, zadeti
ruīna, ae razvalina, podrtina
ars, artis umetnost; lastnost, vrlina
vagus 3. nestalen; popotnik, romar
10 *ē-nitor* 3. (s trudom) vzdigniti se, tru-
diti se; *ēnisus* tudi: se držeč, oprt
arx, arcis grad, višina

- at-tingō* 3. dotakniti se, doseči
igneus 3. svetel, jasen
re-cumbō 3. k mizi (pojedini) legati (leči)
purpureus 3. škrlaten, škrlatast
mereō 2. zaslužiti; *merēns* zaslužen
pater, tris oče, bog
tigris, is (idis) tiger
indocilis, e ne naučen, trd, uporen
15 *Quirīnus = Romulus*
Mars, artis Mart (Romulov oče)
Acherōn, ontis Aheront (reka, črez katero prevaža Haron mrliče)
ē-loquor 3. *grātum* izgovoriti prijetno (zaželjeno) naznanilo
cōnsilior 1. posvetovati se (o njegovem vzprejemu)
divī, ōrum nebeščani, nebesniki
Īlion = Īlium, ī
fātālis, e usoden
incestus III. 2, 30
20 *ex quō* odkar
dē-stituō 3. (pre)varati, opehariti
pangō 3. določiti, izgovoriti (si)
Lāomedōn, ontis Laomedont (trojski kralj, je ogoljufal Apolona in Pozejdona)
castus 3. čist, deviški
damnō 1. obsoditi, prekleti
fraudentus 3. goljufiv, goljufen
25 *adulter, era, erum* ljubovalen, zakonolomen
fāmōsus 3. zloglasen, razupit
hospes, itis gostinski prijatelj
periūrus 3. krivoprisežen, -roten
pūgnāx, ācis bojevit, bojaželjen
re-fringō 3. nazaj zlomiti, premagati, prevladati
dūcō 3. (*bellum*) zavlačevati, zavleči
sēditīō, ōnis razprtija, razpor
30 *re-sidō* 3. sestiti; poleči se, končati
protinus v prihodnje
invīsus 3. sovražen
nepōs, ōtis vnuk (Romul kot Martov sin)
Troica sacerdōs = Īlia, Enejeva hči
re-dōnō 1. podariti, prepustiti, žrtvovati
lūcidus 3. blesteč, svetel, jasen
dūcō 3. peljati; vleči, srkati
35 *sūcus, ī* sok
ā-scribō 3. pripisati, združiti
quiētus 3. miren, blažen
dum = dummodo samo da, da le
longus 3. (*pontus*) širok
saeviō 4. besneti
bustum, ī pepelnik, gomila, grob
40 *in-sultō* 1. skak(lj)ati po
armentum, ī govedo, čreda goved
catulus, ī mladič
inultus 3. nekaznovan, brez kazni
fulgēns, entis svetel, v svojem svitu
triumphō 1. = *vincō*
45 *horrendus* 3. grozen, strašen
nōmen, inis ime; moč
ex-tendō 3. raztegniti, razširiti
ōra, ae obrežje; (zadnja) pokrajina
liquor, ōris tekočina; *medius* 1. srednje (sredozemsko) morje
Āfer, Āfri Afer, Afričan
tūmidus 3. otekel; narastel
rigo 1. močiti, namakati
arvum, ī livada, polje
ir-repertus 3. nenajden, neodkrit
cōgō 3. znašati, zbirati, kopičiti
50 *sacrum, ī* sveto, svetinja, sveti predmet
rapīō 3. ropati; pograbit, oskruniti
terminus, ī mejnik, meja
ob-sistō 3. nasproti stopiti, — stati, (nasproti) postavljen biti
gestiō 4. veseliti se, željen biti, želeti; rad

55 *dē-bacchor* 1. divjati, razsajati
pluvius 3. deževen; *pl. rōs* dež
Quiris, itis Kvirit (prebivalec mesta
 Kure v Etruriji), Rimljan
lēs, legis postava, pogoj
rēs (= *rēs secundae*) sreča; moč
avītus 3. dedov, deden; *avīta*
Troia babica Troja

60 *re-parō* 1. obnoviti
re-nāscor 3. zopet roditi se, —
 vstati, — oživeti
ales, itis ptič; znamenje
lugubris, e žalovit, neugoden
clādēs, is poraz, padec, pogin
iterō 1. obnoviti
ducō victrīcēs . . . peljem k zmagi
caterva, ae četa, krdelo, truma

65 *aēneus* 3. meden
re-surgō 3. zopet vstati, — se
 dvigniti
auctor, ōris ustanovitelj, stvaritelj
ex-cidō 3. iztrebiti, uničiti, podreti
plōrō 1. vpiti = *dē-plōrō* 1. ob-
 jokavati, jokati za
convenit, ire pristoja
iocōsus 3. šaljiv

70 *tendō* 3. napeti; *itr.* hiteti, bežati
pervicāx, ācis trdovraten, trmast,
 uporen
re-ferō (*ferre*) naznanjati, poročati
modus, ī mera; napev, pesem
tenuō 1. tanjšati; ponižati, v nič
 devati
parvus 3. majhen, neznamen, medel

4. Zapoj vzvišeno pesem, Kalijopa!

1 *dīc age* = *age dīc* (dej) zapoj
tibia, ae golen(ica); piščal
Calliopē, ēs (lepoglasna) Kalijopa,
 muza epičnih pesnitev

melos (*μέλος*) *n.* petje, pesem
acūtus 3. oster; tenkoglasi, zvočen
fidēs, is struna

lūdō 3. igrati; varati, zasmehovati
 5 *amābilis, e* ljubezniv, ljubeč
insānia, ae blaznost
videor = *mihi videor* mislim
pius 3. pobožen, svet
errō 1. bloditi, tavati
sub-cō, ire iti pod kaj; prešumeti,
 prebučati

aura, ae zrak, vetrič
fabulōsus 3. čudovit, skrivnosten,
 bajen, bajkovit

Vultur, uris Vultur, gora pri Venu-
 ziji na lukansko-apulski meji
Apulus 3. apulski

10 *altrix, icis* hraniteljica, dojilja,
 dojka

limen, inis prag; meja
frōns, frondis list(je); *f. nova*
 mlado l.

palumbēs, is divji golob, duplar
nūdus, i gnezdo
Acherontia, ae Aherontija (kraj
 na strmi skali v Lukaniji)

15 *saltus, ūs* gozd(nata —, gorata
 pokrajina)

Bantia, ae Bantija, mesto v apul-
 skih gorah pri Venuziji; od tega
Bantinus 3. bantinski

arvum, ī livada, njiva, polje
pinguis, e tolst, masten; rodoviten
Forentum, ī Forent, mesto v apulski
 nižini

āter 3. črn, smrtonosen
vīpera, ae strupena kača
ursus, ī medved

premo 3. = *contegō* 3. pokriti,
 oviti, odeti

cōn-ferō (*ferre*) znositi, zbrati
animōsus 3. pogumen, srčen

- 20 *infāns*, *antis* otrok
Camēna, *ae* = *Mūsa*
arduus 3. strm, visok
Sabīni = *S. montēs* (Horacijev
posestvo)
tollor vzdignem se, odrinem
frīgidus 3. mrzel, hladen
Praeneste, *is* Prenest(e), mesto v
Laciji
supīnus 3. gor obrnjen, vznak
(upognjen), ponikajoč
liquidus tekoč; primorski
Bāiae, *ārum* Baje (kopališče in
letovišče zahodno od Neapolja)
- 25 *chorus*, *ī* kolo, rajanje
Philippī, *ōrum* Filipi, mesto v
Macedoniji
vertō 3. obrniti, zavrtniti
retrō nazaj
dē-vocēō 2. prokleti, preklicati
ex-stinguō 3. ugasniti, uničiti
Siculus 3. sicilski
Palinūrus, *ī* Palinur (Enejev krmar
in pristanišče in rtič v Lukaniji
pri Veliji)
- 30 *īnsāniō* 4. besneti, besen biti
temptō 1. poizkusiti; (*mare*) pluti po
areō 2. suh biti; *a. arēnae* ognjena
peskovina
Assyrius 3. asirski
ferus 3. divji; sovražen
equīnus 3. konjski
Concānus, *ī* Konkan(ec), ljudstvo
v Hispaniji
- 35 *pharetrātus* 3. tulonosec, s tulom
Gelōnī, *ōrum* Geloni, sarmatsko ali
scitsko ljudstvo (v današnji
Ukrajni)
īviolātus 3. neranjen, nekaznjen,
brez škode
Scythicus 3. scitski; *S. amnis* =
Don (*Tanaīs*)
altus 3. visok, veličasten
- 40 *Pierius* 3. pijerski (Pijerija, pri-
morska pokrajina ob Olimpu,
domovina muz)
re-creō 1. krepčati, poživiti
antrum, *ī* jama, otlina
lēnis, *e* mil, blag
almus 3. blag, naklonjen
Titānēs, *un* Titani
immānis, *e* divji, sirov, velikanski
turma, *ae* roj, tropa
cadūcus 3. ki pade, vržen, švigajoč
- 45 *iners*, *ertis* len, nepremičen
temperō 1. vladati
ventōsus 3. vetrovit, viharen
turba, *ae* tropa, truma, krdelo, četa
imperium, *ī* povelje
- 50 *horridus* 3. grozen, strašen, sirov
bracchium, *ī* rama, podkomolec,
roka
tendō 3. napeti; truditi se, hoteti
Typhōeus (Tifoej) in naslednji so
imena Gigantov
mināx, *ācis* preteč, drzen
status, *ūs* stoja, stalež
- 55 *ē-vellō* 3. izdreti, izruti
truncus, *ī* deblo
iaculātor, *ōris* metalec
sono 1. doneti, grmeti
aegis, *īdis* egida, Paladin ščit
ruo 3. hrumeti, dreti, divjati
hinc odtod; *hinc* — *hinc* na tej
strani — na onej strani
avidus 3. bojaželjen
Castalia, *ae* Kastalija (studenec ob
Parnasu)
- 60 *solūtus* 3. razrešen; neostrižen,
dolgolas
dūmētum, *ī* gošča(va), šuma
nātūlis, *e* rojstven, domač
Patareus 3. patarski (Patara je ob-
morsko mesto v južni Liciji z
Apolonovim svetiščem)

- 65 *cōnsilium*, *ī* (dobri) nasvet, mo-
drost
mōlēs, *is* teža, breme
ruo 3. pasti, zvrniti (zvaliti) se
temperātus 3. zmeren
prō-vehō 3. *in māius* povzdigniti,
povečati
moveō nefās mislim na zločin
(hudodelstvo)
centimanus 3. storok
sententia, *ae* misel, izrek
nōtus 3. slaboznan, zloglasen
- 70 *integer* 3. nedotaknjen, deviški
temptātor, *ōris* izkušalec, zape-
ljivec
Ōriōn, *ōnis* Orijon (divji lovec v
podzemlju)
virgineus 3. devičin, device
in-iciō 3. (z dat.) vreči (na kaj);
iniectus 3. ležeč na
mōnstrum, *ī* pošast, velikan
maereō 2. žalostiti se, obžalovati,
milovati
partus, *ūs* plod, rod; izrodek
lūridus 3. bled, bledorumen, rumen-
kast
Orcus, *ī* Ork (Tartar)
- 75 *per-edō* 3. prejesti, prežreti
incontinēns, *entis* nevzdržen, raz-
uzdan
Tityus, *ī* Titij (titan), Latonim iz-
kušnjavec
iecur, *oris* jetra
āles, *itis* ptič; jastreb
nēquitia, *ae* malopridnost; pre-
greha, hudodelstvo
custōs, *ōdis* čuvaj; mučitelj
amātor, *ōris* ljubitelj; ljubovnik,
ljubovalen
Pirithous, *ī* Piritoj (je hotel s
Tezejem Prozerpino odpeljati)
trecentī (v slov.) = tisoč

5. Prava čednost. Vojski.

- 1 *praesēns*, *entis* pričujoč, na zemlji
divus 3. božji, nebeški; bog
ad-iciō 3. prispojiti, pridružiti
gravis, *e* hud, sovražen, uporen
- 5 *Crassus*, *ī* Kras (znani bogataš in
trijumvir)
turpis, *e* sramoten, osramočen,
onečaščen
maritus, *ī* zakonski mož, soprog
prō (*interiectiō* pri vok.) o
curia, *ae* kurija, senat
in-vertō 3. obrniti, izpremeniti;
inversus 3. popačen, izprijen
cōn-senēscō 3. starati se
Mēdus 3. medski (partski), Medov
Marsus, *ī* I. 1, 28
Apulus, *ī* Apulec (prebivalec
Apulije), poleg Marza najboljši
vojak
- 10 *ancile*, *is* (gen. pl. *i[ōr]um*) ščit
incolumis, *e* nepoškodovan, neoslab-
ljen
caveō 2. zabraniti, preprečiti
prōvidus 3. naprej gledajoč, pre-
viden; *mēns* *p.* bistroumnost,
bistro oko
dis-sentiō 4. (z dat.) ne ujemati se,
zavreči
- 15 *foedus* 3. grd, sramoten
traho 3. vleči; zanesti, prinesiti
aeuum, *ī* čas
immiserābilis, *e* brez usmiljenja
captivus (v vojni) ujet
pūbēs, *is* = *iuventūs*, *ūtis* (= 500
Rimljanov, ki so bili l. 250. ujeti)
signum, *ī* vojno znamenje
af-fīgō (*adfīgō*) 3. pripeti, obesiti
delūbrum, *ī* svetišče
- 20 *caedēs*, . . . *sine caede* brez krvi,
brez boja (upora)

- dē-ripīō* 3. odtrgati, iztrgati, od-
vzeti
- re-torqueō* 2. nazaj obrniti, prive-
zati, zadržniti
- bracchium*, *ī* podkomolec, roka
- arvum*, *ī* livada, njiva, polje
- Mars* = *mīles* = *mīlītēs*
- populo(r)* 1. (o)pustošiti
- 25 *re-pendō* 3. odtehtati, odkupiti
- scīlicet* seveda (ironično)
- ācer*, *ācris*, *e* oster; pogumen
- flāgitium*, *ī* sramotno delo, sra-
mota
- damnum*, *ī* škoda
- lāna*, *ae* volna
- rē-fero* (*ferre*) zopet (v drugič)
dobiti
- medicō* 1. zdravo napraviti;
barvati
- fūcus*, *ī* rdeča barva, rdečilo
- ex-cidō* 3. izpasti, miniti, izginiti
- 30 *cūrō* 1. skrbeti, brigati se, dati
- re-pōnō* 3. nazaj postaviti, obnoviti
- dēterior*, *us* slabejši, izprijen
- ex-trīcō* 1. izmotati; pas. — se
- cerva*, *ae* košuta
- plaga*, *ae* mreža
- perfidus* 3. nezvest, verolomen
- crēdō* 3. zaupati; — *sē* vdati (pod-
vreči) se
- Mars* = *bellum*
- prō-terō* 3. pohoditi, pobiti
- 35 *lōrum*, *ī* jermen
- re-stringō* 3. nazaj privezati (za-
držniti)
- lacertus*, *ī* nadkomolec, roka
- iners*, *inertis* len; brez odpora
- sūmō* 3. vzeti; rešiti
- duellum*, *ī* dvoboj, vojna
- misceō* 2. mešati; — *rē* zame-
niti (za)
- probrōsus* 3. sramoten
- 40 *altus* 3. visok, vzvišen
- rūina*, *ae* razsulo, razpad, poguba
- pudicus* 3. sramežljiv, čist, nepo-
kvarjen
- ōsculum*, *ī* poljub
- caput*, *itis* glava; življenje, držav-
ljanska čast; *capitis minor* (= *damnātus*) na (življenje in) držav-
ljansko smrt obsojen, brezčasten,
izobčen
- re-moveō* 2. odvrniti, zavrniti
- torvus* 3. temen, mrk, jezen,
strašen
- vultus*, *ūs* obraz, pogled; *v. pōnere*
zreti, pogled upirati
- 45 *labo* 1. omahovati
- firmō* 1. utrditi (v sklepu)
- auctor*, *ōris* povzročitelj; sveto-
valec; *a. . . datō* s tem, da jim
je nasvetoval sicer nikoli dan
nasvet
- aliās* drugače, sicer
- maereō* 2. žalovati, žalosten biti
- properō* 1. (od)hiteti
- atquē* in vendar
- 50 *tortor*, *ōris* mučilec, rabelj
- di-moveō* 2. razdeliti, preriti se
(skozi)
- ob-stō* 1. na poti biti; ovirati, za-
drževati
- propinquus*, *ī* sorodnik
- moror* 1. zadrž(a)ti, ustavlja ti
- cliēns*, *entis* varovanec, klijent
- longus* 3. dolg(otrajen), zopern
- negōtium*, *ī* posel, zadeva, prepir
- diūdicō* 1. odločiti, razsoditi, do-
gnati
- lis*, *litis* pravda
- tendō* 3. nategniti, vleči; hiteti
- Venūfrānus* 3. venafranski (Vena-
frum, mesto ob gorenjem Vol-
turnu severno od Neapolja)

6. O нравstveni popačenosti. Rimskemu narodu.

- 1 *delictum*, *ī* greh
immeritus 3. nezasluživši, nedolžen
luo 3. (*delicta*) trpeti, pokoriti se (za)
re-ficiō 3. popraviti, obnoviti
aedēs (-is), *is* hram božji, kapela
lābor 3. drkniti; podirati se
foedus 3. grd
simulācrum, *ī* (božji) kip, podoba
fūmus, *ī* dim
- 5 *quod* v kolikor
gero mē vedem se, smatram se
re-ferō (ferre) zanašati, zavračati, pripisovati
exitus, *ūs* izid, konec
neg-legō 3. zanemariti, zavreči; prezreti
Hesperia, *ae* Hesperija (zapad = Italija)
luctuōsus 3. žalosten, poln žalosti
Monaesēs, *is* Monez, partski vojskovedja
Pacorus, *ī* Pakor (partski vojskovedja, ki je premagal l. 40. Antonijevega legata)
auspicātus 3. (od bogov) dovoljen, posvečen; *nōn a.* ne da bi se bogovi vprašali za dovoljenje, brez avspicij začēt, nesrečen
con-tundō 3. pobiti, premagati
ad-iciō 3. dodati, pridati
torquīs, *is* ovratna verižica, ovratnica
re-nīdeō 2. odsevati; veselja žareti
occupō 1. zavzeti, zasesti
sēditiō, *ōnis* razpor, razprtija
Dacus, *ī* Dak (prebivalec Dacije, zvezan z Antonijem)
Aethiops, *pis* Etijop = *Cleopatra*
- 15 *formidō* 1. (*rem*) bati se (česa); *formidātus* 3. strašen
missilis, *e* metalen
sagitta puščica, strelica; *s. missilis* metalno kopje
fēcundus 3. rodoviten, poln
culpa, *ae* krivda, greh
sacculum, *ī* čas
inquinō 1. onečastiti, oskruniti
nūptiae, *ārum*, poroka, zakon
genus, *eris* zarod
domus, *us* hiša; družina
de-rivō 1. odvajati; *dērivātus* 3. izviraajoč
- 20 *clādēs*, *is* poraz, škoda
mōtus, *ūs* (plesne) kretnje
docēri = *dīscere*
īōnicus 3. ijonski
mātūrus 3. zrel, dorastel
fingor = *ērudior* uriti (izobrazovati) se
incestus 3. nečist
meditor 1. (*rem*) misliti (na)
unguis, *is* nohet; *dē tenerō u.* od mladih nog, v nežni starosti
- 25 *īn-ficiō* 3. barvati
dīrus 3. divji, strašen
rūsticus 3. kmetski; subst. kmet
masculus 3. moški
mīles, *itis* bojeviti
- 30 *prōlēs*, *is* zarod
Sabellus 3. sabelski (Sabeli = sabinski narod okoli Fuciuskega jezera v Abrucij)
ligo, *ōnis* sekira; motika
versō 1. obračati, prekupati
glacba, *ae* gruda, gruča
arbitrium, *ī* ukaz, volja
re-cīdō 3. odrezati, odlomiti
fustis, *is* krepelec; oklešček, dračje
dēmō 3. odvzeti

- 35 *amicus* 3. prijazen, prijeten, ljub;
a. tempus delopust
damnōsus 3. poguben, škodljiv
diēs, eī čas
nēquam zanikaren
- 40 *prōgeniēs* = *prōlēs*
vitiōsus napačen, pokvarjen

13. Vreleu Banduziji.

- 1 *Bandusia, ae* Banduzija, ime
vrelčne vile (nimfe) in po njej
vrelca
splendidus 3. svetel, prozoren
vitrum, ī steklo, kristal
haedus, ī kozel, kozliček
merum, ī I. 7, 19
turgidus 3. otekel, nabuhnjen
- 5 *venus, eris* ljubezen
destinō 1. določiti; obetati
gelidus 3. leden, mrzel, hladen
īficiō III. 6, 25
rūber 3. rdeč; rujen
rīvus, ī potok, voda
lascivus 3. razposajen, srborit
subolēs, is naraščaj
flagro 1. žgati, peči
atrōx, ōcis strašen, grozen
hōra, ae ura; (letni) čas
Cānicula, ae Kanikula (pasji dnevi)
- 10 *nē-sciō* 4. ne znati, ne moči
tangō 3. potipati, doseči
frīgus, oris mraz, hlad
amābilis, e ljubeč, prijeten
vomer (-is), eris lemež, ralo, plug
vagus 3. nestalen; na paši, pašen
fīō (z gen. part.) šteti se, imeno-
vati se (med)
dīcō 3. reči; opevati, peti
īlex, icis graden, hrast
impositus 3. postavljen; rastoč,
dvigajoč se

- 15 *loquāx, ācis* blebetav; žuboreč
lump̄ha, ae vrelec, vod(ic)a
dē-siliō 4. (dol) skak(lj)ati

16. Pravo bogastvo. Mecenatu.

- 1 *Danaē, ēs* Danaja (hči argivskega
kralja Akrizija, ki mu je bilo
prorokovano, da ga bo hčerin
sin ubil)
rōbustus 3. hrastov
foris, is durnica; pl. vrata
tristis, e žalosten; zopern
excubiae, ārum čuvanje; straža
mūniō 4. utrditi; braniti, varo-
vati
adulter, erī prešestnik, zapeljivec
- 5 *rīdēō* 2. zasmehovati
con-vertō izpreobrniti, izpremeniti
pretium, ī vrednost; denar, zlato
satelles, itis spremljevalec, satelit
- 10 *per-rumpō* 3. zlomiti, predreti
amo (φιλέω) 1. običavati; na-
vadno . . .
potēns, entis mogočen, silen
ictus, ūs udar(ec); *i. fulmineus*
strela
con-cidō 3. zrušiti se, podreti se
augur, uris prerok, avgur (Amfi-
jaraj)
Argivus 3. avgivski, iz Arga
- 15 *lucrum, ī* dobiček (Amfijarajeva
žena je za zavratnico, s katero
jo je Polinejk podkupil, pre-
govorila svojega moža, da se je
udeležil z Adrastom vojne proti
Tebam)
dē-mergō 3. potopiti, pogoltniti
exitium, ī izid, pogin
dif-findō 3. razgnati, razklati
sub-ruō 3. podkopati, strmoglaviti,
uničiti

- aemulus* 3. tekmujoč; subst. tekmeč; *ae. rēgēs* kraljevi (prestoni) t.
- mūnus, eris* dar(ilo)
- il-laqueō* 1. omrežiti, zaplesti, omamiti
- per-horrēscō* 3. (*rem*) zgroziti se (pred); z inf. bati se
- lātē* široko, daleč
- cōspicius* 3. viden
- vertex, icis* teme, glava
- 20 *eques, itis* konjenik, vitez; pl. tudi viteštvo
- nego* 1. odreči, odbiti
- nūdus* 3. gol, reven
- trānsfuga, ae* ubežnik, uskok
- partēs, ium* stranka
- gestiō* III. 3, 54
- splendidus* 3. svetel, sijajen, ugleden
- 25 *impiger* 3. nelen, priden, marljiv
- Apulus, ī* Apulec (prebivalec Apulije)
- occultō* 1. skriti, shraniti
- horreum, ī* kašča, žitnica
- iūgerum, ī* oral (okoli 2520 m²)
- 30 *seges, etis* setev, (obsejano) polje, zemlja
- fidēs, eī* zvestoba; uspeh, pridelek, dohodek
- fulgeō* 2. svetiti se, ponašati (bahati) se
- fertilis, e* rodoviten
- fallō* 3. varati; neznano biti
- sors, sortis* usoda
- Calaber, bra, brum* kalabrski (Kalabrija, pokrajina v južni Italiji)
- Laestrīgonius* 3. lestrigonski, (*Laestrīgonēs*, Homerjevi ljudožrci, od Rimljanov prenešeni v Lacijo pri Formijah, zatorej =) formijanski (pri Formijah je rasel izborni formijanec)

- amphora, ae* amfora, (lončen) vrč (z dvema ročkama)
- 35 *languēscō* 3. slabeti; blažiti se, stareti
- pinguis, e* debel, rejen, masten
- vellus, eris* volna, runo; runonos (ovca)
- pāscuum, ī* paša
- importūnus* 3. neugoden, neprijeten
- pauperiēs, eī* = *paupertās*
- dē-negō* 1. odreči, obotavljati se
- con-trahō* 3. z vleči, skrčiti; brzdati, krotiti
- cupīdō, inis* (tudi *m.*) poželjenje
- 40 *vectīgal, ālis* vozna (veho), davek; pl. tudi dohodki
- por-rigō* 3. raztegniti, razširiti, povečati
- Mygdonius* 3. migdonski = frigijski (*Mygdonēs* pleme v Frigiji)
- Alyattēs, is (ēi)* Alijat, lidijski kralj, Krezov oče
- continuō* 1. priklopiti, zvezati, zaokrožiti (arondirati)
- of-fero (ferre)* ponuditi, dati
- parcus* 3. ščedljiv, skop

18. Favnu.

- 1 *apricus* 3. solnčen, prisojen
- rūs, rūris* trata, livada, polje
- lēnis, e* mil(ostiv)
- in-cēdō* 3. (ponosno) stopati, iti
- aequus* 3. enak; naklonjen, mil
- alumnus, ī* rejeneč; plemenjak, junad
- 5 *plēnus* (= *exāctus*) *annus* konec leta
- haedus, ī* kozel, kozliček
- largus* 3. bogat, obilen
- sodālis, is* (so)drug
- crātēra, ae* vrč za mešanje vina
- krater

- fūmō* 1. kaditi se
odor, ōris vonj; kadilo
lūdō 3. igrati se
herbōsus 3. zeliščnat, travnat
 10 *festus* 3. prazničen, slovesen, na
 svečan način
vaco 1. prost biti, praznovati
ōtiōsus 3. brezdelen, miren
pāgus, ī okraj; kmet, seljak
errō 1. bloditi, klatiti se
spargo 3. sipati, trositi
agrestis, e poljski, divji, samonikel
frōns, frondis list
 15 *invīsus* 3. neviden, sovražen, zopern
pellō 3. (*terram*) udariti, butniti (ob)

21. Ročki (za vino).

- 1 *gero* 3. nositi, prinašati, vsebovati
querēla, ae tožba, tarnanje
rixa, ae prepir, kreg
īnsānus 3. nezdrav, besen
pius 3. drag, ljub
testa, ae (= *tosta, terra: torreo*)
 opeka, (lončen) vrč, ročka
 5 *nōmen, inis* ime; določba, namen
lēctus 3. izbran
Massicum, ī I. 1, 19
servō 1. hraniti
moveō 2. premakniti, izvleči
bonus diēs slovesna priložnost
dē-scendō 3. dol stopiti (s skladišča
 nad kuhinjo, kjer je bilo vino
 spravljeno)
Corvīnus, ī (Mark Valerij Mesala)
 Korvin (Horacijev prijatelj, dr-
 žavnik in govornik)
prōmō 3. (na dan) prinesiti
languidus 3. obležan, star, mil
Sōcraticus 3. Sokratov, sokratski
madoē 2. vlažen (moker) biti, ka-
 pljati; (pre)poln biti

- 10 *sermō, ōnis* pogovor, (iz)rek
horridus 3. hrapav; sirov, neusmi-
 ljen, priprost
calēscō 3. ogreti se, topel (vroč)
 postati
tormentum, ī natezalnica, mučilo
ingenium srce, narava
dūrus 3. trd, strog, pust
 15 *arcānus* 3. skrit, tajen
iocōsus 3. šaljiv
cōnsilium, ī naklep, načrt
re-tegō 3. odkriti, razkriti
Lyaeus, ī Lijej (= *Liber = Bacchus*
 = *vīnum*)
re-dūcō 3. nazaj pripeljati; vrniti,
 vračati
mēns, entis razum, srce, duša
anxius 3. plašen, boječ
cornū, ūs rog; pl. rogovje, pogum
tremo 3. (*rem*) tresti se (pred),
 bati se (česa)
 20 *apex, icis* vrh; tijara, dijadem,
 krona
sēgnis, e brez ognja, len, nemaren,
 nerad
nodus, ī vozle, vez, zaplet
solvō 3. razrešiti
Grātia, arum Gracije (hčere Jupi-
 trove, navadno trije simboli mi-
 line društvenega življenja)
vīvus 3. živ; goreč
lucerna, ae svetiljka, lampa
astrum, ī ozvezdje, zvezda
Phoebus, ī Feb (= Sol)

23. Tudi majhen dar pobožnega srca je bogovom všeč.

- 1 *supīnus (caelō = ad c.)* 3. (gor)
 obrnjen (z dlanjo proti nebu)
nāscor 3. roditi (porajati) se;
n. lūnā ob mladi luni (mlaju)

- rūsticus* 3. kmetски, kmet(ica)
Phidyġe, ēs Fidila (kmetica, mogoče s Horacijevih Sabinskih gora)
tūs, ūris kadilo
plācō 1. (po)miriti, oblažiti
hōrnus 3. letošnji
lār, laris poslopje, hiša; *Lār* (nav. pl.) Lar(i) (zaščitni bogovi hiše, duše blagih pokojnikov) = *parvī dū* 15 = *Penātēs* 19
āvidus 3. požrešen
porcus, ī in *porca, ae* prase, ščene
 5 *pestilēns, entis* nezdrav, kužen, paleč
Āfricus, ī Afrik (široko)
fecundus 3. plod(onos)en
sterilis, e ne-, brezploden, ki napravi neplodno
rōbīgō, inis palež, rja
alumnus, ī hranjenec; junad, zarod
pōmifer 3. sadonosen, ovočjeroden
gravis, e težek; nezdrav, škodljiv
nivālis, e snežen, s snegom pokrit
Algidus, ī Algid, brdo v Laciji
 10 *dē-vovēō* 2. posvetiti
quercus, ūs (gozdni) hrast
īlex, icis cer, graden
herba, ae zel(išče); trava, trata
Albānus 3. albanski (Albe Longe v Laciji)
victima, ae žrtev
pontifex, icis (graditelj mosta) vrhovni svečenik (duhovnik)
cervix, icis tilnik, šija, šijnjak
tingō 3. močiti, barvati
at-tincō 2. držati; razprostirati se, brigati; *attinet* (z inf.) briga, treba je
temptō 1. otipati; blažiti, miriti
caedēs, is klanje, žrtvovanje, darovanje
bidēs, entis dvozob; subst. (*sc. hostia*) (odrasla) ovca, žrtva

- 15 *rōs marinus* rožmarin
fragilis, e lomen, krhek
myrtus ī mirta
immūnis, e brez darila; brez krivde, čist
sūmptuōsus 3. razsipen, drag, bogat
blandus 3. laskav, prijazen, mil
hostia = victima
mollīō 4. omehčati, oblažiti, pridobiti
āversus 3. proč obrnjen, neprijazen, nenaklonjen
Penātēs, ium Penati (hišni bogovi, zaščitniki družine)
fār, farris (žrtveno) brašno
salīō 4. skakati; kvišku skočiti (o soli, ki se pri darovanju vrže v ogenj)
mīca, ae trohica, mrvica; *m. (salis)* zrno (soli)

25. Navdušen slavospev Avgustu.

- 1 *rapiō* 3. ograbiti; vleči
plēnus poln; navdušen (*Bacchī* od B.)
specus, ūs špilja, pečina
velōx, ōcis hiter, jadru, uren
mēns, entis mišljenje, duh, navdušenje
antrum, ī = specus
ēgregius odličen, vzvišen
 5 *meditor* 1. razmišljati, misliti na . . ., pripravljati se, name-ravati
decus, oris okras; čast, slava
in-servō 3. vsejati, uvrstiti, (pre-)staviti
cōnsilium ī, svet, zbor, kolo
īnsīgnis, e, krasen
recēns, entis nov
adhūc dosedaj

- indictus* 3. (*in* = ne + *dictus* = rečen) nerečen, nepet, neopevan
secus drugače
- iugum*, *ī* igo; gorsko sedlo, gorski greben, gora
- stupeō* 2. začudeno poskočiti, čuditi (*diviti*) se
- Euhias* (*f.* k *Euhius*), *adis* Evhijada, Bakhantica
- 10 *Hebrus*, *ī* Hebro, reka v Traciji (s. Marica)
- prō-spiciō* 3. v daljavi zagledati
- candidus* 3. svetlobel
- Thrācē*, *ēs* (= *Thrācia*) Tracija (s. vzhodna Rumelija in južna Bolgarska)
- lustrō* 1. čistiti; prehoditi
- Rhodopē*, *ēs* Rodopa, gora v Traciji (s. Rodopske gore)
- dēvius* 3. s pota, od pota oddaljen, samotn
- vacuus* prazen, zapuščen
- Nāias*, *iadis* Najada, povodna nimfa
- potēns*, *entis* gospod(ar), vladar
- 15 *Baccha*, *ae* Bakha(ntica)
- valeō* 2. moči
- procērus* 3. vitek
- vertō* 3. vrteti; izdreti, izruti (s korenem), izkoreniniti
- fraxinus*, *ī* jesen
- Lēnaeus*, *ī* Lenej (= Bakh)
- cingō* 3. obdati, ovenčati
- tempus*, *oris* senci, čelo, glava
- pampinus*, *ī* lozin list, trtno listje
- vertō* 3. vrteti, obrniti, nagniti;
nōn versus še ne nagnjen (= poln)
- cadus*, *ī* (lončen) vrč, sodček
- flōs rosārum* rožno cvetje
- premo* 3. stiskati, prešati
- balanus*, *ī* želod, balan (neka vrsta oreha); *pressa* b. balanovo olje
- 5 *iamdūdum* že davno
- mora*, *ae* odlašanje, zapreka
- ūdus* 3. vlažen, moker
- Tibur*, *uris* Tibur (mesto v Laciji, na glasu zaradi svoje lepe lege, s. Tivoli)
- Aefula*, *ae* Efula (kraj pri lacijskem mestu Prenestu)
- dēclivis*, *e* strm, visok(o ležeč)
- con-templor* 1. opazovati, gledati
- ārvum*, *ī* livada, kraj, poljana
- Telegonus*, *ī* Telegon (Odisejev in Kirkin sin, ustanovitelj Tuskula)
- iugum* III. 25, 8
- parricīda*, *ae* očetomorec
- fastidiōsus* 3. gnusen
- cōpia*, *ae* obilica
- 10 *mōlēs*, *is* breme; velikanska zgradba
- arduus* 3. strm, visok
- o-mittō* 3. opustiti
- fūmus*, *ī* dim, (so)para
- opēs*, *um* bogastvo; krasne stavbe
- strepitus*, *ūs* šum, ropot
- vicis* (gen.), pl. *vicēs* (*vicibus*) izpremena, izprememba
- mundus* 3. čist, snažen
- lār*, *laris* poslopje, domačija, streha
- 15 *cēna*, *ae* obed, pojedina
- aulaeum*, *ī* zavesa, zastor, preproga, baldahin
- ostrum*, *ī* škrlatnik; škrlatno sukno;
sine au. et o. brez škrlatnih zavese (baldahinov)
- sollicitus* 3. vznemirjen, v skrbeh; žalosten, mračen

29. Državnik in pesnik.

Mecenatu.

- 1 *Tyrrhēnus* tirenski = etrurski (Tirenci so bili pradedje Etruščanov)
- prōgeniēs*, *ēi* rod, potomstvo, potomec

- ex-plicō* 1. razmotati; razvedriti
clārus 3. svetel, viden
Andromeda, *ae* Andromeda (hči etijopskega kralja Cefeja. *Cepheus*, *ī* je prišel po smrti med zvezde in je bil v Rimu vedno viden, v Aleksandriji pa šele 23. julija)
Procyōn, *ōnis* Procijon (Mali pes, ki izide 15. julija, pasji dnevi)
furo 3. besneti
vēsānus 3. besen, divji, stekel
20 *siccus* 3. suh, žejen
languidus 3. utrujen, medel, opehan
horridus 3. razmršen
dūmētum, *ī* gošča, šuma
vagus 3. nestalen; pihljajoč, sapljajoč
taciturnus 3. molčeč, tih
25 *status*, *ūs* stanje, ustava
Sērēs, *um* Ser(an)i, narod v iztočni Aziji (Kini)
Bactra, *ōrum* Baktra (glavno mesto Baktrije, s. Balk)
rēgnātus 3. vladan
Tanaīs, *is* Tanais (scitska reka, s. Don)
discors, *ordis* nesložen
30 *cāliginōsus* 3. temen, meglen
premo 3. tiščati; kriti, skrivati
ultrā fās bolj kakor je prav, preveč
com-pōnō 3. urediti, skrbeti (za)
aequus 3. raven; ravnodušno (= *aequō animō*)
rītus, *ūs* verski običaj (obred); šega, način; *rītū fl.* kakor reka (Tibera)
alveus, *ī* struga
35 *dē-lābor* 3. (dol) drkniti, teči
Etruscum mare = *Tyrrhēnum m.*
adēsus 3. nagrizen, preluknjen, podjeden
stirps, *stirpis* deblo
rapiō 3. ropati, z(a)grabiti, popasti
clāmor, *ōris* šum, jek, odmev
40 *diluviēs*, *ēi* povodenj
irritō 1. (raz)dražiti, ogorčiti, razljutiti
amnīs, *is* hudournik; veletok; voda
potēns suī sam svoj gospodar, neodvisen, samostojen
dēgō 3. (pre)živeti
polus, *ī* tečaj; nebo, svet
occupō 1. obdati, zaviti
45 *irritus* 3. neveljaven
retrō zadaj
dif-fingō 3. prenarediti, preobraziti
īnfectus 3. nestorjen
veho 3. (od)peljati
saevus 3. grozen, grozovit
50 *īnsolēns*, *entis* nenavaden; srborit, hudomušen, muhast
pertināx, *ācis* trdovraten, vztrajen
trāns-mūtō 1. pre-, zameniti
benignus 3. dober, naklonjen
manēns, *entis* če (ki) ostane, stanoviten
quatiō 3. tresti, stresati, lepetati, frfrati
penna, *ae* perot(nica)
re-signō 1. odpečatiti, razveljaviti, po-, odplačati
55 *in-volvō* 3. (*rē*) zaviti (v)
pauperiēs = *paupertās*
dōs, *dōtis* dota, dar
meum est moja dolžnost je, treba mi je
mūgiō 4. mukati, tuliti, škripati
mālus, *ī* jambor
Āfricus 3. afriški, Afrikov (južno-zapadnega vetra)
miser 3. otožen, žalosten
de-currō 3. dol teči, bežati, zateči se
vōtum, *ī* (za)obljuba
pacīscor 3. izgovoriti si

60 *birēmis*, *e* z (le) dvema vesloma, dvoveseln
praesidium, *ī* varstvo, zaščita
scapha, *ae* čoln(ič)
Aegaeus 3. egejski
tumultus, *ūs* upor, punt, besnost
aura, *ae* dih, veter
geminus 3. sorojen; *g. Pollux*
 dvojček P.

30. Moja nesmrtnost.

Melpomeni,

muzi visoke pesnitve.

1 *ex-igō* 3. izgnati; izvesti, dovršiti
monumentum, *ī* spomenik
perennis, *e* trajen
rēgālis, *e* kraljev(ski)
situs, *ūs* lega, položaj; stavba
pyramis, *idis* piramida
edāx, *ācis* izjedajoč, uničujoč
Aquilō, *ōnis* Akvilon (sever, severni vihar)
impotēns, *entis* slab; ne obvladajoč (*suī* sebe) = silen, besen, burovit
dī-ruō 3. po-, razrušiti, uničiti
innumerābilis, *e* brezštevilen, nebrojen
 5 *seriēs*, *ēi* vrsta
vītō 1. izogniti se, uteči

Libitina, *ae* Libitina (boginja smrti); smrt, pogreb
ūsque vedno, zmeraj
posterus 3. bodoč, sledeč, poznejši
recēns, *entis* nov, svež
scandō 3. stopati

10 *dīcō* 3. reči, slaviti; pas. tudi sloveti
violens, *entis* nagel, deroč
ob-strepō 3. (nasproti) šumeti
Aufidus, *ī* Avfid (rečica pri Venuziji, s. Ofanto)
pauper aquae brez-, malovoden
Daunus, *ī* Daven (mitski kralj malovodne Apulije)
agrestis, *e* kmetski
humilis, *e* nizek (... iz nizkega postavši mogočen, visok)
Aeolius 3. eolski (lezbiški)
Ītalus 3. italški
dē-dūcō 3. prevesti, prenesti; zložiti, peti
modus, *ī* merilo; ritem, melodija
sūmō 3. vzeti; svojiti (lastiti) si
superbia, *ae* ponos, slava
 15 *quaerō* 3. iskati; dobiti, steči
meritum, *ī* zasluga
Delphicus 3. delfski
cingo 3. venčati
volēns, *entis* voljen, rad
cōma, *ae* lasje

Liber quartus.

Slaviva zmagovalca Avgusta
 vsak po svojih močeh!

Julu Antoniju,

sinu trijumvira M. Antonija; vzgojila ga je Avgustova sestra Oktavija. Poizkušal se je baje v pesništvu.

1 *Pindarus*, *ī* Pindar (znani največji grški lirik 522—442)
aemulor 1. tekmovati

cērātus 3. voščen, z voskom sklop-ljen (zložen)
opis (gen.) pomoč; delo, umetnost
Daedaleus 3. Dedalov
nitor 3. opirati se, dvigati se (navzgor)
penna, *ae* krilo, perot
vitreus 3. steklen, kristalen
pontus, *ī* morje
amnis, *is* gorski veletok

- 5 *dē-currō* 3. (dol) teči, šumeti, bučati
super črez, nad
nōtus 3. znan, navaden
alo 3. hraniti, rediti
ferveō 2. vreti, žareti, hrumeti,
kipeti
immēnsus 3. nezmeren
ruo 3. dreti
profundus 3. globok, neskončen
laurea (arbor) = laurus
dōnandus 3. vreden (dobiti [obda-
rovan biti])
Apollināris, e Apolonov
- 10 *audāx, ācis* drzen, smel
dithyrambus, ī ditiramb, navdušen
slavospev
dē-volvō 3. (dol) valiti
numerus, ī število, ritem
lēge solūtus nepravilen, (pravila)
prost
fero (ferre) nositi, prevzeti; pas.
tudi: drveti
- 15 *Centaurus, ī* Centaver (pol človek
pol konj), divje pleme v tesalskih
gorah, ubito od kralja Lapitov,
ko mu je hotelo nevesto Hipo-
domijo ugrabiti
tremendus 3. strašen
flamma, ae plamen, ogenj
Chimaera, ae Himera (predi lev,
sredi koza, zadaj zmaj); padla
je od Belerofonta
Ēleus 3. elejski (= olimpijski)
palma ae palma, palmova vejica
re-dūcō 3. (nazaj) voditi, spremljati
caelestis, e nebeški; -ēs, ium bogovi
pugil, ilis rokoborec
potior, ius (potis, e) boljši, dražji
signum, ī znamenje, kip
- 20 *flebilis, e* žalosten, žalujoč
spōnsa, ae nevesta
iuvenis, is mož, ženin
- plōrō* 1. objokovati
ēdūcō in astra povzdignujem v zvezde
Orcus, ī Ork (Had, podzemlje. smrt)
Dircaeus 3. dircejski (Dirka je
tebanski vrelec)
- 25 *multus* 3. mnog, silen
aura, ae sapa, veter
levo 1. lajšati; vzdigniti
cycnus, ī labud
tendō 3. raztegniti; siliti, kopneti,
težiti
quotiens kadar koli
tractus, ūs vlečenje; prostor, kraj,
plast
Matinus 3. matinski (Matin je po-
krajina okoli Tarenta, znana po
izvrstnem medu)
thymum, ī timijan, materna dušica,
mačešica
- 30 *ūvidus* vlažen, moker
Tibur III. 29, 6
operōsus 3. trudapoln, z velikim
trudom
figō 3. (*carmina*) oblikati, zla-
gati, pesniti
con-cinō 3. opevati
plectrum, ī plekter, kijec, batič
(za liro); *poēta m. pl.* pesnik
večjega poleta
quandōque kadar (koli)
- 35 *clivus, ī* reber, brdo, grič
decōrus 3. okrašen
Sygambri, ōrum Sigambri (ger-
mansko pleme, ki ga je Avgust
užugal)
aurum priscum = aurea aetās
- 40 *super* nad, zaradi
fortis, e hraber, junaški
impetrō 1. izprositi, (s prošnjo)
doseči
lis, litis (pravni) prepir, pravda
orbus 3. prazen, brez

- 45 *prō-cēdō* 3. naprej (mimo) stopati; prednjačiti
tē dicēmus Tebi (Avgustu) bomo klicali
iō triumphē! slava, živijo!
 50 *solvō* 3. (vōtō) rešiti
vitulus, *ī* tele
 55 *largus* 3. obilen, bujen
iuvenēscō 3. mladenič postati, zoreti, veselo rasti
in mea vōta za moje oblube
curvātus 3. skrivljen, kriv
īgnēs, ium krajec (lune)
re-ferō (ferre) (zopet) prinesiti;
r. ortum tretjič vzhajati
nōta, ac znamenje, lisa
dūxī = gero imam
niveus 3. snežnobel; *n. vidērī* bel videti
cetera (akuz.) sicer, v ostalem
fulvus 3. rdečkast(orumen)

3. Melpomeni (III. 30).

- 1 *nāscens, entis* ob rojstvu
placidus 3. prijeten, ljubezniv, prijazen
lūmen, inis luč, oko
Isthmius 3. istemski (istemške igre)
clārō 1. proslaviti
pugil, is rokoborec
impiger 3. hiter, uren, čil
 5 *Achaicus* 3. ahajski (= korintski); Korint je bil glavno mesto rimske provincije Ahaje
Delius 3. delski, (otoka) Dela
folium, ī list
tūmidus 3. otekel; nadut
con-tundō 3. pobiti, poteptati, streti
Tibur III. 29, 6
 10 *fertilis, e* rodovitn
spissus 3. gost

II. drž. g.

- coma, ac* las; list
gingō = efficiō
Acolius 3. eolski (lesbiški)
dignor 1. vrednim smatrati
subolēs, is naraščaj, mladina
amābilis, e ljubezniv, ljubeč
 15 *vātes, is* prorok, pesnik
chorus, ī zbor
pōnō 3. postaviti, šteti, vvrstiti
mordēō 2. gristi, ujedati
invidus 3. zaviden, zavidljiv; *dēns i.* zob zavisti
testūdō, inis želva; plunka, lira, kitara
strepitus, ūs zvok, glas
temperō 1. voditi, vladati
Pieris, idis Pijerida III. 4, 40
mūtus 3. nem
 20 *cycnus, ī* labod
sonus, ī glas, petje
mūnus, eris dar(ilo), zasluga
mōnstror name kažejo
fidicen, inis pevec, pesnik
spīrō 1. dihati, živeti

6. Apolonu in njegovi sestri. Prolog k stoletnici.

- 1 *Divus (dius)* 3. božji, nebeški; subst. bog
prōlēs, is zarod, otroci
Niobeus 3. Nijobin (Nijoba, Tantalova hči, mati sedmih sinov in sedmih hčera)
vindex, icis maščevalec, osvetnik
māgna lingua širokoustni jezik, širokoustnost, bahavost
Tityus, ī (titan) Titij, Latonin izkušnjavec
raptor, ōris ropar (časti, nedolžnosti)
Phtius 3. Ftijec (iz Ftije, mesta južnotesalskega)

- 5 *marinus* 3. morski
Dardanus 3. dardanski (*Dardanus*, *ī* praoče Trojancev), troj(an)ski
quatiō 3. tresti
tremendus 3. strašen
cuspis, idis kopje, sulica
pūgnāx, ācis bojevit, bojabrižen; silni borilec
mordāx, ācis grizljiv, ujedljiv; oster
īcō 3. udariti, zadeti
- 10 *pīnus, ūs* smreka, bor
im-pellō 3. stresti, zlomiti, treščiti
Eurus, ī Ever ([jugo]vzhodnik), veter, vihar
prō-cidō 3. (naprej) pasti, telebniti, zgruditi se
lātē na dolgo in široko
collum, ī vrat, tilnik
Teucus 3. troj(an)ski (*Teucer, Teucus* je bil prvi trojanski kralj)
sacrum, ī posvečeno; pl. svetinja, posvetilo, sveto darilo
mentior 4. lagati; izmisliti, (lažnivo) izdati se (za)
male slabo, v svojo nesrečo
fēriātus praznujoč, počivajoč
- 15 *chorēa, ae* = *chorus* ples, kolo
aula, ae dvor(išče)
palam capiō 3. očitno (javno) obvladati, — ujeti
gravis, e strašen, grozen
nescius 3. *fārī* = *īnfāns, antis* otrok, nedorastel, maloleten
Achivus 3. ahivski, grški (*Achivī* Grki)
- 20 *alvus, ī* trebuh, maternica
grātus 3. prijazen, ljubek
ad-nuō 3. prikimati, obljubiti
rēs Aeneae Enejeva usoda
potior, ius močnejši, boljši, ugodnejši
- dūcō* 3. voditi; potegniti, zgraditi
ales, itis krilat; ptič; (pred)znamenje
- 25 *doctor, ōris* učitelj
argūtus 3. živ, bistro-, živoglasen
fidicen, inis IV. 3, 23; *doctor f.* učitelj petja (lire)
Thalīa, ae Talija (muza komedije)
Xanthus, ī Ksant („Rumena reka“ v Likiji, ob njenem izlivu je mesto Patara)
lavō 3. kopati, močiti, umivati
Daunius 3. davniški (apulski, rimski)
decus, oris dika; čast, slava
Camēna, ae Kamena (muza); pesem
lēvis, e gladek, gol(ograd)
Aggēus, eī (eos) Agijej, priimek Apolona kot zaščitnika cest (*ἀγγιά, ἥ*) in javnih trgov
spiritus, ūs duh, navdušenost
- 30 *Dēlius* 3. delski, (otoka) Dela
tutēla, ae zaščita, varstvo; varovaneč
fugāx, ācis begoč, brz, hiter
lynx, cis ris
co-hibēō 2. zadržati, ustavljati; polagati = streljati
- 35 *Lesbius pēs* lesbiška (= zapfična) stopa (stih, kitica)
servō 1. paziti, gledati (na), držati (se)
ictus, ūs udarec (palca ob strune)
rīte po obredu, spodobno, pobožno
fāx, facis bakla, luč, svetloba
Noctilūca, ae Noktiluka (nočna luč, luna)
prosper(us) 3. ugoden, dober; z gen. naklonjen, osrečujoč
frūgēs, um sadje, plodovi, pridelki
celer volvere hitro valeč (obračajoč)
prōnus 3. naprej nagnjen, begljiv, begoten

- 40 *festa lūx* praznik (svetečni dan)
red-dō 3. (*carmen*) predavati, govoriti
docilis, *e* naučljiv; *z* gen. večš., izučen (*v*)
modus, *i* merilo, ritem, napev, melodija

7. Pomladna pesem.

Torkvatu (konzulu l. 23.).

- 1 *dif-fugiō* 3. razbežati; skopneti
grāmen, *inis* biljka, trava
coma, *ae* list
vicis (gen.) premena; (*terrae*) obraz, lice, oblika
dē-crēscō 3. manjšati se, padati
praeter-eō 4. (mimo) teči; *rīpās* ob bregovih, v strugah
 5 *Grātia*, *ae* Gracija (boginja lepote in miline)
Nympha, *ae* Nimfa (žensko božanstvo vode, drevja, gorovja)
geminus 3. sorojen; — *nī* dvoje, dva, oba
dūcō 3. voditi; — *chorōs* kolo plesati
nūdus 3. gol; nalahko oblečen
monēō 2. opominjati, svariti
almus 3. hraneč; blag(oslovljen), rajski
mitēscō 3. blažiti se, pojemati, popuščati
Zephyrus, *i* Cefir (zahodnik, pomladni veter)
prō-terō 3. pohoditi, poditi, odgnati
 10 *simul* = *simulāc*
pōmifer 3. sadjeroden, sadonosen
ef-fundō 3. izliti, iztresti
brūma = *brevissima* (*dīēs*) zima
iners, *ertis* len, mrtev
damnum, *i* škoda
re-parō 1. popraviti

- caelestis*, *e* nebeški (neba, zvezd)
dē-cidō 3. (dol) zgruditi se, zvrniti se
 15 *Tullus*, *i* Tul (najbogatejši rimski kralj)
Ancus, *i* Ank (najboljši rimski kralj)
an če, *li* (sicer za izrazi negotovosti: če ne, *li* ne)
ad-iciō 3. privreči, pridejati
summa, *ae* vsota
avidus 3. lakomen
amicus 3. (= φίλος) svoj (ljubi);
a. animō sebi
dō 1. dati, privoščiti
 20 *splendidus* sijajen, svečan
Minōs, *ōis* Mino(j), sodnik v Hadu
arbitrium, *i* (sodnikov) izrek, sodba
genus, *eris* (plemeniti) rod
fācundia, *ae* zgovornost
re-stituō 3. na prejšnje mesto postaviti; nazaj (na svet) p. = oživititi
piētās, *ātis* pravičnost
 25 *infernus* spodnji, podzemeljski
puḍicus 3. čist, neomadeževan
Hippolytus, *i* Hipolit (Tezejev sin; ker ga grešna mačeha Fedra ni mogla zapeljati, ga je pri Tezeju obrekovala; nato ga je Pozejdon ubil)
Lēthaeus 3. let(ej)ski, podzemeljski (Lēthē, reka pozabljivosti, iz katere so pile duše preminulih)
Thēsēus, *eī* (*eos*) (atenski kralj) Tezej, Piritojev prijatelj
ab-rumpō 3. zlomiti, razgnati, razbiti, streti
vinculum, *i* spona, okovi
Pīrithous, *i* Piritoj (lapitski kralj, Tezejev prijatelj, s katerim je hotel izvesti iz Hada Prozerpino)

9. Nesmrten je le tisti, ki ga pesnik opeva.

Konzulu Marku Loliju,

velikemu čestilcu denarja, Mecenatovemu prijatelju, Avgustovemu zaupniku.

1 *forte* morda, morebiti, nemara
lātē sonāns, *antis* daleč naokoli
šumeč

Aufidus III. 30, 10

vulgō 1. med ljudstvo prinesiti,
oznaniti, razširiti; *nōn ante vul-*
gātus prej neznan

sociō 1. združiti; *sociandus* 3.
združen (-žna), prikladen, pri-
lagoden

chorda, *ae* črevo, struna

5 *Maeonius* 3. meonski, lidijski
(*Maeonēs* Meonci = Lidi;
Maeonia, kralj lidijski; lidijsko
mesto Smirno smatrajo eni za
Homerjev rojstni kraj)

sēdēs, *is* sedež, mesto

Pindaricus 3. pindarski, Pindarov
(IV. 2, 1)

Ceus 3. cejski (Simonid [559—469],
doma na otoku Ceju, je glavni
zastopnik žalostinke [Ἰφίγητος])

Alcaeus, *ī* Alcej (okoli 610—602
iz Mitilene na Lesbu, nasprotnik
mitilenskih tiranov in pesnik
davorij in puntarskih pesmi)

mināx, *ācis* preteč, grozeč (ker je s
svojimi pesmimi preganjal tirane)

Stesichorus, *ī* Stezihor (okoli
640—555, grški epski lirik iz
lokriškega Matavra)

gravis, *e* resen

Camēna, *ae* Kamena (Muza)

Anacreōn, *ontis* Anakreont (doma iz
Teja, je bil glasovit grški lirik v
drugi polovici 6. stoletja pr. Kr.)

10 *spirō* 1. dihati, živeti

com-mittō 3. zaupati

calor, *ōris* vročina; ljubezni žar
(plamen)

Aeolius 3. eolski; *Ae. puella* =
Zapfo iz eolskega Lesba

fidēs, *is* struna

cōmptus (*cōmō*) počesan, lep

ārdeō 2. goreti; ljubezni vzplam-
teti

adulter, *erī* zapeljivec

il-linō 3. umazati, krasiti, vveziti;

aurum vestibus il. zlatovezena
obleka

15 *rēgālis*, *e* kraljevski

cultus, *ūs* negovanje; nošnja, ble-
ščava, bliščoba

Lacaena, *ae* Lakonka

Teucer (-*crus*), *crī* Tever, polbrat
Telamonovega Ajanta iz Sala-
mine (I. 7, 21)

telum, *ī* strelica, puščica

Cydonius 3. cidonski = kretski
(Cidonija je mesto na severni
obali otoka Krete)

dī-rigō 3. uravnati, nameriti,
streljati

īlios = *īlion* Ilij (Troja)

vexō 1. mučiti

20 *īdomeneus*, *eī* Idomenej, sin kret-
skega kralja Devalijona

Sthenelus, *ī* Stenel I. 15, 24

ferox, *ōcis* bojevit

ācer, *ācris*, *ācere* ljut, hraber

Dēiphobus, *ī* Deifob, Hektorjev
najhrabrejši brat

ex-cipiō 3. zadobiti

ictus, *ūs* udar(ec)

puđicus 3. sramežljiv, čist, pošten

25 *illacrimābilis*, *e* neobjokovan

urgeō 2. pritiskati, tlačiti; pokri-
vati

- carcō* 2. biti brez; *vāte sacrō* ne biti slavljen od svetega pesnika
- di-stō* 1. oddaljen —, različen biti
- inertia*, *ae* brezdelnost, lenoba, bojazljivost
- 30 *cēlō* 1. prikriti, zamolčati, ne slaviti
- charta*, *ae* list papirja; (na papir napisana) pesem
- inōrnātus* 3. neokrašen, neopevan
- impūne* nezasluženo, brez kazni
- carpō* 3. trgati; *obliviō* *c.* pozabnost ogloda (uniči, zamolči)
- lividus* 3. zaviden, zavisten; *obl. lividae carpunt labōrēs* nevarni napori zapadejo zavisti in pozabnosti
- 35 *prūdēns* (= *perītus*) *rērum* zelo izkušen, poln izkušenj
- rectus* 3. raven, neuklonjen
- vindex*, *icis* maščujoč; strah, osveticnik
- avāra fraus* lakomna prevara
- abstinēns*, *entis* vzdržen
- dūcō* 3. voditi, vleči
- 40 *re-iciō* 3. zavrniti
- vultus*, *ūs* obraz, lice; *altus v.* ponosno preziranje
- nocēns*, *entis* škodljivec, krivec, zločinec
- ob-stō* 1. na poti stati, ovirati, protiviti se
- caterva*, *ae* krdelo, tropa
- ex-plicō* 1. razviti, razmotati; *per catervās* . . . preriti se zmagovito z orožjem skozi
- 45 *occupō* 1. (o)svojiti (lastiti) si
- calleō* 2. znati, razumeti
- pauperiēs* = *paupertās*
- 50 *peius* hujše
- lētum*, *ī* pogin, smrt

12. Pomladno veselje. Vergiliju.

- 1 *temperō* 1. (*mare*) miriti, vladati
- im-pellō* 3. priganjati; napeti
- anima*, *ae* dih, pih, veter
- līntēum*, *ī* platno, jadro
- Thracius* 3. traški, Tracije
- rigeō* 2. trd —, okorel —, zmrznjen biti
- strepō* 3. šumeti
- hibernus* 3. zimski
- turgidus* 3. otekel; narastel
- 5 *Itys*, *yos* Itij (sin traškega kralja Tereja in Prokne, Cekropove vnukinje; mati je sina ubila, ker je oče njeno sestro Filomelo onečastil. Prokna se je izpremenila v slavca, njena sestra v lastavico)
- flexibiliter* žalostno, jadno, milo
- gemo* 3. vzdihovati, (ob)žalovati
- Cecropius* 3. cekropski, Cekropov
- opprobrium*, *ī* očitek, sramota
- male* v svojo nesrečo, prehudo
- barbarus* 3. barbarski, protinaraven
- libidō*, *inis* strast
- dicō* 3. (*carmina*) igrati, peti, pisati
- tener* 3. nežen, mlad; mehek
- grāmen*, *inis* trava
- pinguis*, *e* rején, pítan, debel
- 10 *fistula*, *ae* piščal(ka), žvegla
- Cālēs*, *ium* Kale (mesto v severni Kampaniji, na glasu zaradi izvrstnega vina)
- dūcō* 3. (*Liberum* = *vīnum*) vleči, piti, srkati
- 15 *gestiō* 4. (po)želeti
- cliēns*, *entis* varovanec, prijatelj
- nōbilis*, *e* plemenit, knežji
- nardum*, *ī* nardovo olje (nard je ime različnih rastlin, ki so iz njih delali parfimerije)

- onyx, ychos* steklenica (narejena iz alabastra [ōrvvž] za dišave)
ē-licio 3. izvabiti
cadus, ī sodček
Sulpicius 3. Sulpicijev (Sulpicij je bil vinski trgovec)
ac-cubō 1. (pri drugih) ležati, počivati
horreum, ī shramba; skladišče, klet
largus 3. radodaren, bogat, zmožen
amārus 3. grenek
 20 *ē-luō* 3. izmiti, iztrebiti, odstraniti
efficax, ācis uspešen, močen
properō hitim, vleče me
vētōx, ōcis brz, uren
merx, mercis blago
immūnis, c brez davščine, zastonj
meditor 1. misliti
tingō 3. omočiti; (*poculis*) počastiti
 25 *pōnō* 3. (stran) položiti; (*moram*) odtrgati se (zadržku), pustiti (z.)
lucrum, ī dobiček; *studium* l. dobičkarija, dobičkolovstvo
nigrī ignēs črni ogenj (grmade)
cōnsilium, ī pameten načrt
dē-sipiō 3. noretī, razsajati
in locō na pravem mestu, o pravem času

15. Slava Avgustu, ki je povrnil mir in red državi!

- 1 *loquor* 3. *lyrā* z liro slaviti
in-crepō 3. bučati; zmerjati, karati; —, *nē* svariti, odvrčati
parva vēla dare per Tyr. acquor z majhnimi jadri pluti po Tirenskem (= viharnem, nevarnem) morju
re-ferō (ferre) nazaj prinesti, zopet dati, povrniti

- 5 *uber, ūberis* obilen, bogat
signum, ī (bojni) znak
re-stituō 3. (povrniti)
dē-ripiō 3. (dol) strgati
superbus 3. ošaben, ponosen
postis, is podboj, steber (svetišča)
duellum, ī (dvo)boj, vojna (= *bellum*); *d. vacuus* brezvojen
iānus, ī lok, vrata
Quirinus, ī Kvirin (bojni bog)
 10 *ē-vagor* 1. potikati se; prekoračiti, prestopiti
frēnum, ī uzda
licentia, ae razuzdanost, drznost, samovolja
in-icio 3. (*frēna*) nadeti uzde, brzdati
ē-moveō 2. izbacniti, zatreti, -moriti
culpa, ae krivda, pregreha, zločin
re-vocō 1. nazaj poklicati, obnoviti
ars, artis lastnost, vrlina
 15 *por-rigō* 3. raztegniti, razširiti
māiestās, ātis veličanstvo
Hesperius 3. hesperski, zapaden
cubile, is ležišče, zahod
furor, ōris divjanje, besnost
ex-igō 3. iz-, pregnati
ōtium, ī pokoj, mir
prō-cūdō 3. (predi) kovati, ostriti, špičiti
 20 *inimicō* 1. razpreti, oneprijateljiti
ēdictum, ī ukaz, odredba
profundus 3. brez dna, neizmeren, globok
rumpō 3. (*ēdictum*) prelomiti, prekršiti
Iūlius 3. julski (Avgustov)
Getae, ārum Geti (traški narod ob Histru)
Sērēs, um Kitajci
infidus 3. nezvest, lokav, hinavski
Tanaīs, is Tanaj (Don, reka Skitov)

- 25 *profestus* 3. predprazničen, delaven; *p. lūx* delavnik; *lūx sacra* praznik, nedelja
iocōsus 3. šaljiv, vesel
prōles, is zarod; otroci
mātrōna, ae poročena žen(sk)a
rite po obredu, spodobno, pobožno
ap-precor 1. prositi, moliti
fungor 3. opraviti; (*virtūte* junaštvo) gojiti; *v. functus* 3. junaški
dux, ducis vojvoda, vojskovodja
 30 *Lydius* 3. lidski, Lidije (pokrajine v Mali Aziji)
re-misceō 2. zmešati, pomešati;
carmen tibiā remixtum pesem k piščali, pesem od piščali spremljana
tibia, ae piščalka, sviralo, žvegla
almus 3. mil, slaven, vzvišen
prōgenies, ei potomstvo, potomec (Avgust kot Enejev potomec)

Pesem stoletnica (*carmen saeculāre*).

Stoletno (*sacculum* so računale sibilinske knjige za 110 let) slavnost, ki se je slavila l. 249. in l. 146. pr. Kr. na čast podzemskima božanstvoma Plutonu in Prozerpini, je obnovil Avgust in jo proslavil l. 17. pr. Kr. v čast bogovoma svetlobe, Apolonu (Solncu) in Dijani (Luni). Slovesnost je trajala tri dni in tri noči. Tretji dan je i na Palatinu i na Kapitoliju pel Stoletnico zbor 27 dečkov in ravno toliko deklic, ki so jim še starši živeli (*patrimī et mātrimī*).

- 1 *potēns, entis* mogočen; *p. silvārum* boginja gozdiv
lūcidus 3. svetel
colendus 3. častivreden

- 5 *Sibyllinus* 3. Sibilin, sibilinski; *s. versūs* s. stih (s. pesmi) = s. proročišče
lego 3. izbrati
castus 3. čist
dicere carmen pesem peti
almus 3. blag, blagodaten, blagodejen
 10 *prōmō* 3. ven vzeti; pripeljati
visō 3. gledati
rite po obredu; pravilno; popolnoma
lenis, e mil; *l. aperire* ki milostno daš poroditi
aperiō 4. odkriti
partus, ūs roditev, porod, zarodek
Ilithyia, ae Ilitija (Jupitrova in Herina hči)
 15 *Lūcina, ae* Lucina (ki spravi na dan)
probo 1. odobravati; rajši hoteti
Genitalis, is Genitalis (boginja babica)
diva = *dea*
prō-dūcō 3. pospeševati
suboles, is naraščaj, zarod
prosperō 1. osrečiti, uspeh dati, blagosloviti
decrētum, i odredba
iugo 1. vpreči (v zakonski jarem), poročiti; *decrētum super* . . . odredba o omožitvi žensk
prōles, is potomstvo, naraščaj
ferāx, ācis ugoden, ploden
 20 *marītus* 3. ženitven, zakonski; *lex m.* ženitveni zakon
orbis, is (časa) krog
decīens = *decīēs*
per po (preteku)
clārus 3. svetel, (*dīs*) bel
frequēns, entis številno obiskan, ob mnogobrojni udeležbi

- 25 *vērāx, ācis* resničen; *v. cecinisse = canere* ki resnično oznanja
Parcae, ārum Parke (boginje usode)
stabilis, e stalen, gotov, določen
terminus, ī meja; konec
servō 1. ohraniti, držati se (česa)
per-agō 3. dovršiti, izpolniti
iungō 3. zvezati, spojiti
fātum, ī (božji) izrek, usoda
fertilis, e rodovitien, bogat
- 30 *spīceus 3.* (*spīca*) klasen; *s. corōna* klasni venec
fētus, ūs zarod, plod, mladika
salūber, bris, bre zdravilen, oživljajoč
aura, ae zrak, veter
con-dō 3. skriti
mītis, e mil
placidus 3. miren, blag, naklonjen
tēlum, ī strelo, puščica
- 35 *bicornis, e* dvorog
tencō 2. držati; polastiti se, zavzeti
turma, ae tropa, četa
Lār, Laris Lar, hišni bog; pl. tudi domovina
- 40 *sospes, itis* rešen, srečen
cursus, ūs tek, beg, pot
fraus, fraudis prevara; škoda
castus 3. čist
mūniō 4. (*iter*) napravim (pokažem) svobodno pot
- 45 *docilis, e* naučljiv, učen, dovzeten
rēs, reī moč
prōles, is zarod, naraščaj, mladež
decus, oris kras, čast
veneror 1. (z 2 akuz.) prositi (*bove* žrtvujoč govedo)
- 50 *Anchīsae . . . sanguis = Avgust bellō 1.* vojevati (se); *bellante prior* zmagovalec vojnika
- iaccō 2.* (na tleh) ležati, zmagan biti
lēnis, e mil(ostiv), blag, usmiljen
- 55 *respōnsum, ī* odgovor, razsodba
petō 3. (*rem*) prositi (za), (hod)iti (po)
superbus 3. ošaben, ohol
nuper (še) pred kratkim
honōs, ōris čast, poštenost
pudor, ōris sramežljivost, stid
prīscus 3. nekdanji
neg-legō 3. zanemariti, zapustiti
ap-pāreō 2. prikaz(ov)ati se, javiti se
beātus 3. srečen, bogat
cōpia, ae obilje, blagoslov
- 60 *augur, uris* avgur, prerok
decōrus 3. okrašen, odičen
acceptus 3. miljen; miljenec, ljubljenec
Camēna, ae Kamena (Muza)
salūtāris, e zdravilen, spasonosen
levo 1. lajšati; zdraviti, krepiti
fessus 3. utrujen, bolan
artus, ūs ud
- 65 *aquus 3.* naklonjen, milostiv
ara, ae oltar, žrtvenik
lūstrum, ī (*λοῦω*) čiščenje; čas petih (in več) let, stoletnica (100letna svečanost)
prō-rogō 1. podaljšati, raztegniti;
avum, ī čas
Algidus, ī Algid, gora v Laciji
tencō 2. držati, ščititi
- 70 *cūrō 1.* brigati se, uslišati
vōtum, ī prošnja, molitev
ap-plicō 1. prisloniti, pridružiti
sentiō 4. čutiti; želeti, uslišati
certus 3. gotov, zanesljiv
doctus 3. naučen
chorus, i zbor

B. Epōdī (iambī).

2. Oderuh Alfij.

- 1 *negotium*, ī posel
priscus 3. nekdanji, prvotni
paternus 3. očetov
rūs, rūris polje, zemlja
ex-erceō 2. vežbati, obdelovati, orati
solūtus 3. oproščen, prost
fēnus, oris oderuštvo, lihva, oderuški posel
- 5 *ex-citō* 1. buditi, klicati, strašiti
classicum, ī trombe glas, (vojna) tromba
trux, ucis strašen
horreō (rem) groza me je, tresem se
irātus 3. razljučen, besen
superbus 3. ošaben, ohol
limen, inis prag
ergō torej, zato
adultus 3. dorastel
propāgō, inis razploditev; *vītium p.* grebenica, mlada lozica
- 10 *maritō* 1. poročiti, družiti; oviti
pōpulus, ī topol, jagned
reductus 3. oddaljen, samoten
mūgiō 4. mukati; *mūgientēs* goveda
prō-spectō 1. (naprej) gledati (za)
errō 1. bloditi, tavati, klatiti se
inūtilis, e nekoristen, jalov
falx, falcis vinjak
rāmus, ī vej(i)ca, grana
amputō 1. obrezovati, rezati
fēlix, icis srečen, rodoviten
in-serō 3. vsaditi, vcepljevati
- 15 *amphora, ae* amfora, sod
con-dō 3. spraviti, spravljati
tondeō 2. striči
infirmus 3. slab(oten), neoborožen
mītis, e mil, zrel
pōmum, ī pl. sadje, ovocje
- ex-ferō (ferre)* iznesti, vzdigniti, pokazati
in-sitīvus 3. cepljen
dē-cerpō 3. dol trgati, obirati
pyrum (pirum), ī hruška
- 20 *certō* 1. tekmovati, meriti se
ūva, ae grozd
purpura, ae škrlat
mūneror 1. (ob)darovati, pokloniti
Priāpus, ī Prijap (bog vrtov)
Silvānus, ī Silvan (gozdni in poljski bog)
tūtor, ōris čuvaj
modo — modo sedaj — sedaj
ilex, icis graden, dob
tenāx, ācis čvrsto držeč; čvrst, gost
gramen, inis trava
- 25 *altus* visok, strm
queror 3. tožiti, žvrgoleti, gostoleti
lympha, ae voda
ob-strepō 3. šumeti
in-vitō 1. (pri)vabiti
tonāns, antis grmeč; gromovnik
hibernus 3. zimski
- 30 *com-parō* 1. pripraviti, prinesiti
trūdō 3. pritiskati; terati, goniti
ācer, ācris, ācre hud, besen
hinc et hinc tu in tam
nulla canis krdelo psov
aper, aprī veper, merjasec
ob-stō 1. nasproti stati, nastavljen biti
plaga, ae mreža, zanka
āmes, itis soha; viličast kol; razsoha
lēvis, e gladek
tendō 3. razpenjati
turdus, ī drozd
adāx, ācis požrešen
dolus, ī prevara

- 35 *advena*, *ae* došel, došlec, selilen, selilec
laqueus, *i* vrv, zanka, mreža
captō 1. loviti
quodsi če pa
pudicus 3. čist, stiden
in partem iuvare aliquid skrb deliti (skrbeti) za kaj
- 40 *perustus* 3. opaljen; *solibus* zagorel, ogorel
pernix, *icis* uren, nagel
Apulus, *i* Apulec
vetustus 3. star; (*ligna*) suh
ex-struō 3. zgraditi, napraviti; . . . suha drva naloži na ognjišče
lassus 3. utrujen
sub adventum ob prihodu
- 45 *crātēs*, *is* (nav. pl.) lesa, ograjen prostor, staja
texō 3. tkati, splesti
lactus 3. vesel, živahen; pitan, debel
distentus 3. razpet, natlačen, poln
siccō 1. sušiti; (iz)prazniti, (po-)molsti
uber, *eris* vime
hōrnus 3. letošnji
prōmō 3. (*vīnum*) zajemati, točiti
dōlium, *i* sod
daps, *dapis* (nav. pl.) jed, obed
inemptus 3. nekupljen, brez troška
ap-parō 1. pripraviti
Lūcrinus 3. lukrinski (Lukrinsko jezero, notranji del Bajskega zaliva, znamenito vsled izvrstnih ostrig)
iuvo 1. veseliti, tekniti
conchylium, *i* ostriga
- 50 *rhombus*, *i* iver (i), iverek, kapelj, obliš
scarus, *i* gologlavka, papigica
Eōus 3. eojski, jutranji, vzhoden, iztočen
- intonātus* 3. razburkan, gromski
vertō 3. obrniti, zanesti
Āfra, *avis* = pegat(ka)
attagēn, *ēnis* leščarka, jerebica
- 55 *lectus* 3. nabran, odtrgan
pinguis, *e* pitan, masten, sočnat
oliva, *ae* oliva, maslina
lapathus, *i* kiselica, kisavec
gravis, *e* težek; zaprt
malva, *ae* slez(enovec), sleznica
āgna, *ae* jagnje (samica)
caedō 3. klati
Terminātia, *ium* Terminalije (praznik na čast Termina, boga poljskih mej)
- 60 *haedus*, *i* kozel, kozliček
pāstus 3. ki se je napasel, po paši, s paše
vomer, *eris* lemež, plug
inversus 3. obrnjen, prevrnjen
languidus 3. truden, utrujen
- 65 *verna*, *ae* rob, suženj, pl. družina
exāmen, *inis* roj, četa
positus 3. ležeč
renidēns, *entis* odsevajoč
Lārēs, *um* Lari (hišni bogovi)
fēnerātor, *ōris* oderuh, lihvar
futūrus 3. hoteč postati
rūsticus, *i* kmet(ovalec), seljak
red-igō 3. (*pecūniam*) izterjati
- 70 *pōnō* 3. (*pecūniam*) naložiti

7. Rimskemu narodu.

- 1 *scelustus* 3. brezbožnik, hudodelec
aplō 1. prilagoditi; *ēsēs dexteris* (dat.) desnice oborožiti z meči
conditus 3. skrit, (v nožnico) spravljen
Neptūnus, *i* Neptun = morje
- 5 *superbus* ošaben, ohol
invidus 3. zaviden, nevoščljiv, sovražen

- ūrō* 3. zažgati, upepeliti
intactus 3. nezmagan
catenatus 3. v verige vkovan, v verigah
Sacra via Sveta cesta (po njej je šel trijumfator na Kapitolij)
secundum vōta (Parthōrum) po željah (največjih sovražnikov)
 10 *dispār (genus), aris* neenak, drugovrsten
furor, ōris besnost
rapiō 3. vleči, gnati
ācer, ācris, ācere hud, jak, neodoljiv

- 15 *pallor, ōris* bledost; *albus p.* smrtna bledost
in-ficiō 3. navdati; pokriti
ōs, ōris usta; pl. lica
mēns, mentis duh, srce
per-cellō 3. pretresti, presuniti, zadeti
stupeō 2. otrpniti, odreveniti
acerbus 3. hud, ljut, krut
ut odkar
immerēns, entis nedolžen
sacer 3. proklet, v prokletstvo

C. Satirae.

Liber primus.

1. Skopost, vir nezadovoljnosti.

- 1 *quī (loc.)* kako
fors (le v nom. in abl.) slučaj
ob-iciō 3. nameniti
dīversus 3. različen, nasproten, drug(ačen)
fōrtūnō 1. osrečiti, blagosloviti
gravis annīs pod težo (bremenom) let
 5 *fractus membra* zlomljen na udih
contrā nasprotno
iacō 1. semtertja metati, premetavati
Auster, trī Avster (jug)
mīlitia, ae vojna (služba), vojska
quid enim zakaj; gotovo
con-currō 3. skupaj trčiti, spopasti se
mōmentum, ī odločitev; trenutek;
m. hōrae v preteku ure, v kratki uri
 10 *sub* (z akus.) čas.: ob, pod
gallus, ī petelin, kokot
cōnsultor, ōris (po)svetovalec; varovanec, kljent
ōstium, ī (n. pl.) vrata

- pulsō* 1. biti, trkati (*ōstia* na vrata)
vās, vadis porok
ex-trahō 3. izvleči; *extrahī in urbem* morati (prisiljen biti) v mesto
loquāx, ācis klepetav, brbra(v)
dē-lassō 1. utruditi
Fabius, ī Fabij (klepetalec o stoični čednosti)
moror 1. zadrževati, dolgočasiti
 15 *dē-dūcere* za-, speljati
en glej, evo
modo ravno (malo) prej, še le
cōnsultus (= *peritus*), *ī* pravnik
rūsticus, ī kmet, seljak
partēs, ium uloga
eia ej! he! hajdi!
atquī in (pa) vendar
 20 *bucca, ae* lice
in-flō 1. napihniti (*alicui* proti komu)
posthāc potem, poslej
facilis, e uslužljiv, ustrežen
vōtum, ī obljuba; prošnja, želja
praebeō aurem poslušam, uslišim
ioculāris, e šaljiv, smešen; *-ia, -ium* smešnice, kratkočasnice, šale
per-currō 3. preleteti, našte(va)ti

- 25 *ōlim* nekoč, včasih
crustulum, *ī* sladčica, kolač
blandus 3. laskav, dobrikav, mil
doctor, *ōris* učitelj
clementum, *ī* prvina; osnovni nauk;
prīma e. prvi začetek, abeceda
ā-moveō 2. odstraniti, pustiti
lūdus, *ī* igra, šala
sērius 3. resen
quaerō 3. iskati; baviti se (s)
dūrus 3. trd, čvrst
vertō 3. obrniti, obračati
pērfidus 3. nezvest, goljufiv
caupō, *ōnis* gostilničar, krčmar
- 30 *re-cedō* 3. (nazaj) stopiti
mēns, *mentis* mišljenje; namen
parvulus 3. majčken, neznaten
magnī labōris delaven, marljiv
formīca, *ae* mravlja
acervus, *ī* kup
- 35 *incautus* 3. neoprezen; brezskrben;
 brezbrizen
inversus 3. (*in-vertō* 3. proti za-
 četku obrniti) h koncu tekoč
 (nagibajoč se)
con-tristō 1. žalostiti; zmračiti,
 oblačiti
Aquarius, *ī* Akvarij, Vodar (zvezda
 med Jarcem in Ribama)
prō-rēpō 3. na dan prilesti, izlesti
fervidus 3. žarek, pekoč
acustus, *ūs* vročina, pekočina
dē-moveō 2. odvrniti, odvrčati
lucrum, *ī* dobiček
dum nē da le ne
- 40 *dis*, *dītis* = *dīves*
furtim skrivaj
dē-fodiō 3. od-, izkopati
dē-pōnō 3. položiti, zagrebsti
com-minuō 3. zmanjšati, razdrobiti
red-igō 3. (nazaj) spraviti; pas.
 (nazaj) pasti
- vīlis*, *e* cen, neznaten, malovreden
ās, *assis* as (okoli 5 v), vinar
nī = *nisi*
- 45 *tero* 3. drgniti, (na)mleti
ārea, *ae* I. 1, 10
 (*modius*, *ī* modij [žitna mera okoli
 8 do 10 l], vagan)
centum milia [*modiūm*] *frumenti*
hōc = *idēō* zaradi tega
āc kakor
capiō 3. (v sebe) vzeti, držati
rētīculum, *ī* mrežica (za kruh),
 vrečica
venālis, *e* na prodaj; subst. suženj
veho 3. peljati; nesti
refert do tega je
- 50 *iūgerum*, *ī* oral (okoli 2520 m²)
dum ēe le, da le
tantundem ravno toliko
hauriō 4. zajemati, vzeti
relinquō 3. (do)pustiti, dovoliti
cumera, *ae* koš (za spravljanje žita)
grānārum, *ī* žitnica, kašča
liquidus 3. tekoč; subst. -um, *ī* =
aquae
urna, *ae* vodna posoda, vedro,
 orna (okoli 13 l)
- 55 *cyathus*, *ī* zajemalica, kozarček
foniculus, *ī* studenček
plēnior iustō cōpia večja množina
 kakor je prav
ā-vellō 3. odtrgati, ugrabiti, od-
 valiti
Aufidus, *ī* Avfid (s. Ofanto pri
 Venuziji)
ūcer, *ūcris*, *e* deroč
tantulus 3. (le) tako malo, tolik
egeō 2. potrebovati
limus, *ī* blato, glen, glib
- 60 *turbō* 3. kaliti, (z)mešati
dē-cipiō 3. varati, zapeljati
cupidō, *inis* poželjenje, pohlep

- tantī esse* toliko veljati
iubeō 2. ukazati, pustiti
quātenus ker (že)
- 65 *sordidus* 3. 'grd, umazan, skop;
s. ac dives umazan bogataš, bogat skopuh
sibilō 1. (iz)psikati, izžvižgati
plaudō 3. ploskati
nummus, *i* denar, penez, novce
con-templor 1. ogledovati, gledati
arca, *ae* omara
labrum, *i* ustn(ic)a
sitiō 4. žejen biti
captō 1. hlatasti, hlapati
- 70 *fābula*, *ae* basen, pripovedka, povest
con-gerō 3. skupaj znositi; nakupičiti, skupiti
undique odvsod
saccus, *i* vreča denarja
in-dormiō 4. (z dat.) spatī (na)
in-hiō 1. zevati
sacrum, *i* sveto, svetinja
tabella, *ae* deščica; *picta t.* slika
valeō 2. veljati; *quō v.* kam meri = čemu (za kaj) je
ūsus, *ūs* poraba, korist
olus, *eris* kapus, zelenjad
sextarius, *i* sekstarij = $\frac{1}{2}$ l
- 75 *doleō* 2. težko prenašati, neprijetno občutiti
vigilō 1. stražiti, čuti, bedeti
exanimis, *e* brezdušen, mrtev
formidō 1. bati se, strašiti se
fūr, *fūris* (φῶρ) tat
com-pilō 1. oropati
iuvat prija, prijetno je
bonum, *i* dobrina, blagor
- 80 *con-dolēscō* 3. boleti (začeti), razboleti se
temptō 1. napasti
frīgus, *oris* mraz; mrzlica
- cāsus*, *ūs* nezgoda
lēctus, *i* postelja
ad-fīgō 3. pribiti, prikleniti, vreči
as-sideō 2. zraven sedeti, streči
fōmentum, *i* obkladek
suscitō 1. vzdigniti, pokoneci spravititi
propinquus, *i* sorodnik
- 85 *nōtus*, *i* znanec
puerī atque puellae moški in ženske
post pōnō = *postpōnō* 3. zapostavljati, niže ceniti
prae-stō 1. (*amōrem*) izkazati
mercor = *mercō* zaslužiti (si)
cōgnātus, *i* sorodnik (po krvi)
nātūra, *ae* rojstvo, narava
retineō 2. obdržati, ohraniti
- 90 *operam perdō* zaman (brezuspješno) se trudim
asellus, *i* osliček
frēnum, *i* uzda, vajet
dēnique končno, skratka
quaerō 3. iskati; pridobivati, zbirati
pauperiēs = *paupertās*
aveō 2. poželeti (k *partō* je *quod a.* subj.)
- 95 *Ummidius*, *i* Umidij (sicer neznana oseba)
ad ūsque = *ūsque ad* (tja) do
pēnūria, *ae* revščina, pomanjkanje
victus, *ūs* živež
op-primō 3. stisniti, uničiti, ugonobiti
liberta, *ae* osvobojenica (sužnja, ki ji je gospodar podaril svobodo)
- 100 *Tyndaridae*, *arum* Tindaridi (-da), Tindarejeviči (otroci spartanskega kralja Tindareja: Kastor, Poluk, Helena, Klitemnestra)
Naeuius, *i* Nevij (znan po svoji razsipnosti)

- Nōmentānus*, ī Nomentan (raz-
vpit upravljavec)
adversus 3. nasproten, sovražen
com-pōnō 3. skupaj staviti, na-
sproti postaviti
vappa, *ae* kalno vino; obešenjak,
nepridiprav, malopridnež
nebulō, *ōnis* fufla, vetrenjak
- 105 *Tanaīs*, *is* Tanais (neki skopljenec,
baje Mecenatov osvobojenec)
socer, *erī* sveker, tast
Visellius, ī Vizelij
cōn-sistō 3. postaviti se, biti
quī = *v. 1*
probo 1. odobravati, slaviti, blagro-
vati
potius rajši
diversus 3. različen, drug
sequor 3. slediti, baviti se
capella, *ae* koza
- 110 *gero* 3. nositi, imeti
distentus 3. napet, poln, obilen
uber, *uberis* vime
tābescō 3. tajati se; giniti (od
zavisti)
turba, *ae* tropa, množica
festinō 1. hiteti
ob-stō 1. nasproti stati, na poti
biti
carcer, *eris* zapor; pl. pregraja
(pregrajen prostor dirkališča,
s katerega so se spuščali konji
in vozovi začetkom dirke)
rapīō 3. (*currum* z vozom) dre-
(vi)ti
ungula, *ae* podkev
- 115 *in-stō* 1. stati na čem, pritiskati,
poditi (za)
aurīga, *ae* vozar
temnō 3. ne brigati se, prezirati
praeter-eō (*ire*) mimo iti, prehiteti
inde odtod; zato

- convīva*, *ae* somiznik, gost
satur 3. sit, nasičen
- 120 *Crispīnus*, ī Krispin (žlabudravi
stoik)
scrīnium, ī (valjast) tobolec (za
spravljanje papirja), skrinjica;
pl. omara, knjižnica
lippus 3. krmežljav
com-pītō 1. oropati, okrasti

9. Vsiljivec.

- 1 *mōs*, *mōris* običaj
meditor 1. premišljati, misliti
nesciō quis . . . nekdo, neki
nūgae, *ūrum* burke, malenkosti
tōtus in illis v nje čisto (ves)
vtopljen
ae-currō 3. priteči, doiti, doteči
ar-ripīō 3. (*manum*) zgrabiti (za
roko)
quid agis? kaj delaš, kako se
imaš?
dulcissime rerum presladki! pre-
ljubi prijatelj!
- 5 *suāviter* milo, ugodno, dobro
ut nunc est za sedaj
cupiō omnia, *quae vīs* (poslovilne
besede) = z Bogom, na zdar,
priporočam se, srečno!
as-sector 1. (neprestano) slediti
num quid li še kaj?
oc-cupō 1. polastiti se; prehiteti
(z vprašanjem)
nōris nōs ti nas (me) pač poznaš
doctī sumus učena glava (pesnik)
smo
hōc zaradi tega
plūris esse dražji (ljubši) biti
miserē žalostno, slabo; silno
dis-cēdō 3. ločiti se, umakniti se
quacrō 3. iskati, skušati, truditi se

- modo* sedaj, včasi
ōcius hitreje
cōn-sistō 3. ustaviti se, postati
- 10 *puer*, *erī* deček, fant, sluga
sūdor, *ōris* pot
tūlus, *ī* gleženj; *ad imōs t.* dol do gležnje
- Bolānus*, *i* Bolan(ec) (neznan mož)
cerebrum, *ī* možgani, vročeglavnost
ō felīcem cerebrī oj srečni vročeglavec; srečne si narave
garrīō 4. govorīčiti, klepetati, kvasiti
- 15 *usque* povsod
tencō 2. držati se (koga)
prō-sequor 3. slediti, spremljati
circum-agō 3. okoli goniti; pas. ovinke delati
cubo 1. ležati (bolan)
- 20 *dē-mittō* 3. povestiti
auricula, *ae* uhvica, uho
inīquus 3. zlovoljen, trmast; *inī-quae mentis* nezadovoljen
asellus, *ī* oslič(ek)
dorsum, *ī* hrbet
sub-eō (ire) iti (pod kaj), vzeti (dobiti)
Viscus, *ī* Visk (Mecenatov in Horacijev prijatelj)
Varius, *ī* (Lucij) Varij (Ruf), epični in tragični pesnik, Horacijev in Vergilijev prijatelj
- 25 *molliter* gibko, prožno, dražestno
Hermogenēs, *is* Hermogen (pevec, Horacijev zavistnik)
interpellō 1. vprašati
locus, *ī* (pravi) kraj, čas
cōgnātus, *ī* sorodnik
salvus 3. (duševno) zdrav, pameten
com-pōnō 3. sestaviti; zagrebsti, pokopati
cōn-ficiō 3. končati, ubiti
- in-stō* 1. pretiti, žugati
Sabellus 3. sabelski, sabinski (*Sabelli*, starejše ime za *Sabīnī*)
cano 3. peti; prerokovati
dīvīnus 3. božji
movēō 2. tresti,
anus, *ūs* starka
urna, *ae* žara, urna, žrebovnica
- 30 *dīrus* 3. ljut, grozen, strašen
hosticus 3. sovražen
au-ferō (ferre) uničiti, pogubiti
laterum dolor pljučnica
tardus 3. počasen; težek
podagra, *ae* podgrom, putika
garrulus 3. blebetav, brbrav; subst. brbra(vec), klepetalec
quandō . . . cumque = *quandō-cumque* kadarkoli, enkrat
cōn-sūmō 3. potrošiti; uničiti, ubiti
loquāx, *ūcis* blebetavec, blebetec
- 35 *ad Vestae* = *ad Vestae templum*
vador 1. (proti poroštvu, da pride) na sodišče pozvati; *vadātō* (dat.) tistemu, ki ga je tožil, tožitelju; ali *abl. absol.* (s pas. pomenom) poroštvo dāvši (*datīs vadibus*), vsled tožbe
re-spondeō 2. odgovoriti, zagovarjati se
lis, *litis* prepir; (civilna) pravda; (dano) poroštvo, *vadimonium*, ki je bilo glede vrednosti enako spornemu predmetu
adsum (esse) pomagati, (pravni) zastopnik biti
cīvīle iūs državljansko (civilno) pravo
- 40 *sōdēs* (= *sī audēs*) izvoli!
prae-cēdō 3. naprej iti
con-tendō 3. pripraviti se, boriti se
hinc = *deinde*

- re-petō* 3. (*sermōnem*) nadaljevati
(*vir*) *paucōrum hominum* (*gen. quāl.*
ali *possess.*) *est* občuje le z malo
ljudmi; ali: (*gen. partit.*) je eden
(izmed malo ljudi =) izmed
srečnih izvoljencev
mentis bene sūnac zelo zdrave pa-
meti, zelo pameten
- 45 *dexter* 3. spreten
adiutor, ōris pomočnik
secundae (*partēs*) druga vloga;
drugo mesto
ferre possum zadovoljim se
trādo 3. predati, vpeljati, pri-
poročiti
dispeream = *intercam* (38) vrag
me naj vzame, naj crknem
sum-movēō 2. odstraniti, izpodri-
niti, iztisniti
reor 2. misliti
- 50 *malum, i* zlo, spletkā
of-ficiō 3. na poti biti, škodo-
vati
atquē in vendar
habet = *sē habet* je
ac-cendō 3. prižgati; podžigati,
sokoliti, junačiti
quae tua virtūs (est) = *prō tuā*
virtūte pri tvojem junaštvu; ju-
nak, kakršen si
- 55 *ex-pūgnō* 1. zmagati, osvojiti
eōque = *et ideō* in vsled tega in
tako
aditus, ūs dohod, pristop
haud mihi dēsūm pomagam si,
ne opustim ničesar, storim svoje
(svojo dolžnost)
ex-clūdō 3. izključiti, zavrniti
tempus, oris ugodni čas, ugodna
prilika
oc-ccurō 3. sreča(va)ti (in pozdrav-
ljati)
- trivius* 3. tripoten; *trivium, ī*
tri-, razpotje
dē-dūcō 3. spremljati
- 60 *ecce!* glej!
Fuscus (ī) Aristius (ī) Fusk Aristij
(po Horacijevem mnenju eden
izmed tistih, ki o njem [Ho-
raciju] prav sodijo)
pulchrē = *bene*
cōn-sistō 3. ustaviti se, postati
tendō 3. kaniti (kanim)
vellō 3. trgati, vleči, cukati
prēnsō 1. stiskati, ščipati
lentus 3. žilav; brezčuten, krut
brachium, ī rama, podkomolec
nūtō 1. migati, kimati
- 65 *dis-torqueō* 2. zasukati, obračati,
zavijati
ē-ripiō 3. iztrgati, rešiti
salus 3. slan; prebrisan, dovtipen;
male s. nesrečni (= v mojo ne-
srečo) dovtipnež
dis-simulō skrivati; . . . se dela,
kakor da bi ne razumel = noče
nič razumeti
iecur, oris jetra
ūrō 3. (o strasteh) peči, mučiti
bīlis, is žolč; jad, gnev
certē gotovo, res
sēcrētē na samem, tajno
sabbata, ōrum sobota
vin' = *visne* hočeš li morda
- 70 *curtus* 3. okrajšan; obrezan
Iūdaeus, ī Žid
op-pēdō 3. (v obraz) smejati se,
rogati se
religiō, ōnis vera, pomislek
(vesti)
mi = *mihī*
huncine = *hunc [i] ne*
surgō 3. vzdigniti se, iziti
improbū, ī zlobnež

culler, trī nož
obvius 3. nasproti
adversarius, ī nasprotnik, tožitelj
turpissime! grdoba!
in-clāmō vpiti
māgna vōce na ves glas

antestor 1. za pričo poklicati
op-pōnō 3. nasproti postaviti; nasproti držati
rapere in iūs na sodišče (pred sodnika) vleči
concursum, ūs vreva, naval

D. Epistulae.

Liber primus.

10. Hvala selskega življenja.

Svojemu prijatelju
 Aristiju Fusku.

- 1 *amātor, ōris* ljubitelj
valere iubeō pozdravljam, pošiljam pozdrave
multum zelo
cetera (akuz.) sicer, v ostalem
gemellus 3. dvojen; subst. dvojček, dvojčič
fraternus 3. bratski
 5 *ad-nuō* 3. prikimati, pritrčiti
vetulus 3. star(ikav)
columbus, ī golob
muscus, ī mah
circum-linō 3. omazati, nalepiti;
saxa c. pokrito (obrastlo) kamenje
quid quaeris kaj hočeš?
rūmor, ōris vik, vpitje
secundus 3. ugoden, naklonjen, pohvalen; *rūmor s.* glasna pohvala
 10 *fugitivus* 3. pobegelj; subst. begunec, pobegelj rob (suženj)
libum, ī (žrtveni) kolač
recūsō 1. ne hoteti, zavračati
egeō 2. potrebovati, po-, zaželeli
mellitus 3. meden
potior, ius boljši; *potiōre* ki je boljši
placenta, ae kolač

- convenienter* skladno, primerno
oportet treba je, mora se
pōnō 3. (domum) dom postaviti (domō = domuī)
ārea, ae stavbišče
 15 *est, ubi?* je-li (kraj), kjer = kje?
tepeō 2. mlačen —, topel —, mil biti
aura, ae dih, zrak
leniō 4. blažiti
rabiēs, ēi steklost, steklina
Canis, is (zvezda) Pes (vzhaja 20. julija)
mō(vi)mentum, ī (mōveō) gibanje, kroženje, skok, moč
Leo, ōnis (zvezda) Lev (23. julija stopi solnce v Leva)
furibundus 3. besen
acūtus 3. oster, žarek
dī-vello 3. razkuštrati; pretrgati, motiti
invidus 3. zaviden
dēterius slabeje, manj
oleō 2. dišati, vonjati
herba, ae zel(išče), trava
lapillus, ī kamenček; *Libyci* 1. mozaična tla iz libiškega (numidiškega) marmorja
 20 *tendō* 3. natezati (se); z inf. triditi se
vīcus, ī vas; cesta, ulica
rumpō 3. zlomiti, razgnati, razbiti
plumbum, ī svinec; svinčena cev

- pronus* 3. naprej nagnjen; (*rīvus*) padovit
- trepidō* 1. bežati, šumljati, žuboriti
murmur, *uris* mrmranje, žuborenje
- nempe* kajti, seveda, zato
- varius* 3. različen, pisan
- nutriō* 4. hraniti, vzgajati
- longus* 3. dolg, prostran
- prō-spicere* (v daljavo) gledati, razgled imeti
- furca*, *ae* vilice; sila
- ex-pellō* 3. izgnati, izterati
- ūsque* vedno, zmeraj
- 25 *malus* 3. slab; napačen, kriv
- per-rumpō* 3. podreti, premagati
- furtim* skrivoma, nehote
- fastidium*, *ī* gnus, ošabnost, nadutost
- victor*, *trix* zmagovit
- Sīdonius* 3. sidonski (tirški, feniški; Sidon je bilo staro mesto v Feniciji)
- con-tendō* 3. (z dat.) primerjati, razlikovati
- callidus* 3. vešč
- ostrum*, *ī* škrlat
- Aquīnās*, *ātis* akvinski (*Aquīnum* je mesto v Laciji)
- vellus*, *eris* volna, runo
- fūcus*, *ī* morska haljuga; rdečilo
- damnum*, *ī* škoda, izguba
- medulla*, *ae* mozeg
- propior*, *ius* (z dat.) bližji
- 30 *plus nimīō* (bolj kakor) preveč
- quatiō* 3. tresti; vznemiriti, zbe-gati, presenetiti
- pōnō* 3. odložiti, (o)pustiti
- rēx*, *rēgis* kralj, bogatin
- vīta*, *ae* (srečno) življenje
- prae-currō* 3. prehiteti, prekositi, nadkriliti
- melior* (*fortitūdine*) = *superior herba*, *ae* zelišče; pl. tudi pašnik
- 35 *minor* = *inferior* slabejši
- implōrō* 1. prositi
- opis* (gen.), in pl. pomoč
- frēnum*, *ī* uzda, vajet
- re-cipiō* 3. vzprejeti, nase vzeti
- violens*, *entis* silen, silovit
- dis-cēdō ab hoste* poženem so-vražnika
- dorsum*, *ī* hrbet
- dē-pellō* 3. otresti (se)
- ōs*, *ōris* usta, gobec
- 40 *improbus*, *ī* malopridnež, reva, podlež
- convenit mihi* za me je prikladno, prilega se mi, pristoji mi
- calceus*, *ī* črevelj
- sub-vertō* 3. vreči
- ūrō* 3. žgati, žuliti, tiščati
- 45 *incastīgātus* 3. nekaznovan, brez kazni
- cōgō* 3. spravljati, zbirati
- cessō* 1. nehati
- torqueō* 2. (z)viti
- fūnis*, *is* konopec, vož, vrv
- dictō* 1. narekovati, diktirati
- puter*, *tris*, *tre* trohnel, trhel, pre-perel
- Vacūna*, *ae* Vakuma (ime sabinske boginje)
- simul* = *ūnā* skupaj, zraven

15. Pesnik pošilja po nekem Vinju Azeli Avgustu prvo zbirko od.

- 1 *signō* 1. zapečatiti
- volūmen*, *inis* zavoje, zavitek, knjiga
- dēnique* končno
- studium*, *ī* gorečnost, vnetost
- libellus*, *ī* knjižica, knjiga

- 5 *im-portō* 1. vpeljati, pripraviti, povzročiti
minister, trī sluga, služabnik
ūrō 3. peči, tiščati
sarcina, ae tovor, breme
charta, ae list papirja; spis, knjiga
per-ferō (ferre) (pre)nesti, prinesiti
clitellae, ārum tovarno sedlo
im-pingō 3. vsiliti, s silo naložiti
fābula, ae (mestna) govorica, pogovor (sveta)
- 10 *clivus, ī* strmec, strmina
lāma, ae mlaka, močvirje
prōpositum, ī namen, namera; *vic-tor p.* izvršivši nameravano pot
sic positum servāre v takem položaju (ob)držati
- āla, ae* krilo, perut, paz(đ)uha
fasciculus, ī sveženj, zamotek
vīnōsus 3. vinjen, pijan
glomus, eris klopčič
furtivus 3. ukraden
Pyrrhia, ae Piriya (ime dekle v nekem igrokazu)
- 15 *pilleolus, ī* čepica, kapica
solea, ae podplat, sandala
conviva, ae povabljenec, gost
tribūlis, is tribul (iz istega tribusa [okrajja]), zemljak, okrajan
vulgō splošno, vsakomur
sūdō 1. potiti se
moror 1. (*aurēs*) zabavati, zanimati, razveseliti
tītubō 1. spotekniti se; pregrešiti se

Šolska poročila.

I.

Učiteljstvo.

A. Izpremembe.

1.) Izstopil je iz učiteljskega zbora pred začetkom šolskega leta 1911./12.:
Anton Lovše, ki je bil z razpisom c. kr. naučnega ministrstva z dne 17. junija 1911, št. 21.842, imenovan pravim gimnazijskim učiteljem na c. kr. gimnaziji v Novem mestu.

2.) Na novo so vstopili v učiteljski zbor, in sicer

a) pred začetkom šolskega leta 1911./12.:

Ivan Maselj, c. kr. profesor VIII. činovnega reda na c. kr. gimnaziji v Novem mestu, na zavod premeščen z razpisom c. kr. naučnega ministrstva z dne 17. junija 1911, št. 21.842;

Vincenc Marinko kot namestni gimnazijski učitelj, potrjen z razpisom c. kr. deželnega šolskega sveta z dne 21. septembra 1911, št. 6427;

b) med šolskim letom :

Evgen Sajovic, izprašan za telovadbo na srednjih šolah, od c. kr. naučnega ministrstva z razpisom z dne 12. februarja 1912, št. 54.836 ex 1911, pripuščen kot telovadni asistent in z razpisom c. kr. deželnega šolskega sveta z dne 4. marca 1912, št. 1178, podrejen strokovnemu vodstvu profesorja *Josipa Westerja*.

B. Dopusti.

1.) C. kr. naučno ministrstvo je podelilo profesorju **Ivanu Macherju** z razpisom z dne 20. aprila 1910, št. 9747, petleten dopust v svrhu vodstva tukajšnjega mestnega dekliškega liceja do konca šolskega leta 1914./15.

2.) C. kr. deželni šolski svet je podelil profesorju **dr. Franu Ilešiču** z razpisom z dne 22. aprila 1912, št. 2834, enmesečen dopust od 6. maja do 6. junija 1912 v svrhu pedagogično-didaktičnega študijskega potovanja.

3.) C. kr. deželni šolski svet je podelil profesorju **Antonu Peterlinu** z razpisom z dne 13. junija 1912, št. 3962, tritedenski dopust od 2. do 22. junija, da si v južnih krajih okrepi zdravje.

C. Vodstvo in njega stalna izprememba.

1.) Šolski svetnik in ravnatelj **dr. Janko Bezjak** je bil po Najvišjem sklepu Njega c. in kr. apostolskega Veličanstva z dne 12. novembra 1911 imenovan ravnateljem državne gimnazije v Gorici in ob enem odlikovan z naslovom **vladnega svetnika**. C. kr. deželni šolski svet ga je vsled razpisa c. kr. naučnega ministrstva z dne 23. novembra 1911, št. 44.495, z razpisom z dne 29. novembra 1911, št. 8338, koncem novembra 1911 od službovanja na tukajšnjem zavodu odpustil, ob enem pa je vodstvo ravnateljskih poslov na zavodu do imenovanja novega ravnatelja poveril profesorju **dr. Ivanu Tertniku**.

2.) Njega c. in kr. apostolsko Veličanstvo je z Najvišjim sklepom z dne 4. februarja 1912 (naznanjenim z razpisom c. kr. naučnega ministrstva z dne 10. februarja 1912, št. 51.531 ex 1911) račilo imenovati ravnateljem c. kr. II. državne gimnazije dotedanjega profesorja na c. kr. I. državni gimnaziji v Ljubljani **Antona Stritofa**, ki je vsled razpisa c. kr. deželnega šolskega sveta z dne 23. februarja 1912, št. 1176, ravnateljske posle prevzel dne 1. marca 1912.

Č. Učiteljsko osebje koncem šolskega leta.

A. Za obvezne predmete.

Šte- vilo	Ime in značaj	Raz- rednik v razredu	Učil v razredu	Šte- vilo ur na teden
1	Anton Štritof , c. kr. ravnatelj VII. činovnega reda, član izpraševalne komisije za aspirante enoletne prostovoljne vojaške službe	—	—	—
2	Josip Bučar , c. kr. profesor, c. in kr. poročnik v razmerju evidence deželne brambe	—	Zemljepis in zgodovino v II. a, II. b, IV. a, IV. b, VI. in VIII.	24
3.	Fran Plešič , dr. modroslovja, c. kr. profesor VIII. činovnega reda, varuh slovenski dijaški knjižnici	II. a	Latinščino v II. a. — Slovenščino v II. a, VI., VII. in VIII. — Propedeutiko v VIII.	17
4	Fran Jeraj , c. kr. profesor VII. činovnega reda, varuh prirodopisnim učilom	—	Matematiko v I. b in II. b. — Prirodoslovje v IV. a in IV. b. — Prirodopis v V. in VI.	17
5	Anton Jeršinovič , c. kr. profesor	I. b	Latinščino in slovenščino v I. b. — Grščino v VI.	16

Šte- vilo	Ime in značaj	Raz- rednik v razredu	Učil v razredu	Šte- vilo ur na teden
6	Fran Kropivnik , dr. modro- slovja, c. kr. profesor VIII. činovnega reda, varuh zemljepisnim in zgodovin- skim učilom	—	Zemljepis v I. a. — Zemlje- pis in zgodovino v III. a, III. b, V. in VII.	17
7	Janko Lokar , dr. modro- slovja, c. kr. redni učitelj, varuh nemški dijaški knjiž- nici	—	Nemščino v V., VI., VII. in VIII. — Slovenščino v V. — Propedeutiko v VII.	16
8	Ivan Macher , c. kr. profesor VII. činovnega reda, za- časni vodja mestnemu de- kliškemu liceju	—	Vse šolsko leto na dopustu	—
9	Ivan Maselj , c. kr. profesor VIII. činovnega reda, varuh učiteljski knjižnici	VII.	Latinščino v VII. — Grščino in slovenščino v IV. a. — Nemščino v I. a	16
10	Gregorij Pečjak , dr. bogo- slovja, c. kr. profesor VIII. činovnega reda, svetni duhovnik in varuh knjižnici podporna društva	—	Verouk v I. a, II. a, II. b, III. a, V., VI., VII. in VIII. — Opravljal je tudi cer- kvene vaje	16 2
11	Anton Peterlin , c. kr. pro- fesor VIII. činovnega reda, varuh prirodoslovnim uči- lom, član izpraševalne ko- misije za aspirante enoletne prostovoljne vojaške službe	VI.	Matematiko v II. a, IV. a, V., VI. in VII. — Prirodoslovje v VII.	19
12	Josip Pipenbacher , dr. mo- droslovja, c. kr. profesor VIII. činovnega reda, c. in kr. vojaški oskrb. akcesist v rezervi, občinski svetnik	V.	Latinščino v V. in VI. — Grščino v IV. b	16
13	Jakob Teršan , c. kr. pro- fesor	IV. b.	Latinščino v IV. b. — Grščino v VII. — Nemščino v IV. a in IV. b	18

Šte- vilo	Ime in značaj	Raz- rednik v razredu	Učil v razredu	Šte- vilo ur na teden
14	Ivan Tertnik, dr. modro- slovja, c. kr. profesor VII. činovnega reda	—	Latinščino in slovenščino v I. a. — Grščino v V.	16
15	Alojzij Virbnik, c. kr. pro- fesor VII. činovnega reda	IV. a	Latinščino v IV. a in VIII. — Grščino v VIII.	16
16	Josip Wester, c. kr. profesor VIII. činovnega reda	III. a	Latinščino in slovenščino v III. a. — Telovadbo v I. a, I. b, I. c, II. a in II. b	19
17	Gvidon Sajovic, dr. modro- slovja, c. kr. začasni učitelj, asistent na deželnem mu- zeju	I. a	Matematiko v I. a. — Pri- rodopis v I. a, I. b, I. c, II. a in II. b. — Prirodos- lovje v III. a in III. b	17
18	Leopold Andréé, namestni gimnazijski učitelj, c. in kr. vojaški oskrb. akcesist v rezervi	VIII.	Matematiko v I. c, III. a., III. b, IV. b in VIII. — Prirodoslovje v VIII. — Zemljepis v I. b in I. c	I. pol. 21 II. pol. 22
19	Vincenc Marinko, namestni gimnazijski učitelj	I. c	Latinščino, nemščino in slo- venščino v I. c. — Nem- ščino v III. a	20
20	Alojzij Merhar, dr. bogo- slovja, namestni gimna- zijski učitelj, korni vikar	—	Verouk v I. b, I. c, III. b, IV. a in IV. b	10
21	Fran Pavlič, namestni gim- nazijski učitelj, c. in kr. poročnik v rezervi pri 79. pešpolku	III. b	Latinščino, grščino, nemščino in slovenščino v III. b. — Nemščino v I. b	23
22	Ivan Škerlj, namestni gimna- zijski učitelj	II. b	Latinščino, nemščino in slo- venščino v II. b. — Grščino v III. a	19
23	Pavel Lokovšek, pomožni učitelj	—	Slovenščino v IV. b. — Lepo- pisje v I. a, I. b in I. c. — V II. polletju: Nemščino v II. a	I. pol. 5 II. pol. 10
	Evgen Sajovic, poskusni kandidat za telovadbo	—	—	—

B. Za neobvezne predmete.

- 1.) **Berce Josip**, redni učitelj mestnega liceja v Ljubljani, je učil **laščino** v 2 tečajih, prvi tečaj v 2 oddelkih po 2 uri na teden.
- 2.) **Brunet Fran**, c. kr. profesor telovadbe na državni višji realki, je učil **telovadbo** v 2 oddelkih po 2 uri na teden.
- 3.) **Marinko Vincenc**, namestni učitelj (gl. A, št. 19), je učil **francoščino** v II. tečaju po 2 uri na teden.
- 4.) **Novak Fran**, c. kr. profesor na I. državni gimnaziji, je učil **slovensko stenografijo** v 2 tečajih po 2 uri na teden.
- 5.) **Robida Adolf**, namestni učitelj na I. državni gimnaziji, je učil **nemško stenografijo** v I. tečaju 2 uri na teden.
- 6.) **Šmitek Peter**, risarski asistent na državni višji realki, je učil **risanje** v 3 tečajih po 2 uri na teden.
- 7.) **Vedral Josip**, državno izprašani učitelj glasbe in petja za sredeje šole, učitelj „Glasbene Matice“, je učil **petje** v 3 oddelkih 5 ur na teden.

Šolski sluga: **Ivan Rozman.**

Pomožni sluga: **Ivan Gril.**

II.

Učni načrt.

A. Obvezni predmeti.

Podlaga pouku v obveznih predmetih je novi normalni učni načrt za gimnazije, objavljen z razpisom gospoda ministra za uk in bogočastje z dne 20. marca l. 1909., št. 11.662. — Učni načrt za nemščino v I. in II. razredu določuje razpis c. kr. naučnega ministrstva z dne 6. julija l. 1892., št. 11.297.

Z ozirom na razpisa c. kr. ministrstva za uk in bogočastje z dne 22. septembra in 14. decembra l. 1908., št. 27.245 in 40.914, ki določujeta, da naj se uvede na utrakvističnih državnih gimnazijah na Kranjskem polagoma slovenski učni jezik ter na razpisa istega ministrstva z dne 1. oktobra l. 1909., št. 39.330, ki dovoljuje, da se poučujejo v V. razredu matematika in prirodopisje, v VI. razredu pa verouk in prirodopisje v slovenščini, in z dne 5. julija l. 1911., št. 20.457, ki dovoljuje, da se uvede polagoma počenši s šolskim letom 1911./12. slovenski učni jezik pri matematiki tudi v VI., VII. in VIII. razredu, in glede na prejšnjo naredbo istega ministrstva z dne 4. avgusta l. 1900., št. 22.102, je bil učni jezik v šolskem letu 1911./12. razdeljen takole:

a) V vseh štirih nižjih razredih je bila **slovenščina** učni jezik pri vseh predmetih razen nemščine.

b) V V. in VI. razredu je služila **slovenščina** kot učni jezik pri *verouku, slovenščini, matematiki* in *prirodopisju*, pri ostalih predmetih je rabila kot učni jezik **nemščina**.

c) V VII. in VIII. razredu je bila **nemščina** učni jezik pri vseh predmetih, *izvzemši slovenščino* in v VII. razredu *izvzemši tudi verouk*, pri katerih je bil učni jezik **slovenščina**.

V odnosno-obveznih ali na izvoljo danih predmetih, razen petja in slovenske stenografije, je učni jezik nemški, imenstvo je podajati sploh v obeh jezikih.

Pregled predmetov,
razporejenih po posameznih razredih in tedenskih urah.

Predmet	I. a.	I. b.	I. c.	II. a.	II. b.	III. a.	III. b.	IV. a.	IV. b.	V.	VI.	VII.	VIII.	Skupaj
Verouk	2	2	2	2	2	2	2	2	2	2	2	2	2	26
Latinščina	8	8	8	7	7	6	6	6	6	6	6	5	5	84
Grščina	—	—	—	—	—	5	5	4	4	5	5	4	5	37
Nemščina	5	5	5	5	5	4	4	4	4	3	3	3	3	53
Slovenščina	3	3	3	2	2	3	3	2	2	2	2	2	2	31
Zgodovina	—	—	—	2	2	2	2	2	2	3	4	3	3	25
Zemljepis	2	2	2	2	2	2	2	2	2	1	1	—	—	20
Matematika	3	3	3	3	3	3	3	3	3	3	3	3	2	38
Prirodopis	2	2	2	2	2	—	—	—	—	3	2	—	—	15
Prirodoslovje	—	—	—	—	—	2	2	3	3	—	—	4	$\frac{3}{4}$	17 (I. pol.) 18 (II. pol.)
Propedeutika	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	2	2	4
Lepopisje	1	1	1	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	3
Telovadba	2	2	2	2	2	—	—	—	—	—	—	—	—	10
Skupaj	28	28	28	27	27	29	29	28	28	28	28	28	$\frac{27}{28}$	363 364

B. Neobvezni predmeti.

1. Telovadba.

V tem predmetu so se poučevali učenci III. do VIII. razreda v dveh oddelkih po 2 uri na teden.

Učni načrt:

V prvem oddelku se je prevadila tvarina, ki jo propisuje učni načrt (razglašen z razpisom c. kr. naučnega ministrstva z dne 12. februarja l. 1897., št. 17.261) za III., IV. in V. razred, v drugem oddelku pa tvarina, propisana za VI., VII. in VIII. razred.

Na orodju se je vadilo v vsakem oddelku v treh oddelkih; proste in redovne vaje so se vršile v vsakem oddelku skupno.

Udeležba: v prvem polletju 35 + 14, v drugem polletju 15 + 12.

Opomba. Posebne telovadne ure za boljše telovadce je imel brezplačno od 22. aprila dalje vsak četrtek od 5. do 6. ure poskusni kandidat za telovadbo **Evgen Sajovic**. Udeleževalo se jih je 9 učencev, in sicer 1 iz III., 5 iz V. in 3 iz VII. razreda.

2. Petje.

V tem predmetu so se poučevali učenci v treh tečajih po nastopnem načinu:

I. tečaj (začetniki, 2 uri na teden).

Predmet temu tečaju so bili temelji petja do vštetihi durovih načinov, praktične pevske vaje ter eno-, dvo- in triglasne vaje in pesmi po Foersterjevi „Pevski šoli“.

Udeležba: v prvem polletju 28, v drugem polletju 22 učencev.

II. tečaj (sopran in alt, 2 uri na teden). Vadile so se preproste posvetne in cerkvene pesmi. Udeležba: v prvem polletju 20, v drugem polletju 19 učencev.

III. tečaj (moški zbor, po 1 uro na teden). Vadili so se posvetni moški zbori in za službo božjo potrebni cerkveni. Udeležba: v prvem polletju 19, v drugem polletju 24 učencev.

3. Risanje.

V tem predmetu so se učenci poučevali v treh tečajih po 2 uri na teden.

Učni načrt:

I. tečaj: Risanje geometriških osnovnih likov, na podlagi teh razvijanje modernih in historičkih okraskov. Stiliziranje naravnih oblik. Posode v narisu. Risalo se je s svinčnikom, oziroma tušem, slikalo pa z vodenimi, lazurnimi in krijočimi barvami.

Udeležba: v prvem polletju 20, v drugem polletju 20 učencev.

II. tečaj: Perspektivno risanje. Risanje in slikanje po geometriških telesih in predmetih iz učenčevega obzorja, n. pr. metuljev, ptičev. Uporaba teh predmetov v stiliziranje ornamentalnih okraskov. Popolno senčenje. Skiciranje enostavnih pokrajinskih motivov. Risanje na pamet.

Udeležba: v prvem polletju 15, v drugem polletju 12 učencev.

III. tečaj: Risanje in slikanje posod, orodja in pozneje tihožitij. Risanje človeške glave po predlogah, modelih iz sadre in po živih modelih, slikanje po naravi. Skiciranje pokrajinskih motivov v ljubljanski okolici. Razlaga osnovne anatomije.

Udeležba: v prvem polletju 14, v drugem polletju 7 učencev.

4. Stenografija.

a) Slovenska.

V tem predmetu so se poučevali učenci IV. do VIII. razreda v dveh tečajih po 2 uri na teden.

Učna knjiga: Fr. Novak, Slovenska stenografija, I. del, 2. izdaja in II. del, v Ljubljani 1910 in 1901.

I. tečaj (2 uri na teden): Korespondenčno pismo (t. j. nauk o besedotvoritvi).

Udeležba: v prvem polletju 25, v drugem polletju 23 učencev.

II. tečaj (dve uri na teden): Debatno pismo ali stavkovno krajsanje.

Udeležba: v prvem polletju 14, v drugem polletju 10 učencev.

b) Nemška.

V tem predmetu so se poučevali učenci IV. do VIII. razreda v enem (I.) tečaju 2 uri na teden.

Učni načrt: Korespondenčno pismo. — Učna knjiga: Gabelsbergers Stenographie von Prof. A. Heinrich, umgearbeitet von Pucskó-Hempel. Pri vajah za čitanje se je rabila knjiga: Gabelsberg. österr. Bibliothek „Der arme Spielmann“.

Udeležba: v prvem polletju 27, v drugem polletju 21 učencev.

5. Francoščina.

V tem predmetu so se poučevali učenci IV. do VIII. razreda v enem (II.) tečaju 2 uri na teden.

Učni načrt: Oblikoslovje pravih in nepravilnih glagolov. Najvažnejša pravila iz skladnje. Čitanje pripovedne, dialogiške in epistolarne proze. Razgovarjanje na podlagi beril. — Učna knjiga v I. poluletju: Frid. Juvančič, Učna knjiga francoskega jezika, II. del; v II. poluletju: Alphonse Daudet: *Lettres de mon moulin*, v izdaji Velhagen und Klasing: *Sammlung franz. und engl. Schulausgaben* Nr. 13.

Udeležba: v prvem poluletju 14, v drugem poluletju 6 učencev.

6. Laščina.

V tem predmetu so se poučevali učenci IV. do VIII. razreda v treh tečajih po 2 uri na teden.

Učni načrt:

I. tečaj (2 uri na teden): Glasoslovje in oblikoslovje prvih 30 lekcij učne knjige: Boerner-Lovera-Iva, *Lehr- und Lesebuch der italienischen Sprache*.

Udeležba: v prvem poluletju 43, v drugem poluletju 22 učencev.

II. tečaj (2 uri na teden): Nadaljevanje predmeta po učni knjigi Boerner-Lovera-Iva, *Lehr- und Lesebuch der italienischen Sprache*. Razen tega se je čitalo: *Raccolta di prose e poesie di Maddalena*.

Udeležba: v prvem poluletju 14, v drugem poluletju 8 učencev.

III. tečaj (2 uri na teden): Dante: *Divina Commedia*, spevi I. do X.

Udeležba: v prvem poluletju 5, v drugem poluletju 6 učencev.

7. Opisna geometrija.

V tem predmetu so se poučevali učenci VI. in VII. razreda v I. tečaju, ki se je vršil na c. kr. I. državni gimnaziji v Ljubljani.

Udeležba: v prvem poluletju: I. tečaj 5 učencev, II. tečaj 7 učencev; v drugem poluletju: I. tečaj 3 učenci, II. tečaj 5 učencev.

III.

Prebrana tvarina.

A. Iz latinščine.

III. a razred. Berila iz Košanove Latinske čitanke za tretji gimnazijski razred, in sicer iz Kornelija Nepota: Miltiades, Themistocles, Aristides, Pausanias (domače berilo), Agesilaus (izberoma), Epaminondas; iz Kurcija Rufa odstavki št. 1, 2, 3, 4, 5, 6, 9, 7 (domače berilo).

III. b razred. Berila iz Košanove Latinske čitanke za tretji gimnazijski razred, in sicer iz Kornelija Nepota: Miltiades, Themistocles, Aristides, Pausanias, Cimon, Lysander, Thrasybulus, Agesilaus, Pelopidas (domače berilo), Epaminondas; iz Kurcija Rufa odstavki št. 1, 2, 3, 4, 5, 6.

IV. a razred. Caesaris Commentarii de bello Gallico (ed. Pramer): comm. I., VII. (1—56).

IV. b razred. Caesaris Commentarii de bello Gallico (ed. Pramer): comm. I., VII. (1—32).

V. razred. Caesaris Commentarii de bello Gallico (ed. Pramer): comm. III. (1—6). Ovidius (ed. Sedlmayer), Metamorph.: 1—6, 16, 17; Eleg.: I. (1), II. (2), III. (1, 2, 8). Livius (ed. Zingerle-Scheindler): I., 3 (3—5), 6 (3), 7 (6), 8 (1—4, 7), 9—13 (5), 18 (6—10), 24—26 (12), 36 (1—6), 42 (5)—43, 56 (4—13), 57, 58; XXI., 1—9, 37—45, 52—56. — Na izust: Ovidius, Metamorph.: 2 (1—25).

VI. razred. Sallustius (ed. Scheindler), Bellum Iugurthinum: 1—16, 20—54, 64, 73, 82, 88—113. Cicero (ed. Nohl), In Catilinam, I. Vergilius (ed. Klouček), Aeneis, lib. I. — Na izust: Sallustius, Bellum Iugurthinum: c. 10; Vergilius, Aeneis, lib. I., 1—33.

VII. razred. Cicero, Philippica, I. in odlomki iz II. Vergilius, Aeneis, lib. II. in VI. (izberoma). Plinius, Epistulae (izberoma). — Domače berilo: Cicero, Pro Ligario (Pirc).

VIII. razred. Horatius (ed. Huemer): Carmina: lib. I. (1), III. (30), IV. (3, 8, 5), II. (13), III. (1, 2, 3, 4, 5, 6), I. (3, 7, 24, 26), II. (6, 7, 10, 14, 16, 17, 18), III. (9); I. (11, 18, 20, 38), II. (3), IV. (12), I. (4), III. (13), IV. (7); Satirae: lib. I. (1, 3, 8), II. (6); Epistulae I. (13, 18, 20). — Tacitus (ed. Weidner), Annal.: lib. I., 1—49. Kurzorično: I., 55—72. — Na izust: Horatius, Carmina: III., 30. — Domače berilo: Horatius, De arte poetica (Kranjec).

B. Iz grščine.

V. razred. Xenophon, Chrestomathie (ed. Schenkl): Anabasis št. I.—III., V. in VI. Homer, Ilias (ed. Christ): lib. I. — Na izust: Homer, Ilias: lib. I., v. 1—100.

VI. razred. Homer, Ilias: lib. II., III., VI., XIX., XXII. Herodot (ed. Scheindler): 1, 3, 4, 5, 6, 12, 22, 24.

VII. razred. Homer, 'Οδύσσεια (ed. Christ): spev I. (1—89), V., VI., VIII. (469—578), IX., XII. Demosthenes (ed. Wotke), Κατὰ Φιλίππον I. Platon (ed. Huemer), Apologia Socratis, c. 1—15. — Domače berilo: Demosthenes, Περὶ τῆς εἰρήνης (Cerar). Novum testamentum, Euangel. sec. Matth., cc. V.—VII; sec. Ioann., cc. XIII.—XVII. (Miglič). Platon, Symposion 215—222 (Peček). Homer, 'Οδύσσεια, spev XIII. (Pirc).

VIII. razred. Platon (ed. Huemer), Apologia Socratis, c. 15—33; V. (1, 2, 3); VI. (1, 2). Aristoteles, XV., 1. Sophokles (ed. Schubert-Hüter), Antigone. Kurzorično: Platon, Kriton; Homer, 'Οδύσσεια (ed. Christ), lib. XXIII. — Domače berilo: Plutarchi vita Alexandri (Pintar).

C. Iz nemščine.

V. razred. Izbor iz čitanke. — Na pamet: Goethe, Erlkönig. Schiller, Die Kraniche des Ibykus. Heine, Belsazar. Mörike, der Feuerreiter. Fontane, John Maynard.

VI. razred. Izbor iz čitanke. — Na pamet: škotsko balado „Dein Schwert, wie ist's vom Blut so rot?“ (Herder). Shakespeare, Julius Cäsar.

Lessing, Minna von Barnhelm. Goethe, Götz von Berlichingen. — Domače berilo: Brentano-Arnica, Novellen. Eichendorff, Aus dem Leben eines Taugenichts. Marie v. Ebner-Eschenbach, Der Kreisphysikus. Liliencron, Kriegsnovellen. Tieck, Märchen.

VII. razred. Izbor iz čitanke. Schiller, Don Carlos. Kleist, Prinz Friedrich von Homburg. Grillparzer: Sappho, Ein Bruderzwist in Habsburg. — Domače berilo: Goethe: Reineke Fuchs, Hermann und Dorothea. Schiller, Wilhelm Tell. Kleist, Der zerbrochne Krug. Keller, Das Fähnlein der sieben Aufrechten. Bartsch, Novellen.

VIII. razred. Izbor iz čitanke. Schiller, Über naive und sentimentale Dichtung. Spielhagen, Hammer und Amboß. — Domače berilo: Goethe, Faust I, II. Kleist, Das Käthchen von Heilbronn. Körner, Zriny. Hebbel, Maria Magdalena. Grillparzer, Das goldene Vlies.

Č. Iz slovenščine.

V. razred. Narodno slovstvo; od umetnega: epsko pesništvo. — Šolsko berilo: razen beril iz čitanke Jurčičev „Deseti brat“. — Na pamet: Lepa Vida; Asan-Aginica; Ubežni kralj (Levstik). — Domače berilo: Jurčič: Erazem Tattenbach, Lepa Vida.

VI. razred. Krst pri Savici. Martin Krpan. Meškov „Berač“. Iz Stritarjeve „Rosane“: Prizor na kmetškem sejmu. Jurčičeva „Lepa Vida“ (V., VII., IX., XIII. poglavje). Lirsko in didaktično pesništvo, zlasti Vodnikove in Prešernove pesmi, Koseski, Jenko, Stritar. — Hrvatsko čtivo: Hrvatski pripovjedači (Izdanje „Društva hrv. srednjoškolskih profesora“). — Domače čtivo (gl. „Govorne vaje“).

VII. razred. Staroslovensko čtivo: Panonska legenda o sv. Cirilu. Panonska legenda o sv. Metodu. Brižinski spomeniki (I). Izbor iz slovenske slovstvene čitanke do Pohlinove dobe. Shakespeare, Julij Cezar. — Hrvatsko čtivo: Mažuranić, Smrt Smail-age Čengijića. — Domače čtivo: Jurčič: Deseti brat, Rokovnjači. (Gl. tudi „Govorne vaje“).

VIII. razred. Vodnik in njegova doba. Prešernove poezije. Prešernova doba sploh. Levstikovi spisi. Jenkove pesmi. Stritarjeva dela. Gregorčičeve pesmi. Slovenska moderna (po čitanki).

IV.

Govorne vaje.

A. Iz nemščine.

V. razred. Banovec: Über die ungarischen Zigeuner. — Brenčič: Die französische Revolution in den Jahren 1789 bis 1791. — Černe Anton: Die Entwicklungsgeschichte des Lebens nach den geologischen Formationen. — Černe Ivan: Das Leben der Wespen. — Dolenc: Die Seeminen. — Guzelj: Das Leben des Eskimos. — Haller: Die Ausgrabungen von Pompeii. — Kavčnik: Inhaltsangabe der „ägyptischen Königstochter“ von Ebers. —

Kovač: Die Ursache des Verfalles der römischen Republik und die Reformversuche der Gracchen. — Lunaček: Knappe Darstellung von Shakespeares Leben. — Mravljec: Inhaltsangabe von Webers „Dreizehnlinden“. — Novak: Abriß der älteren böhmischen Literatur. — Pance: Valvasors literarische Tätigkeit. — Poljanec: Theodor Körners Vaterlandsliebe. — Rupnik: Inhaltsangabe von Schillers „Maria Stuart“. — Vider: Deutschland zur Zeit des Dreißigjährigen Krieges. — Vizjak Bogomil: Tschaikowskys Leben. — Vizjak France: Tolstois „Macht der Finsternis“.

VI. razred. Arh: Standesverhältnisse der Germanen vor der Völkerwanderung. — Bezljaj: Der Steinadler. — Borušak: Ein Blick auf den gestirnten Himmel. — Bregar: Inhaltsangabe von E. T. A. Hoffmanns „Meister Martin, der Kufner, und seine Gesellen“. — Erlah: Über die Kometen. — Kūhar: Inhaltsangabe von Petöfis „Strick des Henkers“. — Lapajne: Auf und in dem St. Gotthard. — Lovšin: Das menschliche Leben. — Modrijan: Inhaltsangabe der Novelle „Ganz zufällig“ von B. Gröller. — Osana: Die Entdeckungsgeschichte der Antarktis. — Pavlovčič: Die Lebensweise der Wespen. — Petrič: Die Gletscher. — Prezelj: Die Organismen im freien Wasser. — Puhar: Der Aufbau der Lessingschen „Emilia Galotti“. — Rekef: Das Privatleben der deutschen Bürger im ausgehenden Mittelalter. — Seliškar: Das Karstphänomen. — Štrukelj: Das Turnen bei den Griechen und bei den heutigen Völkern. — Scharwitzl: Anzengrubers „Meineidbauer“. — Turk: Über die Alpenseen.

VII. razred. Cirman: Über die Gewinnung des Zuckers. — Čarf: Die Erfolge der Reformation und der Gegenreformation in unserer Monarchie. — Gregorčič: Der Hagenbecksche Tierpark; „Ein Wort“ von Ebers (Inhaltsangabe). — Janežič: Mein Ausflug in die Julischen Alpen. — Koleša: Über die Bedeutung der Röntgenstrahlen. — Krhne: Die Macht des Windes im Wippachertale. — Lavrenčak: Inhaltsangabe von Grillparzers Drama „Ein treuer Diener seines Herrn“. — Leskovec: Über die Bedeutung der Pflanzenwelt für den Menschen. — Marinčič: Bartschens Stellung zu den Slawen. — Miglič: Ibsens „Synnöve Solbakken“ (Inhaltsangabe). — Mohar: „Knappe Darstellung des Lebensganges Voltaires. — Novak: Über die ersten Entwicklungsphasen der Baukunst. — Peček: Meine Reise durch Istrien. — Pirc: Einige Volksgebräuche und Volkssagen der Steirer Slowenen; Bilder aus dem Leben des Waldes. — Rigler: Inhaltsangabe von Grillparzers Drama „Des Meeres und der Liebe Wellen“. — Sirk: Die Sonnenflecke. — Tratnik: Meine Reise nach Aquileia. — Tschamernik: Seeminen und Torpedos. — Uran: Jagd- und Honigameisen.

VIII. razred. Česnik: Vergleich zwischen der Iphigenie auf Tauris von Goethe und der von Euripides. — Jamnik: Über die Bedeutung der modernen Presse. — Jerina: Zur Entwicklungsgeschichte der Musik in Krain bis auf Thomas Chrön; Inhaltsangabe von Grillparzers „Der Traum, ein Leben“. — Korun: „Des Meeres und der Liebe Wellen“ Grillparzers. — Lavrič: Inhaltsangabe von Goethes „Egmont“. — Miklavec: Die Dampfturbinen. — Molék: Über das Papiergeld. — Penko: Die Bedeutung der Luftfahrzeuge für Sport-, Verkehrs-, militärische und wissenschaftliche Zwecke. — Pintar: Der Golfstrom und seine Bedeutung für die westeuropäischen Länder. — Schiffrer: Grillparzers „Jüdin von Toledo“. — Schrey: Die Anfänge der Luftschiffahrt. — Skobe: Ein Lebensbild Tolstois. — Stanonik: Grillparzers „Ahnfrau“. — Ustar: Die Bedeutung des Meeres für die Staatenentwicklung.

Zelenik: Kurzer Abriß der französischen Literatur bis zum XIV. Jahrhundert; Die Troubadourlyrik der Provençalen; Grillparzers „König Ottokars Glück und Ende“.

B. Iz slovenščine.

V. razred. Černe Anton: Beneški Slovenci. — Černe Ivan: Simona Gregorčiča življenje. — Dolenc: Nekaj ljudskih spominov na Francoze. — Haller: Ljubljana v Srednjem veku. — Hrovatin: Dantejeva „Divina commedia“. — Janež: Juri baron Vega. — Jeglič: O bogovih starih Egipčanov. — Jeretina: Prešernovo življenje. — Kovač: Zgodovinsko ozadje Finžgarjevega romana „Pod svobodnim solncem“; Izlet v Zagreb in v Belo Krajino. — Mravlje: Celjski grofje. — Novak: Reformacija na Slovenskem. — Oblak: Nansenova raziskavanja na severnem tečaju; Dragotin Kette. — Poljanec: Josipa Jurčiča življenje in književno delo; Sienkiewiczova trilogija. Vilman: Kranj za časa Valvazorja. — Vizjak: Gogoljeve „Mrtve duše“.

VI. razred. Arh Jos.: Juri Kobilja. — Bezljaj Vladimir: Erjavčeva „Mravlja“. — Borušak Josip: Dostalovo „Darovanje“. — Erlah St.: Rokovnjači. — Kūhar R.: Jurčičev „Tugomer“. — Lapajne Alf.: O Pavlini Pakkovi. — Lovšin E.: Vojnovičeva „Smrt majke Jugovića“.

VII. razred. Čermák Jaroslav: Jiráskov „Gero“. — Krhne Štefan: Pod svobodnim solncem. — Leskovec A.: Malinarji in malinarstvo. — Marinčič: Kraljedvorski rokopis. — Miglič J.: Tugomer; O vrstah glasbe. — Pirc Ivo: Srce s posebnim ozirom na slovensko liriko. — Švigelj K.: Šolstvo v Napoleonovi „Iliriji“.

VIII. razred. Detela M.: O ploskanju. — Drašler Fr.: Erazem Tattenbach. — Franza Jos.: S potovanja po Italiji. — Jerina Fr.: Početki slovenske glasbe. — Korun F.: M. Dostojevski. — Kranjec S.: Problem svetovnega jezika. — Lavrič V.: Vodnikov Album 1859. — Ogorelc Ivan: Stepana Miletiča drama „Kralj Tomislav“. — Pintar Vl.: Nekaj o beneški Sloveniji. — Ustar Fr.: Spomini na Francoze v ljudskem sporočilu. — Zelenik K.: Karamfil sa pjesnikova groba.

V.

Naloge.

A. Za nemške sestavke.

V. razred. Šolske naloge: 1. Hildebrands und Hadubrands Zweikampf. — 2. Wingthor holt seinen Hammer heim. (Nach der Übersetzung Jordans „Des Hammers Heimholung“ aus der „Edda“. — 3. Vergleich zwischen Herders „Erlkönigs Tochter“ und Goethes „Erlkönig“. — Der Nibelungen Ankunft am Hofe Etzels. — 5. Der Kampf zwischen der naiven Selbstsucht und der Nächstenliebe im „Armen Heinrich“ von Hartmann von Aue. — 6. Worin zeigt Walther von der Vogelweide seine vaterländische Gesinnung? — Domače naloge: 1. Von der Schönheit der Umgebung Laibachs. — 2. Beowulfs Totenfeier. (Nach der Hertzschens Übersetzungsprobe aus „Beowulf“. — 3. Wie Gudrun Kunde von der Ankunft ihrer Retter erhielt. — 4. Frühsommer in der Stadt.

VI. razred. Šolske naloge. 1. Charakteristik der Personen in Hans Sachsens Fastnachtspiel „Der fahrend Schuler im Paradeis“. — 2. Inhalt und Aufbau des Shakespeareschen „Julius Cäsar“. — 3. Die Mannigfaltigkeit des Interesses an der Natur. — 4. Das erregende Moment in Lessings „Minna von Barnhelm“. — 5. Das romantische Landstreicher- und Vagabundenleben. (Nach der Novelle Eichendorffs „Aus dem Leben eines Taugenichts“.) — 6. Der Begriff des tragischen Mitleids bei Lessing. (Nach seiner „Hamburgischen Dramaturgie“.) — **Domače naloge:** 1. Ein Besuch im Rudolfinum. — 2. Ein Schiffein sah ich fahren... (Eine Einleitung zu Liliencrons „Kriegsnovellen“.) — 3. Naturbetrachtung, Menschenerfassung und Lebensanschauung eines Egoisten. (Nach der Novelle „Der Kreisphysikus“ von M. Ebner-Eschenbach.) — 4. Alle wahre Arbeit ist heilig; in jeder wahren Arbeit, wäre es auch nur wahre Handarbeit, liegt etwas Göttliches (Carlyle, The Past and the Present).

VII. razred. Šolske naloge: 1. Schillers Gedanken über den dramatischen Gehalt des Egmont-Stoffes. — 2. Der Starke ist am mächtigsten allein (Wilhelm Tell I, 3). — 3. Tell, ein Mann der Tat. — 4. Grillparzers Rettungsversuch des Kaisers Rudolf von dem Vorwurfe der Untätigkeit. (Nach dem Trauerspiel „Ein Bruderzwist in Habsburg“.) — 5. Patriotismus und Kosmopolitismus. — 6. Wie wird in Kleists Schauspiel „Prinz Friedrich von Homburg“ das Gesetz als die Grundlage eines geordneten Staatswesens verherrlicht? — **Domače naloge:** 1. Ein Reisebild von den neuen Alpenbahnen. — 2. Die historische Farbe der Darstellung in Schillers „Don Carlos“. — 3. Der Prinz von Homburg, verglichen mit dem Ritter in Schillers „Kampf mit dem Drachen.“ — 4. Die Eigenart der poetischen Vergleiche Bartschens (Nach der Schulausgabe seiner Novellen).

VIII. razred. Šolske naloge. 1. Lessings Einwände gegen das französische Drama. — 2. Exposition des ersten Teiles der Fausttragödie Goethes. — 3. Wer ins Weite schafft, kann in der nächsten Nähe kein fremdes Hemmnis vertragen. (Anschließend an Faust II, 5). — 4. Der pessimistische Grundton des „Goldenen Vlieses“ Grillparzers. — 5. Die tragische Wirkung des Verfliegens idealisierender Jugendhoffnung im „Goldenen Vliese“ Grillparzers. — 6. Reifeprüfungsarbeit. — **Domače naloge:** 1. Ein Mensch, der über seinen Jähzorn, seine Gall- und Rachsucht, seine Wollust nicht Meister werden will und es versucht, irgendworin sonst Meister zu werden, ist so dumm wie der Ackermann, der neben einem Wildbach seine Äcker anlegt und bestellt, ohne sich gegen ihn zu schützen. (Nietzsche.) — 2. „... es steckt was von Geheimnis in dem Wörtchen «Mensch»“. (Avenarius: Lebe!). — 3. Deine Tugenden halte für allgemeine des Menschen; deine Fehler jedoch für dein besonderes Teil! (Fr. Hebbel.)

Razen tega so pisali učenci različne prošnje, da bi se naučili po obliki in jeziku pravih prošenj, in sicer je pisal:

V. razred: 1. Ein Gesuch um Befreiung von der Zahlung des Schulgeldes. — 2. Ein Gesuch um Aufnahme in eine Infanteriekadettenschule.

VI. razred: Ein Gesuch um Verleihung einer Studentenstiftung.

VII. razred: 1. Ein Gesuch um Zulassung als Einjährig-Freiwilliger. — 2. Ein Gymnasialabiturient bittet um Aufnahme in den k. k. Staatseisenbahndienst.

VIII. razred: Ein Gesuch um Aufnahme als Seeaspirant.

B. Za slovenske sestavke.

V. razred: Domače naloge: 1. a) Jesen na Barju; b) Umetnost na mojem domu. — 2. Konj pripoveduje iz svojega življenja. — 3. Fužine. — 4. Opis Prešernovega spomenika. — Šolske naloge: 1. „... če doma jim dobro ni, žerjavi se črez morje vzdignejo...“ (Lepa Vida). — 2. Pes in volk kot tipična zastopnika svoje vrste. (Po Valjavčevi „Vojski z volkom in psom“.) — 3. Oznaka krčmarja Obrščaka. (Po Jurčičevem „Desetem bratu“.) — 4. Ljubljana ob priliki tekmovalnega streljanja gorskih polkov.

VI. razred: Domače naloge: 1. a) Sava pripoveduje Donavi iz svojega življenja. — b) Ob Martinovem na kmetih in v mestu. — 2. Izpreobrnitev Prešernove Bogomile. — 3. Notranji razvoj Črtomirov. — 4. Razporedba in obnova Stritarjeve pesmi „Nazaj“. — Šolske naloge: 1. Kako si pisatelj „Martina Krpana“ misli življenje na cesarskem dvoru? — 2. a) Zakaj se razni stanovi vesele božičnih praznikov? b) Alegorija zime. — 3. a) Kaj mika ljudi na planine? — b) „Kdor stoji na brdu malo više, več je videl nego ta pod brdom“ (Gorski venec). — 4. a) „Dulce et utile“ v poeziji in v življenju; b) „O srečne rovti, v vas me iti mika!“ (Razmišljanje pred počitnicami.)

VII. razred: Domače naloge: 1. a) „Kakor svoje jaz gorje, vsak gorje naj svoje nosi!“ (Stritar); b) Kako vpliva zemljepisni položaj na kulturo narodov? — 2. a) „Pesniku je vse sedanji čas“ (Aškerc); b) Svobodno izvoljene teme.* — 3. a) Kako smo se učili stare slovenščine? b) Boj za obstanek v prirodi. — 4. a) Svetovno naziranje v Aškerčevi pesmi „Jaz“; b) Moji spomini na cvetno nedeljo. — Šolske naloge: 1. a) Tempora mutantur. (Razmišljanje z ozirom na sedanjo italijansko-turško vojno v Afriki); b) Robstvo v zgodovini starih in novih narodov. — 2. a) Zvezda sreče; b) Nazorno tolmačenje raznih pomenov besede „sila“. — 3. Matjaževanje. (Motivi narodnih pesmi o kralju Matjažu.) — 4. Kako sodim o Trubarjevih besedah: „Vas mlade inu preproste zveistu opominom, spomislite, kam člouik v kratkim časi pryde...“?

VIII. razred: Domače naloge: 1. a) Knjižna modrost. (Po Levstikovi pesmi); b) Zakaj imenuje zgodovina nekatere može „velike“? — 2. Kako bi jaz utemeljeval predlog, naj se Kopitarju postavi spomenik? —

* Razen enega so si vsi učenci sami izbrali temo, in sicer so bile izbrane sledeče teme: Pokopališče. — Narodni besednik Skala. — V podzemeljski jami. — Čemu bi se čudil človek, ki bi črez 2000 let prišel zopet na svet? — Sanje. — Slika (Lit. črtica). — Žitno zrno, podlaga omike. — „Mi smo pa Ribničani.“ — Križarske vojne z ozirom na cerkev. — Zakaj je kmetski stan temelj človeške družbe? — Zakaj so Jugoslovani v kulturnem oziru zaostali za ostalimi evropskimi narodi? — Katere šege in navade opazujemo o božičnih praznikih? — „Smola“ (Šaljiva črtica). — Kako sem se vozil iz Trsta v Koper? — Trubarjev spomenik. — Labor omnia vincit. — Razprava o „svobodi izbiranja nalog“. — Poučna pravljica o jubilejni znamki. — Burja (Črtica iz mojega življenja). — Prešernov „Mornar“. — Moj izlet na Kamniško Sedlo. — Na nabor. — Slika iz kmetskih uporov. — Bilo je... — Nehvaležnost je plačilo sveta. — Negovanje drevih in vzgoja mladine (Primera). — Gora v posameznih letnih časih. — V telesu zdravem zdrav prebiva duh. — Spomini.

3. Trpljenje kot pesniški element. (Po Prešernu); b) Svobodno izvoljene teme.* 4. Kako se me je dojmilo prvo čitanje Slomškovih spisov? — Šolske naloge: 1. a) Kje so napake mojega značaja in nedostatki moje naobrazbe? b) „Tomaž, se bojiš, poglej, kaj dobiš!“ — 2. a) Slovani in Grki. (Primeri); b) Moji vzori. — 3. a) Kako so pri raznih narodih nastajali knjižni jeziki? b) „Pjesnik, rajске ptice čujuć pjevanje mило, nije ni osjetio težko ljetá krilo“. (Stanko Vraz. Izpoved idealista). — 4. Maturitetna naloga.

VI.

Učila.

V šolskem letu 1911./12. so se prav izdatno pomnožile knjige obeh dijaških knjižnic, učila za prirodoslovni pouk in telovadno orodje ter za nazorne slike. Zakaj razen predpisanih prispevkov, ki jih vedno plačujejo učenci, je nakazalo c. kr. ministrstvo za uk in bogočastje z razpisom z dne 13. aprila 1912, št. 15.901, tretji (zadnji) obrok izredne dotacije v znesku 1500 K za dijaški knjižnici, prirodoslovni kabinet in telovadnico ter 200 K za nabavo slik v okrasitev sten.

I. Gimnazijska knjižnica, in sicer:

1.) *Učiteljska knjižnica*, ki jo je oskrboval do 1. decembra profesor dr. Ivan Tertnik, od tedaj pa profesor Ivan Maselj, se je pomnožila v šolskem letu 1911./12. za 149 zvezkov, za 11 sešitkov in za 344 šolskih izvestij.

a) Potom nakupa:

α) Časopisov: Verordnungsblatt des Ministeriums für Kultus und Unterricht, 1911. — Österr. Mittelschule XXV. (1911). — Deutsche Rundschau für Geographie (H. Hassinger), XXXIII. (1911). — Zeitschrift für österr. Volkskunde (Haberlandt), XVII. (1911). — Zeitschrift für Schulgeographie (G. Rusch), XXXII. (1910/11). — Zeitschrift für die österr. Gymnasien, 62. (1911). — Jahrbuch des höheren Unterrichtswesens in Österreich, VIII. (1911). (2 izv.). — Monatschrift für den elementarisch-naturwissenschaftlichen Unterricht, II. (1910/11.) — Archiv für slavische Philologie, 32. (1911). — Carniola, Izvestje muzejskega društva za Kranjsko, II. (1911). — Berichte über den mathematischen Unterricht, seš. 8.—11. — Sprachwissenschaft für

* Učenci so si izbrali sledeče teme: Na Grintavcu ob solnčnem vzhodu. — V cvetočem maju. — Slika (Lit. črtica). — Domoljubne misli in želje v Prešernovem sonetnem vencu. — Trgovina, gospodarski napredek — edina rešitev Jugoslovanov. — Moj najljubši izprehod. — Fotografija kot umetnost. — Ko je šlo zrno v klasje. — Vince te ipsum! — a) Vesna; b) Ob Savinji (Dijak Korun obe temi). — Tujčev božični večer. — Prešernovi nazori o življenju. — Na kolodvoru. — Ob morju. Vstaja v Bosni in Hercegovini. — Naj bo lepa le tujina, lepša kakor dom moj ni. — Ob Adriji. — Nekaj o prijateljstvu. — Slovo. — O pomenu turisticke. — Strah (Črtica). — Le temps est l'argent. — O poletnem večeru. — Prešernovi soneti. — Ob materini smrti. (Črtica). — „Tempio di Cremazione“ v Milanu.

alle (Strigl), III. — Ljubljanski Zvon, 1911. — Dom in Svet, 1911. — Slovan, 1911. — Popotnik, 1911. — Veda. Dvomesecnik za znanost in umetnost, I (1911). — Kosmos, Handweiser für Naturfreunde.

β) Drugo: Thesaurus linguae lat., III/8. 9.; V/3. 4.; Supplem. III. — Berneker, Slavisches etymologisches Wörterbuch, seš. 7. in 8. — Zoologisches Wörterbuch (Dr. H. E. Ziegler), 2. A., seš. 1. in 2. — Brehms Tierleben, VI. Bd.: Die Vögel, 2. T.; VIII. Bd.; X. Bd.: Die Säugetiere, I. — Neuwirth, Illustrierte Kunstgeschichte, seš. 8. do 16. — Detmer, Das kleine pflanzenphysiologische Praktikum, 3. A. — Werner, Die Reptilien und Amphibien Österreich-Ungarns. — Dr. Ad. Matthias: a) Praktische Pädagogik; b) Geschichte des deutschen Unterrichts. — E. Stettner, Wozu studiert man noch heutzutage Lateinisch und Griechisch? — Goldscheider, Lesestücke und Schriftwerke im deutschen Unterricht. — R. Meyer, Deutsche Stilistik. — Sütterlein, Die deutsche Sprache der Gegenwart. — Rosenberg, Experimentierbuch für den Unterricht in der Naturlehre, I. II. — Dr. W. A. Lay, Experimentelle Pädagogik. — Grußendorf, Bilder aus der Kunst, I. — Niemann, Kleines Wörterbuch der Naturwissenschaften. — Jerusalem, Die Aufgaben des Lehrers an höheren Schulen. — Cicero, Ausgewählte Reden (ed. Halm), VIII. — Ciceronis Tuscul. disp. II. I. in II. (Erklärung von Pohlentz). — Anacreontea carmina, ed. Preisendanz. — Uhle, Laiengriechisch. — Meumann, Einführung in die Ästhetik der Gegenwart, 2. A. — Exerzierreglement für die k. u. k. Fußtruppen. — Die Thronreden Sr. Majestät des Kaisers Franz Josef I. (Dr. A. Bezecny). — Elternabende, I. do VI. — Skuhala, Povesti, črtice in pesmi. — Niederle: a) Slovanski svet (= Omladina, III), b) Slovenske starožitnosti, I. in II. — Publikacije pro 1911.: α) „Matice Hrvatske“, 6 zv.; β) „Jugoslavenske Akademije znanosti i umjetnosti“ u Zagrebu, 7 zv.; γ) „Slovenske Matice“ v Ljubljani, 8 zv.; δ) „Slovenske šolske Matice“, 4 zv. — Drtina, Miselni razvoj evropskega človeštva (Glonar). — Dr. H. Dekker, Sehen, Riechen und Schmecken (priloga h „Kosmos“-u).

b) Po darilih:

Podarili so po 1 knjigo: c. kr. deželna vlada Kranjska, knezoškofijski ordinarijat, založništvo C. Fromme, pisatelj g. profesor Horák in pisatelj g. med. dr. Hinterberger, 3 knjige založništvo Tempsky, 14 knjig slov. pisateljsko podporno društvo (A. Trstenjak), 17 knjig c. kr. ravnateljstvo, 25 knjig bivši ravnatelj II. gimnazije g. dr. Bežjak, neimenovan 5 hrvatskih knjig, založništvo časopisa „Friedens-Warte“ pa 5 sešitkov tega časopisa. — C. kr. založništvo šolskih knjig: 1 knjigo.

c) Po zameni:

344 šolskih izvestij.

Koncem šolskega leta 1911./12. šteje ta knjižnica 5313 knjig (zvezkov in sešitkov) ter 7315 šolskih izvestij.

2.) Dijaška knjižnica:

α) Nemški oddelek dijaške knjižnice, ki ga je oskrboval v šolskem letu 1911./12. dr. Janko Lokar,* se je pomnožil za 102 deli, oziroma za 187 zvezkov, in sicer:

* Pomagali so pri izposojanju knjig šestošolca Prezelj in Seliškar in sedmošolec Miglič.

a) Po nakupu za 86 del, oziroma za 171 zvezkov.

Kupilo se je: Bölsche, Der Mensch der Pfahlbauzeit. — Lamer, Griechische Kultur im Bilde. — Kitzthum, Christliche Kunst im Bilde. — Das neue Universum, XXXII. — Mark Twain, Skizzenbuch. — Das große Weltpanorama. — Hebbel, Maria Magdalena (5 izv.). — E. T. A. Hoffmann, Der goldene Topf (5 izv.). — Brentano-Arnim, Novellen (5 izv.). — Björnstjerne Björnson, Synnöve Solbakken (5 izv.). — G. Keller, Das Fähnlein der sieben Aufrechten (5 izv.). — A. Stifter, Das Heidedorf; Die Narrenburg (5 izv.). — F. Raimund, Der Verschwender (5 izv.). — O. von Leitgeb, Novellen (5 izv.). — R. H. Bartsch, Novellen, (5 izv.). — H. v. Kleist, Prinz Friedrich von Homburg (5 izv.). — Der gute Kamerad, XXV (2 izv.). — Alte und Neue Welt, XLV (2 izv.). — Deutscher Hausschatz, XXXVII. — Harry Mayne, Goethe: Wilhelm Meisters theatralische Sendung. — Emmer, Unsere Helden (11 zv.). — Charlotte Niese, Was Michel Schneidewind als Junge erlebte. — Max Geissler, Der Douglas. — Karl Ferdinands, Die Pfahlburg; Normannenturm. — Gustav Falke, Klaus Bärlappe. — Wilhelm Kotzde, Stabstrompeter Kostmann. — Heller, Erzherzog Franz Ferdinand. — Dr. Karl Wenle, Kulturelemente der Menschheit. — Detlev v. Liliencron, Kriegsnovellen (5 izv.). — Marie von Ebner-Eschenbach, Der Kreisphysikus (5 izv.). — Tiecks Märchen (5 izv.). — Fr. Spielhagen, Hammer und Amboß (5 izv.). — Gibson-Günther, Was ist Elektrizität? — Marie von Ebner-Eschenbach, Gesammelte Schriften. — Anzengruber, Die Kreuzelschreiber; Der Schandfleck; Der Pfarrer von Kirchfeld; Der Gewissenswurm; Das vierte Gebot; Der ledige Hof. — Hugo von Hofmannsthal, Der Tor und der Tod. — J. V. Scheffel, Frau Aventure. — Anastasius Grün, Schutt. — Droste-Hülshoff, Briefe-Gedichte-Erzählungen. — E. Geibel, Klassisches Liederbuch. — E. M. Arndt, Erinnerungen aus dem äußeren Leben; Rügenmärchen. — Th. Fontane, Die Poggenpuhls. — G. Frenssen, Die drei Getreuen; Peter Moors Fahrt nach Südwest; Jörn Uhl. — Dr. M. Braess, Das heimische Vogelleben im Kreislauf des Jahres. — Bölsche, Tierbuch, I. — Thomas Carlyle, Arbeiten und nicht verzweifeln. — G. Hauptmann, Die Weber; Die versunkene Glocke; Einsame Menschen. — Gustav af Geijerstam, Wald und See; Karin Brandts Traum. — K. F. Meyer, Das Leiden eines Knaben; Huttens letzte Tage; Jürg Jenatsch; Der Heilige; Gedichte. — L. Fulda, Molières Meisterwerke. — F. W. Weber, Dreizehnlinden. — W. Raabe, Die Leute aus dem Walde; Die Chronik der Sperlinggasse; Der Hungerpastor. — Jan Maclaren, Beim wilden Rosenbusch; Lang, lang ist's her; Ernstes und Heiteres. — A. L. Kielland, Sämtliche Novellen; Rings um Napoleon. — Charlotte Niese, Geschichten aus Holstein. — E. Marriot, Tiergeschichten; Der geistliche Tod. — Fritz Reuter, Aus meiner Festungszeit. — A. Pichler, Allerlei Geschichten aus Tirol. — Ada Negri, Schicksal. — Eichendorff, Aus dem Leben eines Taugenichts (5 izv.). — Dr. J. Loewenberg, Vom goldenen Überfluß (5 izv.). — Sven Hedin, Von Pol zu Pol. — D. M. Wallace, Rußland. — Dr. Fr. Dannemann, Wie unser Weltbild entstand.

b) Po darilih za 16 del, oziroma knjig (zvezkov).

Podarili so: Visoko c. kr. ministrstvo za nauk in bogočastje: Fünfund-siebzig Jahre österreichischer Lloyd (1836—1911). — Dr. Lokar, Kummer-Stejskal, Deutsches Lesebuch, VII, in Dr. Leo Langer, Grundriß der deutschen Literaturgeschichte für die VII. Klasse. — Sedmošolci: Gregorič, Hagenbeck:

Von Tieren und Menschen; Schiller: Die Räuber, Wilhelm Tell; Goethe: Iphigenie auf Tauris; Lessing: Minna von Barnhelm; Peček, Grillparzer: Ein Bruderzwist in Habsburg; Širca: Lessing: Miß Sara Sampson, Minna von Barnhelm, Emilia Galotti. — Šestošolec Turk: Shakespeare, Julius Cäsar; Arnim-Brentano, Novellen; Liliencron, Kriegsnovellen; Marie von Ebner-Eschenbach, Der Kreisphysikus.

Koncem šolskega leta 1911./12. šteje knjižnica 1384 del, oziroma 1557 zvezkov.

β) Slovenski oddelek dijaške knjižnice, ki ga je oskrboval profesor dr. Fr. Ilešič,* se je pomnožil za 138 del, oziroma 187 knjig, in sicer:

a) p o n a k u p u (za 109 del, oziroma 155 knjig):

Spindler, O alkoholizmu. — Hartinger Jos., Hrvatsko-slovenska seljačka buna 1573. — Shakespeare, Kralj Lear (5 izv.). — Zbornik „Maticе Slovenske“, I, II, III, IV. — Letopis „Maticе Slovenske“, 1891. — Shakespeare, Beneški trgovec (5 izv.). — Knezova knjižnica „Maticе Slovenske“, I, (2 izv.). — Knjige „Družbe sv. Mohorja“ 1912: Koledar, Molitvenik za šolsko mladino; Jurčič, Deseti brat; Meško, Mladim srcem; Premk, Na Jutrovem, Zgodbe sv. pisma. — „Dom in Svet“ 1896, 1898, 1900 (antikvarno). — „Angelček“ 1911. — „Vrtec“ 1911. — „Planinski Vestnik“ 1911. — „Zvonček“ 1911. — Knjige „Maticе Slovenske“ 1911: Zbornik; Knezova knjižnica; Zabavna knjižnica; Štrekelj, Narodne pesmi, 14. snopič; Mencingerjevi Izbrani spisi, I.; Slovanski Spomini in Jubileji; Letopis „Maticе Slovenske“ 1911; Šimanović, Tudjinac. — Knjige „Maticе Hrvatske“ 1911: Krstinić P., Bratski inat; Kovačić A., U registraturi; Popović, Antologija novije srpske lirike; Sienkiewicz, Bez dogme; Mihačević, Po Albaniji; Radić Stjepan, Češki narod v XX. vijeku. — „Dom in Svet“ 1911 (2 izv.). — „Mentor“ 1911. — Medved A., Kacijanar. — Stritar Jos., Zbrani spisi, VII. zv. — Kersnik J., Zbrani spisi, V. zv. — Vošnjak Jos. dr., Zbrani spisi, III. (2 izv.). — Kristan E., Samosvoj. — Cankar Iv., Jakob Ruda. — Cankar Iv., Kralj na Betajnovi. — Cankar Iv., Bela krizantema. — Jeraj Vida, Pesmi. — Dickens, Oliwer Twist. — Daudet, Tartarin iz Taraskena. — Dickens, Povest o dveh mestih. — Tomić Jos., Vdovica (Prevod). — Bournet, Mali Lord. — Horvat-Kiš, Vidjeno i nevidjeno (Crtice s puta). — Kersnik J., Zbrani spisi, I. do V. — Pugelj M., Mali ljudje. — Sajovic Gv. dr., Tyrš itd. — Erjavec Fr., Domače in tuje živali (2 garn.). — Trnski Iv., Iz slavenske rodbine. — Tomić J., Veronika Deseniška. — Katalinić Jeretov, S moje lire. — Car Viktor, Usahlo vrelo. — Šenoa M., Exodus. — Turgenjev, Otc i djeca. — Dukat VI., Slike iz engleske književnosti. — Radić Stj., Moderna kolonizacija in Slaveni. — Kuhač Fr., Vatroslav Lisinski i njegova doba. — Pivko, Telovadne igre, I. — „Slovenski Sokol“ 1911. — Zabavna knjižnica „Maticе Slovenske“, XII, XVI, XVII, XX, XXI, XXIII. — Knezova knjižnica „Maticе Slovenske“, IX, X, XI, XII, XV, XVI, XVII, XVIII. — Cankar I., „Lepa Vida.“ — Zupančič O., Čaša opojnosti. — Zupančič O., Samogovori. — „Ne v Ameriko!“ — Aškerc, Lirske in epske poezije. — Aškerc, Nove poezije. — Aškerc, Četrtri zbornik poezij. — Aškerc, Primož Trubar. — Gregorčič, Poezije, III, IV. — Gregorčič, „Job.“ — Gregorčič, Poezije

* Pri mehaničnem delu so varuha knjižnice podpirali dijaki VII. razreda: Čermák Jaroslav, Jerin Oroslav (v I. polletju), Lavrenčak Zmagoslav, Leskovec A.

(Izbrane pesmi, „Družba sv. Mohorja“). — Monteil, Velika vas. — Koledar Družbe sv. Cirila in Metoda, 1912. — „Veliki Jadran,“ 1912. — „Stroßmayerjev koledar“, 1912. — Niederle, Slovanski svet. — Sienkiewicz, Rodbina Polaneških. — Tavčar Iv. dr., Povesti, I, III. — „Stepui kralj Leare“. — „Hrvatski pripovjedači“ (Izdanje „Društva hrv. profesora“, 10 izv.). — „Izbrane narodne pjesme“ (ib., 10 izv.). — Reljković, Satir. — Cankar, Troje povesti. — Meško, Mladim srcem. — Trstenjak A., Slovensko gledališče. — Zarnik V., Zbrani spisi. — Sardenko, Mati sv. veselja. — Cankar Iv., Aleš iz Razora.

b) Po darilih (29 del, oziroma 32 knjig):

G. žel. oficijal v p. Fr. Podkrajšek v Ljubljani je daroval: Trstenjak A., Pisateljsko podporno društvo (3 izv.). — Hrvatsko Kolo, II., III., V. — Ilešić, Cvijeće slov. pjesništva. — Ujević, Dokonice (2 izv.). — Marušić, Lječnikari zapisci. — Arnold, Ceznuća i maštanja. — Andrijašević, Slike i priče iz neretvanske krajine. — Novak Vj., Tito Dorčić. — Maglajlić, Iz starega vilajeta. — Ilešić, Slovenske novele i povesti. — Horvat R. dr., Najnovije doba hrv. povjesti. — Gorkij, Izabrane pripovjesti. — Matica Hrvatska je podarila: Posljednji Zrinski i Frankopani. — G. Fr. Srebrnič, nadučitelj v Zabukovju pri Sevnici na Štajerskem, je podaril: Gjalski, Osvit. — Tomić Jos. E., Pastorak. — Lepušić Iv., Bosanke. — Hranilović, Izabrane pjesme. — Vodopić, Marija Konavoka. — Novak Vj., Podgorka. — Šandor Gjalski, Male pripovjesti. — Dr. Tresić-Pavičić, Ljutovid Posavski. — Vojnović, Ekvinocij. — Harambašić Avg., Izabrane pjesme. — Osman Asiz, Bez nade. — Tomić Hermina, Ljubav i sjaj. — Leskovar, Propali dvori. — Badalić, Izabrane pjesme. — Novak Vj., Nikola Baretić. — Vladni svetnik dr. Janko Bezjak: Sienkiewicz, Z ognjem in mečem, III. in IV. del.

Koncem šolskega leta 1911./12. šteje ta knjižnica 1413 slovenskih in hrvatskih del, oziroma 1868 knjig.

V prvih mesecih prošlega šolskega leta se je knjižnica povsem preuredila. Knjige so se razvrstile po strokah, obenem se je sestavil za vsako stroko listovni katalog. Pri tem delu so varuha marljivo podpirali dijaki VII. razreda: Čermak Jaroslav, Janežič M., Jerin Oroslav (pozneje izstopil), Lavrenčak Zmagoslav, Leskovec A., Urek Fr.

II. Zemljepisni in zgodovinski kabinet (varuh profesor dr. Fran Kropivnik) se je pomnožil za tale učila:

a) Po nakupu:

Časopisov: Hassinger, Deutsche Rundschau für Geographie und Statistik, letnik XXXIV., l. 1912. — Haack-Fischer, Geographischer Anzeiger, letnik 13., l. 1912. — Knjig: Hübner-Juraschek, Geographisch-statistische Tabellen aller Länder der Erde, l. 1911. — Umlauf, Österreichs Land und Leute in Wort und Bild (2 krasno vezana zvezka). — Zbirak podob: Wandbilder hervorragender Bauwerke in Österreich (3 table). — Geographische Charakterbilder aus Österreich-Ungarn (3 table). — Neue Wandbilder für den Geschichtsunterricht (1 tabla). — Weidel, Deutscher Kirchbau im Mittelalter (20 podob z razlago). — Schneider u. Metze, Hauptmerkmale der Baustile (11 tabel z razlago). — Zemljevidov: Bamberg, Rusija, fizik. — Bamberg, Severna in Južna Amerika, fizik. — Bamberg, Avstralija, fizik.

b) Po darilih:

Scheda, Fortsetzung der Generalkarte des österreichischen Kaiserstaates (28 listov napetih na platnu in spravljenih v kartonu) podaril g. c. kr. vladni svetnik dr. Janko Bezjak.

Razen tega je naklonilo visoko c. kr. ministrstvo zu uk in bogočastje 200. K izvanredne podpore za kabinet. S tem denarjem so se nabavili bolj ceni a jako okusni okviri za 30 tabel (Hölzel, Geographische Charakterbilder). Table vise na hodniku, kjer si jih dijaki lahko natančno ogledajo, obenem pa so tudi za okras poslopja. Tudi 20 malih podob (Weidel, Deutscher Kirchbau im Mittelalter) visi v okvirih na hodniku.

Vsa zbirka šteje koncem šolskega leta 1 Felkov telurij, 3 zemljepisne oble, 152 zemljepisnih, generalnih in specialnih zemljevidov in načrtov, 35 zgodovinskih zemljevidov, 135 podob in tabel za pouk v zemljepisju, 154 takih za pouk v zgodovini, 4 stereoskope s 54 zemljepisnimi in 54 zgodovinskimi slikami, dr. W. Hensella zbirko: Modelle zur Veranschaulichung antiken Lebens (23 kosov), 23 zemljepisnih atlantov in statističnih tabel in 6 zgodovinskih atlantov.

III. Prirodoslovni kabinet (varuh profesor *Anton Peterlin*) se je pomnožil po nakupu za tele pristroje in druge priprave:

Aparat za dokaz ohranjenja energije. — Aparat za dokaz lastnosti prostih osi. — Model turbine. — Zračna sesalka na vodo po Arzbergerju. — Steklena buča za tehtanje zraka. — Papinov parni valj. — Aparat za dokaz Coulombovega zakona po Odstrčilu. — Voltameter za močne toke. — Velik elektromagnet za dia- in paramagnetične poizkuse. — Zbirka dia- in paramagnetičnih teles. — Waltenhofenovo nihalo. — Barthelova svetilka. — Kippov aparat. — Bakrena retorta. — 6 steklenih retort. — Kolodiumbalon. — 3 krtačice za epruvete. — 4 skledice in 5 ploščic iz asbesta. — Bakrena pločevina. — Ploščice iz plute. — 2 ločilna lijaka. — 2 šestili. — 2 lesena trikotnika. — 2 lesena kotomera.

Nekatere manjše priprave in pristroje je izgotovil šolski sluga Ivan Rozman.

Vsa zbirka šteje koncem šolskega leta: 90 kosov oprave, 505 fizikalnih pristrojov, 13 fizikalnih stenskih slik, 128 kemikalij, 37 lesnih barvil, 310 kemiških potrebščin, 36 kujig, oziroma zvezkov, 80 kosov orodja, 84 stereometrijskih teles, 36 risalnih potrebščin, skupaj 1319 kosov.

IV. Prirodopisni kabinet, ki ga je oskrboval profesor *Fr. Jeraj*, je pridobil tele predmete:

a) Po nakupu:

Zoologija: *Apis mellifica*, zadnja okončina (modél). — *Procrustes coriaceus*, grizalo (modél). — *Cavia cobaya*, *Mus musculus*, *Sorex leucodon* in *Dipus spec.*, suhi preparati. — *Arvicola arvalis*, biološka skupina. — *Mus decumanus*, suh preparat. — *Bos taurus*, lobanja. — *Makropus spec.*, suh preparat. — *Tetrao tetrix*, suh preparat. — *Phasianus colchicus*, pišče in 2 jajci. — *Hydrochelidon nigra*, *Motacilla alba*, *Anas boschas*, *Fringilla montifringilla*, *Loxia curvirostra*, *Parus maior*, *Dendrocopos minor*, *Corvus frugilegus*, *Caprimulgus europaeus*, *Perdix perdix*, *Serinus hortulanus*, *Sitta*

caesia, Tetrao urogallus (kura in pišče), Columba livia fera, Syrnium aluco, Troglodytes parvulus, Anas crecca in Anas querquedula, suhi preparati. — Anas boschas, okostnica.

2 mali zbirki metuljev. — Homarus vulgaris, suh preparat. — Lumbricus terrestris, anatomija. — Euplectella aspergillum, suh preparat.

Botanika: Modéli: Phytophthora infestans (2); Tulipa Gesneriana, vzdolžni prerez čebule; Orchis morio, cvet. — Naravni rastlinski sestav, suh preparat.

Mineralogija: Svinčeni sijajnik in železov kršec v gnajsu, cinkova svetlica v gnajsu, svinčeni sijajnik v apneniku in bakrov kršec v jeklencu, grede. — Nastanek črnicice iz granita, porcelanke iz porfirja, peska in peščenca iz grušča.

Orodja in potrebščine: Mikroskop, razkuževalnik, Königovi stojali za stenske slike, šte. II. in III.

Slike: Weichselbaum-Henning: Schädigung lebenswichtiger Organe durch Alkoholgenuß (2).

Knjige: Thomé, Flora von Deutschland, Österreich und der Schweiz, Bd. V und Folge, Lfg. 113—150. — Francé R. H., Floristische Lebensbilder, Lfg. 26. — Rabenhorst L., Kryptogamenflora, Bd. VI., Lfg. 15. — Schmid, Dr. B., Monatshefte für den naturwissenschaftlichen Unterricht aller Schulgattungen, IV. Bd., Lfg. 6—12 und V. Bd., Lfg. 1—5.

b) Darovana učila:

Melo-psittacus undulatus, suh preparat (podaril g. Fr. Dobovšek). — Lacerta vivipara, Tropicodonotus natrix in Salamandra maculosa, preparat v spiritu (podaril g. dr. Gvidon Sajovic). — Echinus microtuberculatus (2), preparat v spiritu (darilo zoološke stacije v Trstu).

Odstranilo se je vsled neporabnosti 97 objektov; vsa prirodopisna zbirka šteje tedaj koncem šolskega leta: 15 antropoloških, 2995 zooloških, 1261 botaničnih predmetov, 238 kristalnih vzorcev, 1397 rudninskih in geoloških objektov, 120 orodij in potrebščin, 367 prirodopisnih (stenskih in manjših) slik, 326 zvezkov, oziroma snopičev prirodopisne vsebine, skupaj 6719.

V. Šolski botaniški vrt se je razširil letošnje leto v svojih nasadih za 81 rastlinskih vrst, ki jih je dal na razpolago g. šolski svetnik profesor Alfonz Paulin, vodja c. kr. botaniškega vrta v Ljubljani. Vendar se je uničilo letos precejšnje število rastlin vsled neugodne lege dveh gredic; skupina na skalovju rastočih rastlin pa uspeva popolnoma zadovoljivo. Ker ni potrebnih pripomočkov in sredstev na razpolago, je boljša naprava in vzorno vzdrževanje šolskega botaniškega vrta za enkrat nemogoče.

VI. Risarska učila (oskrboval jih je v I. poluletju realčni profesor Anton Koželj, v II. pa realčni risarski asistent Peter Smitek). Na novo se je letos nakupilo 7 nagačenih ptičev, 1 veverico, 3 sadrene maske, 2 doprsnici in 1 konja.

Daril se je nabralo: 2 rdeči (materiji) draperiji, 18 škatel iz lepenke, 42 peres od razne perutnine ter 21 školjk in polžev. Tekom drugega poluletja je zbirko na novo uredil in inventiral risarski učitelj P. Šmitek.

Koncem šolskega leta 1911./12. šteje zbirka, vštevši risalnično opravo: lesenih predmetov 240, steklenih predmetov 14, glinastih predmetov 28,

kovinastih predmetov 4, papirnatih modelov 18, sadrenih modelov 61, nagačenih živalij 8, perutninskih peres 42, školjk in polžev 65, draperij 2, lobanja 1, papirnatih predlog 67, knjig 21, Peyrekovih podlog 8, skupaj 569 kosov.

VII. Telovadno orodje. Letos se je iz izvanredne dotacije (glej stran 82.) naročilo večje število telovadnega orodja, a naročila še niso izvršena. Prirastek se bo izkazal prihodnje leto. Zato ostane število kosov telovadnega orodja za enkrat isto kot lani, namreč 244 kosov.

VIII. C. kr. botaniški vrt (pod nadzorstvom c. kr. šolskega svetnika in profesorja *Allonza Paulina* in v oskrbi botaničnega vrtnarja *Frana Juvana*). Pravico, uporabljati ta vrt v svoj prid, imajo vsa ljubljanska učilišča. Troške njegovega vzdrževanja nosi glasom razpisa c. kr. naučnega ministrstva z dne 4. oktobra 1909, št. 17.713, država in mestna občina, ki prispeva 210 K na leto.

IX. C. kr. studijska knjižnica z letno državno dotacijo 2400 K je pod zakonitimi pogoji pristopna učiteljem in učencem. Koncem leta 1911. je štela skupno 39.556 del, in sicer 60.910 zvezkov, 9424 sešitkov, 3755 listov, 133 zemljevidov in 439 rokopisov. Bila je v oskrbi c. kr. ravnatelja *Luke Pintarja*.

X. Deželni muzej Rudolfinum z bogatimi zbirkami iz vseh treh delov prirodstva, mnogimi starinami in kulturnozgodovinskimi predmeti, ki se jim pridružujejo obilne prazgodovinske najdbe, zlasti ostanki nakolnih stavb na Kranjskem. Oskrbuje ga ravnatelj profesor *dr. Josip Mantuani*.

Predmeti	I. razred	II. razred	III. razred	IV. razred
Verouk	Veliki katekizem, po izvorniku avstr. škofov	Veliki katekizem, kakor v I. razr. Stroj, Liturgika	Stroj, Liturgika Karlin, Zgodov. razodetja božjega v stari zavezi	Karlin, Zgodov. razodetja božjega v novi zavezi
Latinsčina	Pipenbacher, Lat. slovnica Pipenbacher, Lat. vadnica za I. gimn. razr.	Pipenbacher, Lat. slovnica Pipenbacher, Lat. vadnica za II. gimn. razr.	Pipenbacher, Lat. slovnica Vadnica* Košan, Lat. čitanka za III. gimn. razr.	Tominšek, Lat. slovnica Požar, Lat. vadbe za IV. gimn. razr. Košan, kakor v III. razr. Caesar, Comm. de bello Gallico, ed. Prammer, 4.—6. nat.
Grščina	—	—	Tominšek, Grška slovnica Tominšek, Grška vadnica	Kakor v III. razr.
Nemščina	Končnik-Fon, Deut. Leseb. für die I. Kl., I. Band	Končnik-Fon, kakor v I. razr.	Willomitzer-Tschinkel, Deut. Gr., 13. nat. Štritof, Deut. Leseb. für die III. Kl., 2. nat.	Willomitzer-Tschinkel, Deut. Gr., 10.—12. nat. Štritof, Deut. Leseb. für die IV. Kl., 2. nat.
Slovenščina	Sket, Slov. slovnica za srednje šole, 10. izd. Sket-Wester, Sl. čitanka za I. razr. sred. šol, 4. izd.	Slovnica, kakor v I. razr. Sket-Wester, Sl. čitanka za II. razr. srednjih šol, 3. izd.	Sket, Slov. slovnica za srednje šole, 9. izd. Sket, Slov. čitanka za III. razr., 2. izd.	Slovnica, kakor v III. razr. Sket-Wester, Slov. čitanka za IV. razr. sred. šol, 2. izd. (če bo odobrena; sicer Sket, Čitanka, 1. izd.)
Zemljepis in zgodovina	Pajk, Zemlj. za srednje šole, I. del. Kozenn, Geogr. Atlas für Mittelschulen, 42. izd.	Bežek, Zemlj. za spod. in sred. razr. sred. šol, 3. izd. Mayer-Kaspret, Zgodov. starega veka, 2. izd. Kozenn, Geogr. Atlas, 39.—41. izd. Putzger, Histor. Schulatl., bearb. von Baldamus u. Schwabe, 22.—32. izd.	Bežek, Zemlj., kakor v II. razr. Mayer-Kaspret, Zgodov. srednjega in novega veka Atlanti, kakor v II. razr.	Orožen, Zemljepis avstr.-ogrske drž. za IV. razr. Mayer-Kaspret, Zgodov. novega veka Atlanti, kakor v II. razr.
Matematika	Matek-Peterlin, Aritmetika za nižjo stopnjo srednjih šol Mazi, Geometrijski nazorni nauk za I. razr. srednjih šol	Aritmetika, kakor v I. razr. Mazi, Geometrija za II. razr. srednjih šol	Aritmetika, kakor v I. razr. Mazi, Geometrija za III. razr. srednjih šol	Matek, Aritmetika in algebra za IV. in V. razr. srednjih šol Mazi, Geometrija za IV. in V. razr. srednjih šol
Prirodopis	Macher, Prirodopis žival. Macher, Prirodopis rastl.	Kakor v I. razr.	Seneković, Fizika, 3. izd.	Seneković, Fizika, 3. izd. Herle, Kemija in mineralogija za IV. gimn. razr.
Motr. predp.	—	—	—	—

* Se bode pozneje naznanilo.

V. razred	VI. razred	VII. razred	VIII. razred
Svetina, Katoliški verouk, I. Resničnost katoliške vere	Pečjak, Katoliški verouk, II. Resnice katoliške vere	Pečjak, Katoliški verouk, III. Življenje po katoliški veri	*
Scheidler, Lat. Schulgr., 4.—7. nat. Sedlmayer-Scheidler, Lat. Übungsb. f. d. oberen Kl. der Gymn., 4. in 5. nat. Ovids Ausgew. Gedichte, ed. Sedlmayer, 5.—7. nat. T. Livii lib. ab urbe condita, I, XXI. Freie Ausw., ed. Zingerle, 6. in 7. nat.	Lat. Gr., kakor v V. razr. Lat. Übungsb., kakor v V. r. Klouček, Vergils Aeneis nebsta. ausgew. Stücken aus der Gymn., 4. in 5. nat. Bucol. u. Georg. 3.—5. nat. Scheidler, Sallustii bell. Jugurth., bell. Cat. etc., 1. in 2. nat. Ciceros Reden gegen Catilina, ed. Nohl, 1.—3. nat.	Lat. Gr., kakor v V. razr. Lat. Übungsb., kakor v V. r. Klouček, Vergil, kakor v VI. razr. Schiebe, Cato maior, De senectute, 2. nat. Nohl, Ciceros Rede gegen den Oberbefehl des Gnaeus Pompeius, 3. nat. Kukula, Briefe Plinius des Jüngeren, 2. in 3. nat.	Lat. Gr., kakor v V. razr. Lat. Übungsb., kakor v V. r. Huemer, Q. Horatii Flacci carmina selecta, 8. nat. Weidner, Tacitus' Historische Schriften in Auswahl, 2. nat.
Curtius-Weigel, Kurzgefaßte griech. Schulgr., 25. nat. Schenkl, Gr. Elementarb., 21. nat. Schenkl, Chrestomathie aus Xenophon, 15. nat. Christ, Homers Ilias, 3. nat.	Griech. Gr. in Griech. Elementarb., kakor v V. razr. Christ, Homers Ilias, 1. do 3. nat. Scheidler, Herodot, Ausw. I. Teil, 2. nat. Schenkl, Chrestomathie aus Xenophon (po potrebi)	Griech. Gr. in Griech. Elementarb., kakor v V. razr. Christ, Homers Odyssee, 4.—5. nat. Wotke, Demosthenes. 1. do 5. nat. Huemer, Chrestomathie aus Plato (mit Kapitelbezeichnung)	Griech. Gr. in griech. Elementarbuch (po potrebi), kakor v V. razr. Huemer, Chrestomathie aus Plato Schubert-Hutter, Sophokles Elektra, 4. nat. Christ, Homers Odyssee, 4.—5. nat.
Willomitzer, Deut. Gr., 9.—11. nat. Bauer-Jellinek-Streinz, Deut. Leseb. für die V. Kl. (Ohne mittelhochd. Text), 2. nat. Bauer-Jellinek-Streinz, Leitfaden der deut. Literaturg., I. Teil	Deut. Gr., kakor v V. razr. Bauer-Jellinek-Streinz, Deut. Leseb. f. die VI. Kl. Bauer-Jellinek-Streinz, Leitfaden d. deut. Literaturgesch., II. Teil	Deut. Gr., kakor v V. razr. Bauer-Jellinek-Streinz, Deut. Leseb. f. die VII. Kl. Bauer-Jellinek-Streinz, Leitfaden d. deut. Literaturgesch., III. Teil (Če bo odobreno)	Deut. Gr., kakor v V. razr. Bauer-Jellinek-Streinz, Deut. Leseb. f. die VIII. Kl. (Če izide; sicer Kummer-Stejskal, Deut. Leseb. f. die VIII. Kl.)
Slovnica, kakor v III. razr. Sket, Slovenska čitanka za V. in VI. razr. srednjih šol, 3. izd.	Kakor v V. razr.	Slovnica, kakor v III. razr. Sket, Slovenska slovsstvena čitanka za VII. in VIII. razr., 2. izd.	Kakor v VII.
Supan, Lehrb. der Geogr. für österr. Mittelschulen, 11. izd. Zeehe, Lehrbuch d. Gesch. f. die oberen Kl., I. Teil: Altertum, 6. izd. Atlanti, kakor v II. razr.	Supan, Geogr., kakor v V. razr. Zeehe, Lehrbuch d. Gesch. f. die oberen Kl., II. Teil, 4. izd. Atlanti, kakor v II. razr.	Supan, Geogr., kakor v V. razr. Zeehe, Lehrbuch d. Gesch. f. d. oberen Kl., III. Teil, 3. izd. Atlanti, kakor v II. razr.	Zeehe-Heiderich-Grunzel, Österr. Vaterlandskunde, 3. izd. Kozenn, Geogr. Atlas, kakor v II. razr., ali Rothaug, Geogr. Atlas zur Vaterlandskunde, Ausgabe f. Österreich, 2. izd. Patzger, Hist. Atlas, kakor v II. r.
Kakor v IV. razr.	Matek-Zupančič, Aritmetika za VI., VII. in VIII. razr. sred. šol Matek, geometrija za VI., VII. in VIII. razr. sred. šol Schlömilch, Fünfstellige Logarithmen	Kakor v VI. razredu	Močnik-Neumann, Lehrb. d. Arithmetik u. Algebra, 30. izd. Močnik-Spielmann, Lehrb. der Geometrie, 25. izd. Schlömilch, Fünfstell. Logarith. Wallentin, Maturitätsaufgaben aus der Mathematik, 6. in 7. izd.
Poljanec, Mineralogija in geologija Macher, Botanika za višje razrede srednjih šol	Poljanec, Prirodopis živalstva za višje razrede srednjih šol	Wallentin, Lehrb. der Physik, 14. izd.	Kakor v VII. razr.
—	—	*	Höfler, Grundlehren der Psychologie, 4. izd.

VIII. Statistika učencev.

(Znamenje + pred številko znači privatiste, oziroma izredne učence.)

	V r a z r e d u										Skupaj			
	I. a.	I. b.	I. c.	II. a.	II. b.	III. a.	III. b.	IV. a.	IV. b.	V.		VI.	VII.	VIII.
	I. Število.													
Koncem šolskega leta 1910./11.	33	31	37	38	37	35	29	32	29	39	36	32	15	
Zacetkom » 1911./12.	39	40	40	45	46	30	29	27	26	43	24	30	29	
Med šolskim letom vstopilo	1	—	—	1	—	—	1	—	—	—	—	—	—	
Vseh skupaj torej vzprejetih	40	40	40	46	46	30	30	27	26	44	24	30	29	
Med njimi:														
Na novo vzprejetih, in sicer:														
Iz nižjih razredov premeščenih	1	—	—	5	4	1	3	—	—	10	2	2	—	
Repetentov	1	3	—	—	—	1	1	—	—	2	2	—	1	
Na podlagi vzprejennega izpita	34	37	35	—	—	—	1	—	—	1	—	—	—	
Zopet vzprejetih, in sicer:														
Iz nižjih razredov premeščenih	—	—	—	37	39	26	23	27	20	28	18	25	28	
Repetentov	4	—	5	4	3	2	2	—	6	3	2	3	—	
Med šolskim letom izostalo	12	13	5	7	3	3	2	—	2	2	3	3	—	
Število učencev koncem 1. 1911./12.	28	27	35	39	43	27	28	27	24	42	21	27	29	
Med njimi:														
Javnih učencev	28	27	35	39	43	27	28	27	24	42	21	27	29	
Privatistov	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	
2. Po rojstnem kraju (domovini).														
Iz Ljubljane	10	6	11	10	15	12	6	7	8	12	3	8	4	
» Kranjske sicer	14	16	22	18	21	13	18	17	13	26	14	17	19	
» Koroskega	1	1	—	—	—	—	—	—	—	—	1	1	1	
» Stajerskega	2	—	—	2	4	—	2	2	2	1	2	1	3	
» Primorskega	1	—	1	7	3	1	2	1	1	2	—	—	20	
» hrvatsko-ogrskega Primorja	—	—	—	1	1	—	—	—	—	—	—	—	1	
» Dalmacije	—	3	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	3	
» Hrvaškega in Slavonije	—	—	—	1	—	—	—	—	—	—	—	—	1	
» Češkega	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	1	
» Ogrskega	—	—	1	—	—	1	—	—	—	1	1	—	1	
» Amerike	—	1	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	3	
Skupaj	28	27	35	39	43	27	28	27	24	42	21	27	29	

	V r a z r e d u											Skupaj		
	I. a.	I. b.	I. c.	II. a.	II. b.	III. a.	III. b.	IV. a.	IV. b.	V.	VI.		VII.	VIII.
3. Po materinščini.														
Slovencev	28	24	34	38	42	25	28	26	23	41	21	26	29	385
Hrvatov	—	3	—	—	—	1	—	1	—	—	—	—	—	5
Čehov	—	—	1	1	1	1	—	—	—	1	—	1	—	6
Nemcev	—	—	—	—	—	—	—	—	1	—	—	—	—	1
Skupaj	28	27	35	39	43	27	28	27	24	42	21	27	29	397
4. Po veri.														
Katoličanov (latinskega obreda)	28	27	35	39	42	27	28	27	23	42	21	27	29	395
Protestanta	—	—	—	—	1	—	—	—	1	—	—	—	—	2
Skupaj	28	27	35	39	43	27	28	27	24	42	21	27	29	397
5. Po starosti.														
10 let starih	1	1	1	—	1	—	—	—	—	—	—	—	—	3
11 »	5	2	5	—	7	3	2	—	—	—	—	—	—	13
12 »	8	6	10	3	7	3	7	2	—	—	—	—	—	39
13 »	7	8	14	6	13	3	7	2	—	—	—	—	—	60
14 »	6	6	3	16	15	7	6	4	5	—	—	—	—	68
15 »	1	4	2	11	7	10	8	10	6	8	—	—	—	67
16 »	—	—	—	3	—	2	5	4	4	9	3	1	—	32
17 »	—	—	—	—	—	2	—	3	5	13	4	1	1	29
18 »	—	—	—	—	—	—	—	2	2	12	10	11	3	42
19 »	—	—	—	—	—	—	—	1	4	12	10	3	8	43
20 »	—	—	—	—	—	—	—	—	—	1	3	7	7	17
21 »	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	3	1	7	8
22 »	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	2	1	3
23 »	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	1	1
24 »	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	1	1
27 »	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	1	—	1
Skupaj	28	27	35	39	43	27	28	27	24	42	21	27	29	397
6. Po bivalitšču staršev.														
Iz Ljubljane	19	7	22	15	18	14	12	13	12	17	7	9	2	167
Od drugod	9	20	13	24	25	13	16	14	12	25	14	18	27	280
Skupaj	28	27	35	39	43	27	28	27	24	42	21	27	29	397

	V r a z r e d u											Skupaj		
	I. a.	I. b.	I. c.	II. a.	II. b.	III. a.	III. b.	IV. a.	IV. b.	V.	VI.		VII.	VIII.
	2	4	3	—	5	4	4	2	1	1	4		—	3
16	13	26	33	29	14	14	14	12	12	17	—	23	247	
4	4	—	3	4	3	3	3	6	—	—	—	—	30	
6	6	6	2	5	5	6	8	3	11	1	6	1	66	
—	—	—	1	—	1	—	—	1	4	4	4	—	15	
—	—	—	—	—	—	1	—	—	1	—	—	2	6	
Skupaj . . .	28	27	35	39	43	27	28	27	24	42	21	27	29	397
b) <i> Dodatek k šolskemu letu 1910./11.</i>	—	—	—	1	1	1	—	2	—	4	10	4	—	23
Ponavljalnih izkušenj je bilo dovoljenih	—	—	—	1	1	—	—	2	—	4	7	4	—	20
Izkušajo je prebilo	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	3	—	—	3
Izkušaje ni prebilo	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
K izkušnji jih ni prišlo	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
Dodatnih izkušenj je bilo dovoljenih .	—	—	—	—	—	—	—	1	+1	1	—	2	—	4+1
Izkušajo je prebilo	—	—	—	—	—	—	—	1	—	—	—	2	—	3
Izkušaje ni prebilo	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
K izkušnji jih ni prišlo	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
Tedaj je končni <i>postedek</i> za šolsko leto 1910./11. tale:	—	—	—	—	—	—	—	—	+1	1	—	—	—	1+1
Za vstop v višji razred je bilo (oziroma je dovršilo najvišji razred):	2	4	7	3	3	3	2	2	—	3	1	3	36	
Z odliko sposobnih (z odlič. uspehom)	21	22	21	21	20	23	19	20	23	20	27	26	11	274
Sposobnih (z dobrim uspehom) . . .	3	4	—	5	5	4	4	4	2	1	—	—	—	28
V obče sposobnih	7	1	9	9	9	5	4	6+1	5	15+1	8	3	1	82+2
Nesposobnih (z nezadost. uspehom)	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	1+1
Nerazredovani so ostali	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
Skupaj . . .	33	31	37	38	37	35	29	30+1	29+1	39+1	36	32	15	421+3

II. Podpore.

a) Ustanove (prim. št. 10!).

Štev.	Imena študentov	Razred	Ime ustanove	Podielilni odlok	Znesek v kronah
1	Japelj Miroslav	I. c	Splošna ročna sirotinska ustanova, 36. mesto	dež. odbora kranjskega z dne 13. IV. 1912, št. 2503	100.—
2	Kremžar Josip	II. b	Dr. Marks Gerbetz, 2. mesto	c. kr. dež. vlade kranjske z dne 30. VIII. 1911, št. 20.782	203.—
3	Podreberšek Stanko	III. a	Josip Bergant	c. kr. dež. vlade kranjske z dne 19. VI. 1907, št. 12.461	400.—
4	Puc Anton	III. a	Fond za prebitek iz dohodarskih glob	c. kr. finančnega ministrstva z dne 12. VII. 1907, št. 47.768	200.—
5	Ġabršek Josip	III. b	Lovrenc Lakner, 1. mesto	c. kr. dež. vlade kranjske z dne 9. II. 1911, št. 29.878 ex 1910	87.—
6	Kumelj Ciril	III. b	Franc Oblak	c. kr. dež. vlade kranjske z dne 15. VII. 1911, št. 16.519	240.—
7	Bizjak Josip	IV. a	Ivan Kallister	c. kr. dež. vlade kranjske z dne 11. VII. 1910, št. 14.289	504.—
8	Kremžar Ivan	IV. a	Dr. Marks Gerbetz, 1. mesto	c. kr. dež. vlade kranjske z dne 15. II. 1910, št. 3803	203.—
9	Kristof Vladimir	IV. a	Ignacij Federer	c. kr. dež. vlade kranjske z dne 21. II. 1910, št. 28.027 ex 1909	155.—
10	Pavlin Maks	IV. a	Blaž Blaznik	c. kr. dež. vlade kranjske z dne 24. XII. 1903, št. 24.929	80.—
11	Jeglič Ciril	V.	„Nepoznan“ II.	c. kr. dež. vlade kranjske z dne 11. III. 1909, št. 4875	80.—
12	Tomšič Josip	V.	Neža Schittnig	knezoškofijski ordinariat z dne 4. II. 1909, št. 565	333.—
13	Vider Friderik	V.	Lovrenc Lakner, 2. mesto	c. kr. dež. vlade kranjske z dne 29. X. 1908, št. 24.463	84.—
14	Puhar Anton	VI.	„Nepoznan“ I.	c. kr. dež. vlade kranjske z dne 5. VII. 1909, št. 14.386	91.—
				Odnos . .	2760.—

Štev.	Imena štipendistov	Razred	Ime ustanove	Podelilni odlok	Znesek v kronah
				Prenos . . .	2760.—
15	Scharwitzl Anton	VI.	Josip Orasch, 2. mesto	c. kr. dež. vlade koroške z dne 5. III 1903, št. 30	128.—
16	Cirman Ciril	VII.	Janez Debeljak	c. kr. dež. vlade kranjske z dne 25. IV. 1912, št. 33.084 ex 1911	152.—
17	Koleša Ivan	VII.	Valentin Hočevar	c. kr. dež. vlade kranjske z dne 26. I. 1909, št. 1790	80.—
18	Krhne Štefan	VII.	Dominik Repitsch, 1. mesto	c. kr. dež. vlade kranjske z dne 4. II. 1908, št. 2426	51.—
			Lukež Marenig	c. kr. dež. vlade kranjske z dne 27. I. 1910, št. 2177	56.05
19	Miglič Jakob	VII.	Mihael Omersa	c. kr. dež. vlade kranjske z dne 24. VI. 1905, št. 12.031	60.—
20	Lavrič Vinko	VIII.	Marija Kosmatsch	c. kr. dež. vlade kranjske z dne 29. I. 1909, št. 29.088 ex 1908	200.—
21	Pintar Anton	VIII.	Adam Schuppe, 2. mesto	c. kr. dež. vlade kranjske z dne 28. I. 1905, št. 1616	65.—
			Fran Schagar, 2. mesto	c. kr. dež. vlade kranjske z dne 18. IX. 1908, št. 18.730	102.—
			Fran Schagar, 1. mesto	c. kr. dež. vlade kranjske z dne 8. I. 1911, št. 462	102.—
22	Schrey Amon	VIII.	Anton Kos, 1. mesto	c. kr. dež. vlade kranjske z dne 21. VI. 1906, št. 12.970	120.—
23	Stanovnik Ivan	VIII.	Jurij Töttinger, 1. mesto	c. kr. dež. vlade kranjske z dne 16. I. 1906, št. 547	118.—
24	Stern Fran	VIII.	Tomaž Chrön, 2. mesto	c. kr. dež. vlade kranjske z dne 17. II. 1910, št. 30.754 ex 1909	83.—
25	Vričko Ulrik	VIII.	Eberndorfer, 3. mesto	c. kr. dež. vlade koroške z dne 8. II. 1909, št. 2715	46.—
				Skupaj . . .	4123.05

b) *Podporno društvo in druge podpore.* Večina naših učencev, ki so po največ sinovi kmetiskih staršev, delavcev, obrtnikov in nižjih uradnikov, je tako ubožna, da ne bi mogla pohajati našega zavoda, ko bi je ne podpiralo tukajšnje prebivalstvo in v najnovejši dobi tudi sploh na Kranjskem stanujoče ljudstvo po svoji milosrčnosti. Prebivalstvu so se tudi pridružili visoki deželni odbor, slavni mestni magistrat ljubljanski in slavna Kmetška posojilnica ljubljanske okolice.

Da bi darovi pritekali tem obilneje, je ravnateljstvo v šolskem letu 1909./10. ustanovilo „Podporno društvo za učence c. kr. II. državne gimnazije v Ljubljani“, ki zalaga ubožno knjižnico ter daje vrednim in ubogim učencem podpore.

Iz nabranih prispevkov so se torej preskrbovali pridnejši učenci z učnimi knjigami, vrhu tega pa so nekateri prejeli večje ali manjše zneske v gotovini za stanovanje, hrano in zdravila. — 10 % čistega prebitka razpoložnine se naloži vsako leto po pravilih v Mestno hranilnico kot glavnic. Tako se bo nabiral podporni zaklad, ki bo vsako leto prinašal gotove obresti.

Ubožna knjižnica, ki jo oskrbuje prof. dr. G. Pečjak, se je v tem letu pomnožila za 391 novih učnih knjig. Nakupilo se je 375 knjig, druge so darovane, in sicer jih je daroval bivši ravnatelj dr. J. Bezjak 7, dr. Gregor Pečjak 3, učenci so jih darovali 6.

Računski pregled.

A. Razpoložnina.

1.) Darovali so:

I. Dohodki.

visoki deželni odbor vojvodine Kranjske	K	400.—
slavni magistrat deželnega stolnega mesta Ljubljane	„	150.—
slavna Kmetška posojilnica ljubljanske okolice	„	100.—
gosp. Ig. pl. Kleinmayr & Fed. Bamberg v Ljubljani	„	30.—
gosp. dr. Josip Stare, c. kr. fin. prok. pristav v pok.	„	25.—
gospa Marija Černe, posestnica v Ljubljani	„	10.—
gosp. dr. Vinko Gregorič, primarij v Ljubljani	„	10.—
„ Ivan Knez, veletržec in posestnik v Ljubljani	„	10.—
„ Rih. Schrey, nadpoštar v Lescah	„	10.—
„ dr. Karel Triller, odvetnik itd. v Ljubljani	„	10.—
„ dr. Al. Nastran, prefekt mis. dijaške hiše	„	5.—
„ Ivan Mejač, trgovec v Ljubljani	„	5.—
„ J. Stele, posestnik v Spodnji Šiški	„	5.—
„ A. Šarabon, trgovec v Ljubljani	„	5.—
„ Jak. Zalaznik, pekarna v Ljubljani	„	5.—
„ Ivan Ženko, kalkulnt pri okr. glavarstvu	„	3.—
„ Ivan Plegar, posestnik v Udmatu	„	1.—

Ob novem letu:

a) gg. učitelji, oz. profesorji: dr. Gregor Pečjak 30 K; ravnatelj A. Štritof 20 K; Fr. Jeraj, Al. Virbnik po 10 K; dr. Al. Merhar 5 K; dr. J. Lokar, A. Peterlin, dr. Gv. Sajovic, Iv. Škerlj, Jak. Teršan, Jos. Wester po 4 K, skupaj	„	99.—
---	---	------

Odnos K 883.—

b) učenci* razreda I. a 5·90 K, I. b 1·70 K, I. c 6·36 K, II. a 7·30 K, II. b 15 K, III. a 6·40 K, III. b 4·52 K, IV. a 6 K, IV. b 4·80 K, V. 8·86 K, VI. 5·50 K, VII 9·86 K, VIII. 5·57 K, skupaj	87·77
---	-------

Ob drugih prilikah:

Miklavžev dar učencev I. a razreda 9 K, I. c razreda 2·32 K	11·32
Ostanki raznih zbirk	2·25
Popustki pri nakupu zvezkov	16·32
2.) 40 rednih članov je plačalo letnino po 4 K	160—
3.) Kosmati dohodek javnega predavanja	118·36
4.) Za poškodovane, oziroma prodane knjige	8—
5.) Obresti v zavodih naložene razpoložnine	21·05
6.) Ostanek iz šolskega leta 1910./11.	484·83
Skupaj	K 1792·90

* I. a razreda: Kregar, Kurent, Pardubsky po 1 K; Kralj 50 h; Košca, Kraut, Sadar po 30 h; Blanič, Lubej, Meško po 20 h; Babšek, Kandare, Pavlič, Ragazzi, Ranzinger, Reich, Sever, Slana, Sirca po 10 h. — I. b razreda: Gojenci zavoda na Rakovniku 1 K 40 h; Škantelj 20 h; Stanovnik 10 h. — I. c razreda: Ogrin 2 K; Hribar, Mjs po 40 h; Kos, Oblak po 30 h; Bajec, Čuk, Debelak, Jeglič, Lampič, Modic, Sachs, Sbil, Zirovnik po 20 h; Jaklič 16 h; Cotman, Gliha, Globočnik, Kolesa, Kúhar, Likovič, Marčič, Mrovlje, Pečan, Smerdelj po 10 h. — II. a razreda: Benčina, Jeglič, Premk po 1 K; Wigele, Zidan po 50 h; Kotnik, Rus po 40 h; Jenko, Pavlovec Milan po 30 h; Cedilnik, Debeljak, Mihelčič, Rupnik, Schweitzer, Skubic, Srebrnič po 20 h; Fischer, Hočevar, Kovač, Kvartič, Ravnik po 10 h. — II. b razreda: Svetek 1 K 40 h; Fugina 1 K 30 h; Korbar, Pušar, Rakovec po 1 K; Vrhovec Ivan 80 h; Pele, Verhovec Anton po 60 h; Lešnjak, Matkovič, Paternoster po 50 h; Škulj, Vedral, Zurlini po 40 h; Pavlič, Strab, Žagar po 30 h; Bolta, Cesar, Fakin, Fatur, Gnezda, Ileč, Jeraj, Lovšin, Martinčič, Pečnik, Poderžaj, Ropret, Rupret, Sever, Slana, Suša, Zupan po 20 h; Babič, Kušar, Peček po 10 h. — III. a razreda: Sbrizaj 1 K; Pauer 80 h; Zupnek 50 h; Adamič, Lilleg Br., Lilleg Iv., Podreberšek po 40 h; Benčan, Bitenc, Cotič, Dolenc, Drovenik, Kavčič, Kunaver, Puc, Stojkovič po 20 h; Ile, Lazar, Pestotnik, Šparovec, Urbas, Vesely, Wissiak po 10 h. — III. b razreda: Srebotnjak 1 K 60 h; Fakin 40 h; Stimec 30 h; Aleš, Jeglič, Kumelj, Kupec po 20 h; Križman 12 h; Aljančič, Arko, Črnagoj, Delak, Fajfar, Gabršek Jožef, Gabršek Mihael, Gnezda, Majcen, Ponikvar, Steh, Tomec, Trdan po 10 h. — IV. a razreda: Kozelj 1 K 10 h; Pibernik 1 K; Gabrejna 52 h; Rus 50 h; Habič 42 h; Bizjak 24 h; Fettich-Frankheim, Harinski, Lajovic, Pavlin, Stenovec, Terpin, Torkar po 20 h; Kristof 14 h; Eiletz, Goljar, Irkič, Kreuzberger, Lukesch, Rajšek po 10 h; Lončar 8 h. — IV. b razreda: Bregant 60 h; Cepuder, Jelenič, Lenassi po 40 h; Sterle 30 h; Zaje 26 h; Osana 24 h; Bergant, Kavčič, Kollaritsch, Leben, Sicherl, Zidan po 20 h; Nadrah, Toličič po 12 h; Florjančič, Grden, Hojan, Komar, Prelog, Sever, Stojan po 10 h; Tomaž 6 h. — V. razreda: Černe Josip 1 K; Vizjak 80 h; Kavčič 60 h; Dolenc 50 h; Vider 40 h; Brenčič, Jeglič, Vilman po 30 h; Banovec 27 h; Ahčin, Baltazar, Černe Anton, Černe Ivan, Drašler, Janež, Jeretina, Kadunc, Lunaček, Majhene, Novak, Outrata, Pance, Poljanec, Rihar, Tomšič, Zupan po 20 h; Oblak 16 h; Smrdu 13 h; Gabršek, Hrovatin, Kovač, Mežan, Mravljje, Rupnik, Uran po 10 h. — VI. razreda: Petrič 1 K; Bezljaj, Bregar, Scharwitzl po 50 h; Lapajne, Turk po 30 h; Borušak, Feštajn, Kastelic, Kremžar, Modrijan, Osana, Pavlovčič, Poderžaj, Prezelj, Seliškar po 20 h; Arb, Kúhar, Lovšin, Rekef po 10 h. — VII. razreda: Gregorič 2 K; Čermak, Sirk po 1 K; Miglič, Širca po 40 h; Jerin, Marinčič, Novak po 30 h; Mohar 26 h; Peček 22 h; Cerar, Cirman, Carl, Gregorec, Janežič, Kolesa, Lavrenčak, Leskovec, Oblak Ivan, Pirc, Poderžaj, Rigler, Selan, Švigelj, Tratnik, Tschamernik, Urek po 20 h; Krhne 18 h; Oblak Josip 10 h. — VIII. razreda: Franza, Stele po 1 K; Stern 70 h; Kranjec 50 h; Stanovnik 40 h; Vovk 30 h; Detela, Jamnik, Korun, Miklave, Ogorelec, Penko, Schiffrer, Zupančič po 20 h; Lavrič 7 h.

II. Izdatki.

Za učne knjige	K	851.60
Podpore v gotovini	"	178.60
Za nakup šolskih potrebščin revnim dijakom	"	30.62
Stroški pri prireditvi predavanja	"	34.81
Tiskovine	"	35.64
Razni drugi stroški, znamke, papir itd.	"	7.49
Ustanovnina 5 ustanovnikov vplačana v glavnico	"	250.—
Skupaj	K	1388.76

III. Bilanca.

Dohodki	K	1792.90
Izdatki	"	1388.76
Ostanek	K	404.14

B. Glavnica.

V Mestni hranilnici naložena glavnica je znašala koncem šolskega leta 1910./11.	K	337.24
Ustanovnina 5 ustanovnikov	"	250.—
10 % letošnjega ostanka v razpoložnini	"	40.41
Skupaj	K	627.65

Blagodušno so podpirali revne učence, oskrbujoč jih docela ali podajajoč jim hrano vsak dan ali vsaj pozamezne dneve v tednu, še naslednji zavodi: preč. vodstvo usmiljenih sester v hiralnici, preč. vodstvo Marijanišča, misijonske kongregacije in Salezijanske družbe, samostana preč. oo. frančiškanov in mm. uršulink, slavno vodstvo „Ljudske in dijaške obednice“ in slavno vodstvo „Domovine“. Tudi mnogi zasebniki so jih podpirali na isti način, med njimi posebno nekateri preč. gg. duhovniki ljubljanski, zlasti preč. g. kanonik A. Kalan.

Izpolnjujoč prijetno dolžnost, zahvaljuje poročevalec v imenu zavoda vse njegove p. n. dobrotnike kar najtopleje ter priporoča „Podporno društvo“ in pomoči potrebne učence še njihovi nadaljnji blagohotnosti.

12. Vzprejemnine in prispevki učencev za učila (gl. št. 8.!)

Ti doneski so se porabili v zmislu ministrskih naredb z dne 14. junija l. 1878., št. 9299, in z dne 17. aprila l. 1891., št. 6323, za nakup učil, potrebnih pri posameznih učnih strokah, in knjig za knjižnice.

IX.

Zrelostne izkušnje.

A. V poletnem roku šolskega leta 1910./11.

Ustne izkušnje, ki jim je predsedoval ravnatelj c. kr. I. državne gimnazije v Ljubljani *dr. L. Požar*, so se opravile dne 7. in 8. julija. Pripuščenih je bilo 14 javnih učencev. Bili so vsi aprobirani, in sicer 4 z odliko, 6 soglasno, 4 z večino glasov.

B. V šolskem letu 1911./12.

V jesenskem in zimskem roku ni bilo zrelostne izkušnje.

V poletnem roku.

Za to izkušnjo se je oglasilo 28 javnih osmošolcev.

Zrelostne naloge so se pisale dne 3., 4., 5. in 7. junija. V izvršitev so dobili kandidatje te-le naloge:

1.) Iz latinščine: Za prevajanje v nemščino: Tacitus (Christ), Annales, l. XV., c. 38. in 39. (Eo in tempore — cum Penatibus populi Romani exusta.)

2.) Iz grščine: Za prevajanje v nemščino: Aristoteles (Huemer), Rhetorik II., 12 i. sl. (*οἱ μὲν οὖν λόγοι τὰ ἡθρῆ — ἡ δὲ ἀρετὴ τοῦ καλοῦ*).

3.) Iz nemščine na izbor te-le tri: *a)* Von der Postkutsche bis zum Aeroplan (Gedanken über den Fortschritt der Verkehrstechnik); — *b)* Die Weltgeschichte ist das Weltgericht; — *c)* Nicht wer viele Ideen, sondern wer eine Überzeugung hat, der kann ein großer Mann werden (v. Eötvös).

4.) Iz slovenščine na izbor te-le tri: *a)* Romantika v slovenski leposlovni in znanstveni književnosti; — *b)* Adrija v politični in gospodarski tekmi narodov; — *c)* Ali se bomo držali reka: „S svobodo k prosveti!“ ali pa Stroßmayerjevih besed: „S prosveto k svobodi!“

Ustne izkušnje, ki jim bode predsedoval po razpisu c. kr. naučnega ministrstva z dne 7. junija 1912, št. 25.903, ravnatelj c. kr. I. državne gimnazije *dr. Lovro Požar*, se opravijo dne 11., 12., 13. in ev. 15. julija. Izid teh izkušenj in imena abiturientov se bodo priobčila v prihodnjem „Izvestju“.

C. Seznamek abiturientov,

ki so bili v poletnem roku šolskega leta 1910./11. aprobirani.

(Debeli tisk znači „zrel z odliko“.)

Imena abiturientov	Rojstveni kraj	Rojstveno leto	Doba gimnazijskega šolanja	Odločil se je za
Bregar Vladimir	Kranjska gora	1893	8 let	klasično filologijo
Brodar Srečko	Ljubljana	1893	8 let	pravoznanstvo
Gabrovšek Andrej	Rovte pri Logatcu	1891	8 let	bogoslovje

Imena abiturientov	Rojstveni kraj	Rojstveno leto	Doba gimnazijskega šolanja	Odločil se je za
Gabrovšek Josip	Št. Jošt pri Vrhniki	1889	10 let	bogoslovje
Jaklič Franc	Andol	1892	8 let	gozdarstvo
Jug Rihard	Rogatec	1891	8 let	pravoznanstvo
Kolenc Pavel	Homec v Savinjski dolini	1889	8 let	živinozdravništvo
Kozak Josip	Ljubljana	1892	9 let	modroslovje v ožjem pomenu
Privšek Franc	Kaplja vas pri Celju	1887	9 let	železničarstvo
Simonič Adolf	Kranjska gora	1891	8 let	uradništvo
Sobačan Ivan	Gumilica na Ogrskem	1889	8 let	bogoslovje
Tominec Ivan	Lome pri Idriji	1890	8 let	medicino
Žibert Simon	Mali Rakitovec	1891	8 let	živinozdravništvo
Žvokelj Dominik	Vrhpolje pri Vipavi	1892	8 let	pravoznanstvo

X.

Wichtigere Erlässe der k. k. Unterrichtsbehörden.

- 1.) U.-M.-E. vom 30. März 1911, Z. 8661: Regelung der Schulferien.
- 2.) U.-M.-E. vom 30. März 1911, Z. 8941: Reifeprüfungen an Mittelschulen im Februartermine.
- 3.) U.-M.-E. vom 16. März 1911, Z. 4202: Taxen für außerordentliche Prüfungen.
- 4.) U.-M.-E. vom 4. Mai 1911, ad Z. 4069 ex 1911: Haftpflicht bei Schießübungen.
- 5.) U.-M.-E. vom 15. Juni 1911, Z. 26.821: Errichtung von pädagogischen Mittelschulseminaren.
- 6.) U.-M.-E. vom 4. Juli 1911, Z. 18.336: Schießunterricht durch Schützenvereine.

7.) U.-M.-E. vom 5. Juli 1911, Z. 20.457: An den utraquistischen Gymnasien in Krain wird vom Schuljahre 1911/12 an auch die Mathematik sukzessive von der VI. bis VIII. Klasse unter Gebrauch der slowenischen Unterrichtssprache gelehrt werden. Weisungen bezüglich der Unterrichtssprache in Latein und Griechisch.

8.) U.-M.-V. vom 27. Juni 1911, Z. 25.681, (V.-Bl. Nr. 22, S. 213): Neuer Lehrplan und neue Instruktion für den Unterricht im Turnen nebst Weisungen zur Durchführung des Jugendspieles.

9.) U.-M.-E. vom 10. Juli 1911, Z. 15.267: Schülerexkursionen und Studienreisen ins Ausland.

10.) U.-M.-E. vom 20. September 1911, Z. 37.666: Behandlung der mit dem Reifezeugnisse einer Mittelschule ausgestatteten Privatisten und Privatistinnen bei der Reifeprüfung an Lehrer- und Lehrerinnenbildungsanstalten.

11.) U.-M.-E. vom 19. Oktober 1911, Z. 30.230 ex 1910: Systemisierung der Stelle eines römisch-katholischen Religionslehrers mit dem im § 4 des Gesetzes vom 19. September 1898 normierten Bezügen.

12.) L.-Sch.-R.-E. vom 26. Oktober 1911, Z. 6688: Mißstände und Disziplinarwidrigkeiten bei den Jugendspielen, insbesondere bei den Fußballspielen.

13.) L.-Sch.-R.-E. vom 16. November 1911, Z. 8092: Gesuche um Befreiung von der Teilnahme am Unterrichte in der griechischen Sprache in der III. und IV. Klasse werden nur dann in Verhandlung gezogen, wenn sie spätestens vier Wochen nach Beginn des Schuljahres eingebracht werden.

14.) U.-M.-E. vom 13. November 1911, Z. 32.630: Identitätsnachweis bei Benützung der Fahrbegünstigungsanweisungen für Studierende.

15.) L.-Sch.-R.-E. vom 2. Dezember 1911, Z. 8482: Abschaffung der Drucksorten für Gesuche der Mittelschüler.

16.) U.-M.-E. vom 1. Jänner 1912, Z. 31.068: Verbot des Verkaufes von nicht approbierten Lehrbüchern.

17.) U.-M.-E. vom 3. Februar 1912, Z. 8661: Schulferien, Ferialtage am Ende des I. Semesters.

18.) U.-M.-E. vom 25. Jänner 1912, Z. 41.566 ex 1911: Provisorische Instruktion, betreffend die fachlichen Inspektionen des Turnunterrichtes und der Einrichtung zur Pflege der körperlichen Ausbildung der Schüler.

19.) U.-M.-E. vom 22. Februar 1912, Z. 18.006 ex 1909: Beurlaubung von Mitgliedern des Lehrkörpers an Staatsmittelschulen.

20.) L.-Sch.-R.-Präs. vom 12. April 1912, Z. 33/präs: Maßnahmen bei einem etwaigen Schülerstreik.

21.) U.-M.-V. vom 4. April 1912, Z. 52.790, ex 1911 (V.-Bl. Nr. 11, S. 168), betreffend die Erwerbung der Befähigung für das Lehramt des Freihandzeichnens an Mittelschulen.

22.) U.-M.-V. vom 18. März 1912, Z. 13.237 (V.-Bl. Nr. 12, S. 174), womit die Vorschriften über die Approbation von Lehrbüchern, Lehrtexten und Lehrmitteln für Mittelschulen (einschließlich der Mädchenlyzeen) ergänzt und teilweise abgeändert werden.

23.) U.-M.-E. vom 5. April 1912, Z. 14.822, verweist auf die Verordnung desselben Datums (V.-Bl. Nr. 13, S. 180), betreffend die definitive Regelung der Dauer des Schuljahres, und bestimmt, daß der Unterricht im zweiten

Semester bis einschließlich 5. Juli im vollen Umfange aufrechtzuhalten sei und daß die Reifeprüfungen zwischen dem 6. bis einschließlich 15. Juli stattfinden haben.

24.) U.-M.-E. vom 13. April 1912, Z. 51.125 ex 1911: Außerordentliche Prüfungen aus Turnen sind nur auf Verlangen des Prüflings vorzunehmen.

25.) L.-Sch.-R.-E. vom 10. Mai 1912, Z. 3312: Verbot von Schülerausflügen, die mit einer Gefahr für die Beteiligten verbunden sein könnten.

26.) U.-M.-E. vom 28. April 1912, Z. 14.145, betreffend das alpine Notsignal (V.-Bl. Nr. 19, S. 239).

XI.

Kako se je pospeševal telesni razvoj mladine.

(Zvršitev ministrske naredbe z dne 12. oktobra l. 1890., št. 1853.)

A. Vsak dan so dobili učenci med dopoldanskimi in popoldanskimi urami 10 do 15 minut odmora, ki so ga porabili za šetanje na dvorišču in vrtu (pri lepem vremenu), oziroma za šetanje po hodnikih (pri slabem vremenu); medtem so se zračile učilnice.

B. Pozimi so se učenci drsali na mestnem drsališču ter sankali po mestnem sankališču, po leti pa so se kopali v mestni kopeli. Mestna uprava jim je dovolila znižano vstopnino.

C. Za telesni razvoj šolske mladine se je tudi letos prav mnogo storilo s šolskimi **igrami** in **izleti**, katerih se je udeleževala skoro polovica učencev na zavodu. **Igre** so se vršile vsak torek in četrtek popoldne pri ugodnem vremenu na travniku med Lattermannovim drevoredom in državno cesto, ki ga je brezplačno prepustila slavna mestna uprava dijakom tukajšnjih gimnazij v splošno uporabo. Začenjale so se po navadi ob dveh, oziroma ob treh ter so trajale do petih, oziroma do šestih. Učenci nižjih razredov so posebno radi igrali kroké, z veliko vnemo pa so tudi balinali, zbijali kozo in metali ročno žogo. S prav posebnim veseljem pa so se udeleževali nekateri dijaki (ki so dosegli najmanj 14. leto) igre z nožno žogo (Football). Vsi footbalisti našega zavoda so bili razdeljeni v dve moštvi po 12 igralcev, skupno torej 24 igralcev in 1 sodnik, ki so igrali ob torkih in četrkih med sabo; ob nedeljah pa so prirejali skupne igre in tekme z igralci drugih zavodov.

D. **Izleti** so se vršili večinoma peš v bližnjo ljubljansko okolico. Obiskovali so se vedno le kraji, ki so v zgodovinskem, naravoslovnem in geološkem oziru znameniti, tako da je mogel voditelj učence spotoma nazorno navajati na razumevanje domače preteklosti in narave. S takimi izleti, katerih so se učenci udeleževali s še večjo vnemo in v večjem številu nego šolskih iger, so bile navadno spojene primerne „vojne igre“ brez orodja. V odmorih je voditelj razpravljal z dijaki o prvi pomoči pri nesrečah.

Pregled izletov:

Dan	Čas	Kraj
27. IX. 1911	2 — 5 $\frac{1}{2}$	Rožnik
12. X. 1911	1 — 5 $\frac{1}{2}$	Golovec
18. X. 1911	5 — 6	Narodni dom (Kjuđer-Renčeljev aeroplan)
21. X. 1911	1 — 7 $\frac{1}{2}$	Šmarna gora
31. X. 1911	1 $\frac{1}{3}$ — 5 $\frac{1}{2}$	Golovec
16. III. 1912	1 $\frac{1}{2}$ — 5	Golovec
27. IV. 1912	1 $\frac{1}{2}$ — 7	Žalostna gora-Sv. Jožef-Sv. Ana pri Preserju
5. VI. 1912	2 $\frac{1}{3}$ — 5 $\frac{1}{2}$	Golovec
15. VI. 1912	3 — 6	Koseze
22. VI. 1912	3 — 6	Golovec

Število udeležencev: 50 do 130.

Pregled iger:

Dan	Čas	Dan	Čas
19. X. 1911	2 — 5	21. V. 1912	3 — 5
26. X. 1911	2 — 5	4. VI. 1912	2 — 5
26. III. 1912	2 — 5	11. VI. 1912	2 — 5
18. IV. 1912	2 — 5	13. VI. 1912	2 — 5
23. IV. 1912	2 — 6	18. VI. 1912	2 — 5
25. IV. 1912	2 — 5	20. VI. 1912	2 — 5
2. V. 1912	2 — 5	25. VI. 1912	2 — 5
14. V. 1912	3 — 6		

Število udeležencev: 60 do 120.

Igre in izlete je vodil s hvalno vnamo in potrebno spretnostjo namestni gimnazijski učitelj *Fran Pavlič*.

E. Obvezna telovadba. (Poroča profesor *Josip Wester*). V zmislu novega učnega načrta za gimnazije iz leta 1909, ki šteje tudi telovadbo med obvezne predmete za vse razrede, se je uvedla z II. tečajem šolskega leta 1910./11. obvezna telovadba tudi na našem zavodu, in sicer lani za prvi razred; letos pa se je obveznost razširila tudi na drugi razred in to se bo stopnjema nadaljevalo. Potemtakem je imelo letos 5 razredov po 2 uri obvezne telovadbe na teden, in sicer je bilo v I. a-razredu 24 telovadcev (med 28 učenci), v I. b-razredu 27 (tudi 27 učencev), v I. c-razredu 33 (med 34 učenci), v II. a-razredu 39 (39 učencev) in v II. b-razredu 41 telovadcev (med 43 učenci), vseh vkup 164 telovadcev.

Telovadilo se je po navodilih novega učnega načrta in instrukcij za telovadbo (min. odl. z dne 27. junija 1911, št. 25.681). Učenci so telovadili deloma v bolj zračni in svetli kakor prostorni telovadnici — 40 učencev ima komaj dovolj prostora za izvajanje prostih in redovnih vaj — deloma na vnanjem dvorišču, ki je namenjeno za poletno telovadišče. Z ozirom na nove instrukcije se je skrbelo, da so se učenci v telovadni uri kretali kar največ na prostem. Telovadba pod milim nebom bi se lahko še uspešneje

gojila, če bi bilo telovadišče tudi z orodjem opremljeno. Doslej ni tam stalnega orodja; zato se je prostor uporabljal večjidel za redovne in proste vaje, igre in lahko atletiko. Naravno je, da so se „vojaške oblike in tvorbe“, predpisane po novem načrtu, vežbale edino na tem prostoru. Kadar je kazalo, telovaditi celo uro na prostem, tedaj so učenci prenesli iz telovadnice pripravo za prosti skok, kozo, palice itd. Sicer je trajala telovadba na prostem vsakikrat 10 do 20 minut. Le v najhušjem mrazu, v snegu in dežju ter silni vročini se ni telovadilo na dvorišču; v zadnjem slučaju pač radi tega ne, ker ni tam zadostne sence in ker se tla, posuta z drobnim, ostrim peskom, preveč praše. Sicer pa so učenci ob količkaj ugodnem vremenu, tudi v mrazu do -4°C ali v megli, kakor je pogosto v jeseni in pozimi, vsakikrat nastopili najprej na dvorišču. Na ta način se je njih telesna odpornost krepila; kaj radi so tudi v mrazu nastopali brez sukujča, ne da bi se to izrečno od njih zahtevalo. Nezgodna se ni pripetila nobena.

Sledeči seznam nudi pregled telovadnih ur po prostoru, kjer se je telovadilo:

	I. a	I. b	I. c	II. a	II. b
V telovadnici:	19	22	19	23	23
Na dvorišču:	13	13	14	12	13
Na dvorišču in v telovadnici:	39	37	38	34	34

Skupaj: 71 ur; 72 ur; 71 ur; 69 ur; 70 ur.

Vseh telovadnih ur v šolskem letu je bilo 353, izmed teh v telovadnici 106 (= 30%), samo na dvorišču 64 (= 18%); na dvorišču in v telovadnici 183 ur (= 52%). Če prištejemo čas na dvorišču v kombiniranih urah (okoli 60 ur izmed 183), tedaj se pokaže, da so se kretali učenci na prostem več ko 120 ur, torej dobro tretjino vsega telovadnega časa.

Posihmal se bo telovadba na prostem mogla še izdatneje gojiti, ker je visoki c. kr. deželni šolski svet dovolil, da se postavi na prostem ogredje za drog in kroge.

F. K telesnim vajam in igram se morajo prištevati tudi **strelne vaje**, ki so se uvedle z razpisom Njega ekscelence gospoda ministra za uk in bogačastje z dne 16. oktobra l. 1910, št. 28.968. Vrhovni voditelj vseh ljubljanskih srednješolskih strelnih vaj je bil c. kr. domobranski stotnik *Franc Gasser*, instruktorski oficirji našega zavoda pa so bili od 21. oktobra do 20. januarja nadporočnik *Anton Krepelka*, dalje do 24. februarja nadporočnik *Ozvald Ravanelli* in končno nadporočnik *Edvard Kminek* do 18. aprila. Teh vaj, ki so se vršile vsako soboto od 2. do 4. (oziroma 3. do 5.) ure popoldne najprej v telovadnici, potem na vojaškem vežbališču in vojaškem strelišču, se je udeleževalo 14 učencev iz VII. in 8 iz VIII. razreda, skupaj 22. Nadzoroval je učence vsakikrat eden izmed profesorjev, oziroma učiteljev. Po spretnem vodstvu imenovanih gospodov častnikov in marljivem sodelovanju instruktorskega moštva se je posrečilo učence v primeroma kratkem času izuriti v vrle strelce.

Učna tvarina. I. Teorija. A. Nauk o orožju: a) deli in ohranitev puške, b) funkcija posameznih delov, c) patrona. B. Strelna teorija: a) Eksplozija, b) učinek zraka in privlačnost zemlje, c) nauk o balistiki, d) učinek vremena, e) učinek svetlobe, f) najpogostejše napake pri merjenju, g) streljanje na gibljive predmete, h) razpršnost. — II. Praksa. A. Pripravljalnica: a) Ponk v merjenju, b) sprožitev jezička, c) merjenje v vseh

telesnih ležah, c) nabivanje in izpraznitev puške, d) vdevanje patron v magacin. B. Streljanje na kapice: a) streljanje na šolsko tarčo 15× do 25×, b) streljanje na figure 15× do 30×. C. Poučno streljanje: a) Učinek vežbalne patrone, b) učinek izstrelka na razne predmete. D. Vežbalno streljanje: a) Predvaje na 100× do 400×, ležeče in naslonjeno, b) glavne vaje od 200× do 400×, ležeče in prosto.

Tekmovanje. Dne 18. aprila so se sklenile te vaje z javnim streljanjem vseh ljubljanskih srednješolskih strelcev na vojaškem strelišču, kjer so učenci ob zvokih godbe med seboj tekmovali za dobitke. Streljalo se je na vseh 14 stojiščih na figurno tarčo v razdalji 300×. Izmed 200 možnih enot so učenci našega zavoda dosegli nastopno število enot in dobili te-le dobitke: 1. Mohar Fr. (VII.) 165 (dragoceno reliefno podobo v okvirju), 2. Stern Fr. (VIII.) 160 (listnico), 3. Gregorič Mir. (VII.) 155 (budilko), 4. Ogorelec Iv. (VIII.) 130 (potno toaletno garnituro), 5. Stele Alb. (VIII.) 125 (srebrno palico), 6. Cerar Ant. (VII.) 120 (Napoleonov kip), 7. Tratnik Leop. (VII.) 110 (pisalno orodje), 8. Penko Fr. (VIII.) 105 (steklenico „Helios“), 9. Čermak Jar. (VII.) 90 (cigaretnico), 10. Detela Mart. (VIII.) 90 (kip nimf). Pred razdelitvijo dobitkov je učence navdušeno nagovoril gospod divizionar, Njega ekscelenca feldmaršallajtnant *Kusmanek*, na kar se mu je v imenu šolske uprave in mladine toplo zahvalil gospod deželni šolski nadzornik *Fr. Hubad*. Mladina je navdušeno klicala „živio“ presvetlemu cesarju.

Dne 18. maja popoldne ob 4. uri pa se je povodom tekmovalnega streljanja c. kr. gorskih polkov po odredbi Njega ekscelence c. kr. deželno-brambnega ministra *pl. Georgija* na strelišču pod Rožnikom vršilo tekmovalno streljanje najboljših srednješolskih strelcev (po 2 z vsakega zavoda) za tri dobitke, vredne 200 K. Z našega zavoda sta se tekmovalnja udeležila Mohar Fr. (VII.) in Stern Fr. (VIII.). Po končani tekmi je Njega ekscelenca gospod deželno-brambni minister v blestečem in navduševalnem daljšem govoru ogovoril mladino, na kar so vsi navzoči ognjevitost zaklicali „živio“ presvetlemu cesarju.

XII.

Kronika.

Šolsko leto 1911./12. se je pričelo dne 19. septembra s slovesno sveto mašo z uvodnim „Veni sancte“, ki jo je daroval v nunski cerkvi profesor verouka *dr. Gregorij Pečjak*.

Vzprejemne izkušnje so se vršile dne 16. septembra, ponavljalne in dodatne v dobi od 16. do 18. septembra.

Zrelostnega izpita v jesenskem in februarškem terminu ni bilo.

Zavod je štel v minulem šolskem letu 8 glavnih in 5 vzporednih (I. b, I. c, II. b, III. b, IV. b), skupaj 13 razredov, učiteljski zbor pa 23 članov, in sicer ravnatelja (do 30. novembra in od 1. marca dalje), 14 profesorjev (eden izmed teh je bil od 1. decembra 1911 do konca februarja 1912 začasni voditelj zavoda), 1 pravega, 1 začasnega in 6 namestnih učiteljev. Eden izmed profesorjev je na dopustu kot vodja mestnega liceja.

V Gorico imenovanemu dotedanjemu ravnatelju, vladnemu svetniku *dr. Janku Bezjaku* so učenci priredili dne 30. novembra zvečer ob 7. uri podoknico in zapeli pod vodstvom učitelja *petja Josip Vedrala* tri zборе. —

Nato pa mu je priredil polnoštevilni učiteljski zbor v slovo in spomin v gostilni pri „Starem Rimljanu“ večerni banket, na katerem so profesor *Jeraj* kot starosta učiteljskega zbora, profesor *dr. Ilešič* in profesor *dr. Žmavec* s I. državne gimnazije kot predsednik Društva slovenskih profesorjev govorili, poudarjajoč, kako bridko čutijo vsi izgubo, ki zadene zavod in učiteljstvo, ko mora tako odličen šolnik, tako vsestransko delaven in svojim kolegom vsekdar naklonjeni in pravični mož zavod zapustiti. — Dne 1. decembra pa je praznoval ves zavod slavnostno odhodnico svojega ljubljenelega predstojnika. Ob 9. uri dopoldne so se zbrali vsi učenci in učitelji v telovadnici. Pevci so pod vodstvom učitelja petja *Josipa Vedrala* zapeli dve pesmi. Nato je osmošolec *Ivan Stanovnik* v čedno urejenem in dobro prednašanem govoru izrekel zahvalo za očetovsko vodstvo. Navdušeno petje in gorka beseda sta ravnatelju prevzela srce. Težko se je poslavljal in priporočal je mladini ljubezen do Boga, do ožje in širše domovine, pa tudi ljubezen do staršev in predstojnikov. S trikratnim klicem „Slava presvetlemu vladarju!“ in s cesarsko pesmijo se je zaključila slavnostna odhodnica. Dijaštvo je prirejalo odhajajočemu ravnatelju prisrčne ovacije.

Od 1. decembra do konca februarja je začasno vodil zavod profesor *dr. Ivan Tertnik*, kateremu je pomagal kot ravnateljeva pomožna moč profesor *Anton Peterlin*. Oba sta za to dobila z odlokom c. kr. deželnega šolskega sveta z dne 2. aprila 1912, št. 2346, zahvalo in priznanje, prvi poleg tega še za marljivo sestavljanje kataloga učiteljske knjižnice.

Novi ravnatelj *Anton Stritof* je nastopil svojo službo dne 1. marca 1912 in se je učiteljskemu zboru predstavil z nagovorom, v katerem je med drugim poudarjal, da mu je težka naloga, voditi zavod po tako izbornem šolniku, kot je bil njegov prednik, vladni svetnik *dr. Janko Bezjak*, da prinaša s seboj veliko ljubezni do mladine in do učiteljskega stanu, da hoče voditi zavod „cum iustitia et charitate“ in skrbeti, da se mladina vzgaja z znanstvenimi, verskonavnimi, etičnimi, filozofskimi in patriotičnimi sredstvi in se privadi osobito resnega, pozitivnega, podrobnega dela, in da želi, da se ohrani edinost in dobro sporazumljenje v učiteljskem zboru, v čigar delovanje naj nikdar ne posezajo zunanji nešolski vplivi. — Na predvečer nastopa so mu pevci zavoda pod vodstvom učitelja petja *Josipa Vedrala* zapeli tri pesmi.

Dne 28. septembra je obiskal zavod profesor s pariške Sarbonne *Ernest Denis*.

Profesor *Mate Divić* iz Mostarja je od dne 3. do 11. maja hospitaliral pri pouku klasičnih filologov, slavistov in germanistov in si ogledal ves zavod, da prouči po naročilu bosensko-hercegovske deželne vlade tukajšnje šolske razmere, način pouka in sploh ves šolski ustroj.

Dne 10. februarja se je sklenilo prvo poluletje kakor navadno s sveto mašo in z razdelitvijo poluletnih izkazov, pouk v drugem poluletju pa se je pričel v sredo, dne 14. februarja.

Dne 28. in 29. marca je na zavodu nadzoroval pouk v nekaterih razredih gospod deželni šolski nadzornik *Fran Hubad*.

Povodom bivanja *Njega cesarske Visokosti presvetlega nadvojvode Friderika* v Ljubljani je bil po odredbi c. kr. deželnega šolskega sveta dan 24. maja prost pouka.

Dne 30. maja se je vršil krasno uspeli in zelo poučni izlet v Trst, ki ga je za vse kranjske srednje šole priredila krajevna skupina Ljubljana

Avstrijskega mornariškega društva. Vseh udeležencev je bilo 540, med temi z našega zavoda: 64 učencev, ravnatelj in profesorji Peterlin, dr. Kropivnik, dr. Lokar in Škerlj ter 15 rodbinskih članov, skupaj 84. Odšli smo ob 5. uri zjutraj s posebnim vlakom južne železnice in dospeli v Trst ob 8. uri 30 minut. Tam smo si ogledali najprej prosto luko in razkladanje tovorov iz ladij, dalje ribjo tržnico, Canale di ponte rosso, kjer so usidrane jadrnice, in šli skozi predor Montuzza h katedrali sv. Justa in na staro trdnjavo, od koder je krasen pogled na mesto, luko in okolico. Od tam smo šli v ladjedelnico „Stabilimento tecnico“, ki je opremljena z najmodernejšimi stroji in z vsemi pripomočki tehnike. Tam so nam inženjerji kazali in razlagali izdelovanje bojnih ladij in nas vodili po vseh prostorih v skoraj že dovršenem dreadnoughtu „Viribus unitis“. Nato smo šli mimo Lloydovega arzenala, preko nasadov pri Sv. Andreju, mimo državnega kolodvora, svetilnika in spomenika cesarja Maksimilijana skozi mesto v Dreherjev restavrant, kjer smo obedovali in bili dobro postreženi. Popoldne smo se od pol 3. ure do pol 7. ure vozili v dveh parnikih „Timavo“ in „Capodistria“ po morju do Pirana, kjer so bile usidrane tri avstrijske bojne ladje, „Franc Ferdinand“, „Friderik“ in „Radetzky“. Vojaška godba, ki smo jo imeli na parniku „Timavo“ je zasvirala cesarko himno, izletniki so navdušeno klicali „živio“, na bojnih ladjah pa so se jele zastave dvigati in spuščati v znamenje odziva in počešenja, moštvo je naglo nastopilo na krovu in nam odzdravljalo, najprej po vojaško, nato mahaje s čepicami. Bil je to nepopisno veličasten in ganljiv prizor, da so bili mnogi izmed izletnikov ganjeni do solz. Na povratku sta parnika krenila mimo gradu Miramare, kjer so naši izletniki priredili Njeni cesarski Visokosti presvetli nadvojvodinji Mariji Jožefi, ki biva v gradu, prirčno ovacijo. Odzivalo se nam je zelo prijazno z grajskih oken in teras. Ob 7. uri je bila večerja pri Dreherju. Ravnatelj ljubljanske realke, vladni svetnik *dr. Junowicz* je kot starosta ravnateljev v navdušenih besedah pozval mladino, da se v trenutku, ko je videla toliko avstrijske moči in velikosti, spomni ljubljeneega cesarja, na kar se je mladina z burnimi „živio“-klici odzvala, vojaška godba pa je zasvirala cesarsko himno. Na to pa se je govornik zahvalil v imenu ravnateljev vseh udeleženih zavodov Avstrijskemu mornariškemu društvu, da je omogočilo ta prekrasni in nad vse poučni izlet. V Ljubljano smo dospeli z istim posebnim vlakom ob $\frac{3}{4}$ 1 uro ponoči. — Ravnateljstvo se Mornariškemu društvu še posebej prav prirčno zahvaljuje, da je 12 revnim učencem zavoda dovolilo brezplačno udeležitev, za vse druge pa nižalo troške na 10 kron od osebe. Takisto se zahvaljuje vsem gospodom častnikom, inženjerjem in članom tržaške skupine Mornariškega društva za preprijazno razlaganje vsega zanimivega. Ravnateljstvo končno ugotavlja, da je vladal ves čas izleta najzornejši red, za kar gre zahvala tudi rediteljem osmošolcem Steletu, Ustarju, Jamniku, Sternu, Stanovniku in Širci. — Ta dan je bil na našem zavodu v zmislu odredbe deželnega šolskega sveta prost pouka.

Ravnateljjev pouka prosti dan je bil 8. junija. Tega dne so priredili poedini razredi pod vodstvom svojih učiteljev izlete v bližnjo in daljnjo okolico ljubljansko. Tudi ti izleti niso merili le na zabavo, ampak tudi na omiko šolske mladine. Tako sta šla I. a in I. b razreda pod vodstvom *dr. Gv. Sajovica* v Kranj, na Sv. Jošt in v Stražišče. V Kranju so obiskali Prešernov in Jenkov grob, kjer sta primerno govorila učenca Blañ Josip in Ragazi Eduard. V Stražišču so si ogledali sitarsko obrt. — Učenci II. b razreda so si pod vodstvom razrednika *Škerlja* ogledali Škocijanske jame

pri Rakeku in Cerkniško jezero. — Sedmošolci so šli pod vodstvom razrednika *Maslja* čez Ig, po Iški soteski čez Osredek v Krvavo peč, skozi Rob in mimo Stritarjevega doma v Velike Lašče. — Učenci III. b razreda so šli pod vodstvom razrednika *Pavliča* na Golico. — Glej tudi izlete na strani 105., ki so se vršili pod vodstvom voditelja mladeniških iger.

Nazorni pouk in občo izobrazbo so zelo pospeševali poseti raznih zavodov, naprav, predavanj in izložb. — Dne 17. februarja je obiskal razrednik *L. André* z osmošolci elektrarno. — Dne 1. marca je šlo mnogo učencev k predavanju pokojnega *dr. Cerka* „O raziskovanju podzemeljskih jam“. — Dne 28. marca je pod vodstvom *ravnatelja* in profesorja *dr. Hešiča* okrog 200 učencev obiskalo razstavo slik originalov k romanom poljskega pisatelja *H. Sienkiewicza*. — Pod vodstvom *dr. Gv. Sajovica* so si ogledali prvošolci predvsem prirodopisne, pa tudi zgodovinske in narodopisne zbirke deželnega muzeja, in sicer učenci I. a razreda 10. oktobra leta 1911. in 11. junija leta 1912., I. b razreda 30. maja, I. c razreda 31. maja. — Drugošolci so šli z istim učiteljem v c. kr. botaniški vrt, kjer so spoznali znamenitejše domače in tuje rastline in so lahko nazorno opazovali zanimivejše biološke momente pri posameznih rastlinskih vrstah in celih skupinah; bili so tam učenci II. a razreda 5. junija in II. b razreda 4. junija. — Poleg tega so se učenci I. in II. razreda pri prirodopisnem pouku navajali k samostojnemu opazovanju v prirodi; kot pomožno prirodopisno čtivo so čitali izbrane spise *Frana Erjavca* (v I. in II. razredu) in nazoren *R. Murnikov* popis bolezenskih gliv cepljivk „Naši najhujši sovražniki“ (v II. razredu, 2. tečaj).

Vsled prijazne dovolitve c. in kr. vojaškega štacijskega poveljstva z dne 23. aprila, res. št. 60, so si učenci višjih razredov (V. do VIII.) ogledali te-le vojaške naprave: dne 5. junija nove tope (8 cm, M. 5) in način streljanja, dne 15. junija strojno puško in telefonske naprave in dne 20. junija vozne kuhinje. Vselej so gospodje častniki zelo prijazno in nazorno vse stvari razlagali in zelo pospešili vojaško znanje med šolsko mladino, za kar se ravnateljstvo najtopleje zahvaljuje.

Dne 6. junija je nadzornik za risanje profesor *Ladislav Pazdirek* pregledal risbe učencev.

Bogoslužne vaje. Slovesne sv. maše, darovane v stolnici, se je zastopstvo učiteljsva udeležilo na rojstveni dan Njegovega Veličanstva cesarja *Franca Jožefa I.* dne 18. avgusta, slovesnih zadušnic pa dne 10. septembra za Njeno Veličanstvo rajno cesarico *Elizabeto* in dne 28. junija za Njegovo Veličanstvo rajnega cesarja *Ferdinanda I.* Celotni zavod pa je praznoval dne 4. oktobra Najvišji god Njegovega c. in kr. Apostolskega Veličanstva cesarja *Franca Jožefa I.* s skupno slovesno sv. mašo, darovano v nunski cerkvi, in s petjem cesarske himne, dočim se je ravnatelj z zastopstvom učiteljskega zbora isti dan udeležil tudi slovesne sv. maše v stolnici. Takisto je dne 19. novembra, na godovni dan rajne cesarice *Elizabete*, učiteljstvo in dijaštvo prisostvovalo skupni šolski maši.

Ob nedeljah in praznikih so se udeleževali učenci skupne službe božje v nunski cerkvi (od 8. do 9. ure), vsakokrat pod nadzorstvom ravnatelja in dveh učiteljev. Pevci so vselej pod vodstvom učitelja petja *Jos. Vedrala*, ki je igral tudi harmonij, peli v deškem, mešanem ali moškem zboru.

K izpovedi in sv. obhajilu je šla šolska mladež trikrat.

V zmislu razpisa c. kr. naučnega ministrstva z dne 23. junija 1899, št. 861 ex 1897, so se vršile dne 25., 26. in 27. marca v nunski cerkvi veliko-nočne duhovne vaje, ki jih je vodil profesor verouka *dr. Gregorij Pečjak*.

Slovesnega cerkvenega obhoda na Veliko soboto (dne 6. aprila) so se udeležili ravnatelj in profesorja *Peterlin* in *Teršan*, slovesnega cerkvenega obhoda na dan sv. Rešnjega Telesa (dne 6. junija) pa se je udeležil ves zavod z vsemi učitelji.

O Duhovem sta prejela dva učenca svetstvo sv. birme.

Zdravstveno stanje učencev je bilo letos ugodno. Obolelo je sicer med šolskim letom nekaj učencev, toda ti so zopet ozdraveli. Štirje so morali zaradi bolezni prekiniti svoje študije, dva sta pa umrla. Dne 4. oktobra je umrl v Postojni učenec V. razreda *Anton Vilhar*. Deputacija 17 učencev iz višjih razredov se je pod vodstvom profesorja Antona Peterlina udeležila pogreba. Položili so venec na krsto in zapeli dve žalostinki. — Dne 14. maja pa je umrl šestošolec *Rudolf Feštajn* v rojstvenem kraju Konjšica pri Zagorju ob Savi. Pogreba dne 16. maja se je udeležilo 28 učencev višjih razredov, med njimi vsi pevci, pod vodstvom ravnatelja, razrednika profesorja Antona Peterlina in profesorja verouka *dr. Gregorija Pečjaka*. Šestošolci so položili venec na krsto, pevci so zapeli pod vodstvom sedmošolca *Jak. Migliča* dve žalostinski, gospod župnik *Peter Mohar* pa je iskreno govoril ob odprtem grobu. Po pogrebu so bili učenci in voditelji v župnišču zelo radodarno pogoščeni, za kar se gospodu župniku izreka najtoplejša zahvala.

Cenzurne konference so bile: prva dne 6. novembra, druga dne 22. decembra, tretja (razredovalna ob koncu I. tečaja) dne 5. in 6. februarja, četrta dne 1. aprila, peta dne 29. maja, šesta (razredovalna ob koncu šolskega leta) dne 28. junija, 1., 2. in 3. julija. Sklepna konferenca je bila 5. julija.

Premestne izkušnje so se vršile v dobi od 19. do 28. junija.

V I. razred so se učenci za bodoče šolsko leto vpisovali dne 30. junija, vzprejemne izkušnje za isti razred pa so se opravile dne 6. julija.

Šolsko leto se je sklenilo dne 6. julija s sv. zahvalno mašo, po kateri se je pela cesarska pesem.

XIII.

Naznanilo o začetku šolskega leta 1912./13.

Šolsko leto 1912./13. se prične v četrtek dne 19. septembra s slovesno sveto mašo z „*Veni sancte*“, ki se bo služila ob devetih v nunski cerkvi. **Na novo vstopajočim učencem** vseh razredov se je oglasiti, spremljanim od roditeljev ali njih namestnikov, **v ponedeljek dne 16. septembra** pri gimnazijskem ravnateljstvu s krstnim ali z rojstvenim listom, s šolskim izpričevalom zadnjega leta (štipendistom in šolnine oproščenim tudi z dotičnimi dekreti) ter plačati 4 K 20 h vzprejemnine in 3 K 40 h prispevka za učila, dijaško knjižnico in igrala. Od učencev, na podlagi povoljno prebite izkušnje vzprejetih v I. razred, se bodo pobirale te pristojbine šele po istinitem vstopu v šolo (dne 20. septembra).

Učenci, ki se dajo vpisati v I. razred, morajo tekom solnčnega leta 1912. dovršiti deseto leto ter prebiti **vzprejemno izkušnjo** z dobrim uspehom. Oni, ki so doslej obiskovali kako javno ljudsko šolo, naj se izkažejo (v zmislu razpisa c. kr. naučnega ministrstva z dne 7. aprila l. 1878., šte. 5416) z dotičnim šolskim (obiskovalnim) izpričevalom, obsezajočim rede iz krščanskega nauka, učnega (= slovenskega in nemškega) jezika in računstva. **Vzprejemne izkušnje** se prične dne 17. septembra, in sicer pismene zjutraj ob osmih, ustne popoldne ob treh. Pri teh izkušnjah se zahteva (po določilih ministrskih razpisov z dne 14. marca l. 1870., šte. 2370, in z dne 27. majnika l. 1884., šte. 8019): Iz **krščanskega nauka** toliko znanja, kolikor se ga more pridobiti v prvih štirih letnih tečajih ljudske šole; v **učnem jeziku** (slovenskem in nemškem) spretnost v čitanju in pisanju, znanje početnih nauk iz oblikoslovja, spretnost v analizovanju prosto razširjenih stavkov, poznavanje pravopisnih pravil; v **računstvu** izvežbanost v štirih osnovnih računskih vrstah s celimi števili.

Vzprejemno izkušnjo ponoviti v istem letu na istem učilišču ali na kaki drugi srednji šoli ni dovoljeno.

Po 16. septembru se na novo vstopajoči učenci ne bodo več vzprejemali.

Učencem, ki so že doslej obiskovali ta zavod, se je javiti **dne 18. septembra dopoldne od 8. do 12. ure** pri ravnateljstvu s šolskim izpričevalom zadnjega poluletja ter plačati 3 K 40 h prispevka za učila, dijaško knjižnico in igrala.

Učenci, ki nameravajo prestopiti z drugih učilišč na c. kr. II. državno gimnazijo ljubljansko, naj si preskrbe na izpričevalu zadnjega poluletja pripomnjo o pravilno naznanjenem odhodu; isto je storiti tudi onim tukajšnjim učencem, ki hočejo prihodnje leto nadaljevati svoje nauke kje drugje.

Ponavljalne in dodatne izkušnje se bodo vršile **dne 16. in 17. septembra**, istotako **vzprejemne izkušnje** za vse druge razrede (izvzemši I.).

Dne 20. septembra se prične redni šolski pouk **ob osmih dopoldne.**

Zapiski učnih knjig za šolsko leto 1912./13. se bodo dobivali pri tukajšnjih knjigotrcih.

Pololetna šolnina znaša 40 K. Učenci **I. razreda** jo morajo plačati za I. poluletje v prvih treh mesecih šolskega leta; vendar smejo (v zmislu razpisa visokega naučnega ministrstva z dne 7. marca l. 1909., št. 8890), ako so revni, prositi plačilnega odloga, oziroma oproščenja šolnine ter oddati dotične prošnje ravnateljstvu **v prvih osmih dneh** šolskega leta. Njih prošnji se more ugoditi, ako jim prizna učiteljski zbor po prvih dveh mesecih v vsakem šolskem predmetu najmanj znamko „zadostno“ („genügend“), v vedenju znamko „prav dobro“ („sehr gut“) ali „dobro“ („gut“), koncem I. poluletja pa vsaj „zadostno“ v vseh obveznih predmetih in v vedenju najmanj znamko „dobro“. Ako ti pogoji koncem I. poluletja niso izpolnjeni, mora dotični učenec šolnino za I. poluletje plačati še pred začetkom II. poluletja. V vseh drugih primerih morajo plačati neoproščeni učenci pololetno šolnino **v prvih šestih tednih** vsakega poluletja, ako jih ni med tem presl. deželni šolski svet oprostil plačevanja šolnine na njih upravičeno prošnjo. Upravičena pa je prošnja (po gorenjem razpisu visokega naučnega ministrstva) le, ako so prosilci zares revni in so dobili v izkazu I. poluletja najmanj znamko „zadostno“ v vseh obveznih predmetih, v vedenju pa vsaj znamko „dobro“, v II. poluletju pa bili spoznani za sposobne, vstopiti v višji razred, in prešli v vedenju vsaj znamko „dobro“.

Prošnjam za oproščenje šolnine, naslovljenim na „preslavni c. kr. deželni šolski svet kranjski“, naj pridenejo revni prvošolci (ki niso repetenti) revnostno izpričevalo, obsezajoče **natančne** in **vestne** podatke o stanu in imetku roditeljev ter ne **nad eno leto staro**; neoproščeni revni učenci drugih razredov pa morajo priložiti svojim prošnjam tudi še izpričevalo zadnjega šolskega leta.

Učenci, pripadajoči po svojem rojstvenem kraju ali po rodbinskih razmerah ozemlju c. kr. okrajnih glavarstev v Kranju, Radovljici, Črnomlju in Novem mestu ali pa ozemlju c. kr. okrajnih sodišč v Kamniku, Kostanjevici, Mokronogu in Višnji gori, se po razpisu preslavnega c. kr. deželnega šolskega sveta kranjskega z dne 28. avgusta l. 1894., št. 2354, na ljubljanskih gimnazijah ne smejo vzprejemati. V posebnega ozira vrednih slučajih jim more vzprejem izjemoma dovoliti le c. kr. deželni šolski svet.

Na to šolsko oblast naslovljene in dobro utemeljene prošnje za izjemni vzprejem na eno izmed obeh tukajšnjih gimnazij naj vložijo p. n. roditelji ali varuhi dotičnih učencev do 1. avgusta, in sicer, ako se gre za vstop v I. razred, pri pristojnem c. kr. okrajnem glavarstvu, v vseh drugih primerih pa pri c. kr. ravnateljstvu nazadnje obiskovane gimnazije.

Ravnateljstvo.

Mitteilungen, den Beginn des Schuljahres 1912/13 betreffend.

Das Schuljahr 1912/13 beginnt **Donnerstag den 19. September** mit einem heil. Geistamte, das um 9 Uhr in der Ursulinenkirche abgehalten werden wird. **Neu eintretende Schüler** aller Klassen haben sich **Montag den 16. September** bei der Gymnasialdirektion zu melden, den Tauf- oder Geburtsschein, die Schulnachrichten, resp. das Zeugnis über das letzte Schuljahr (Stipendisten und vom Schulgelde befreite Aufnahmswerber überdies die betreffenden Dekrete) vorzulegen und eine Aufnahmstaxe von 4 K 20 h nebst einem Lehr-, Spielmittel- und Schülerbibliotheksbeitrage von 3 K 40 h zu entrichten. Diese Gebühren werden von den auf Grund gut bestandener Aufnahmeprüfung in die I. Klasse aufgenommenen Schülern erst nach tatsächlichem Eintritte in die Schule (am 20. September) eingehoben werden.

Schüler, welche in die **I. Klasse neu eintreten wollen**, müssen das zehnte Lebensjahr erreicht haben oder es noch im Solarjahre 1912 erreichen und sich einer Aufnahmeprüfung mit gutem Erfolge unterziehen. Die **Aufnahmeprüfungen** beginnen **am 17. September**, und zwar um 8 Uhr vormittag die schriftlichen, um 3 Uhr nachmittag die mündlichen. Bei diesen Prüfungen werden im Sinne der Ministerialverordnungen vom 14. März 1870, Z. 2370, und vom 27. Mai 1884, Z. 8019, folgende Anforderungen gestellt: In der **Religion** jenes Maß von Wissen, welches in den ersten vier Jahreskursen einer Volksschule erworben werden kann; in der **Unterrichtssprache** (slowenisch und deutsch) Fertigkeit im Analysieren einfach bekleideter Sätze, Bekanntschaft mit den Regeln der Orthographie; im **Rechnen** Übung in den vier Grundrechnungsarten in ganzen Zahlen.

Eine Wiederholung der Aufnahmeprüfung in demselben Jahre, sei es an dieser oder an einer anderen Anstalt, ist unzulässig.

Nach dem 16. September werden neu eintretende Schüler nicht mehr aufgenommen.

Die dieser Anstalt bereits angehörenden Schüler haben sich am 18. September von 8 bis 12 Uhr vormittag bei der Direktion mit dem letzten Semestralzeugnisse zu melden und einen Lehr-, Spielmittel- und Schülerbibliotheksbeitrag von 3 K 40 h zu erlegen.

Die Nachtrags- und Wiederholungsprüfungen sowie die Aufnahmeprüfungen für die II. bis VIII. Klasse finden am 16. und 17. September statt. Der regelmäßige Unterricht beginnt am 20. September um 8 Uhr vormittag.

Die Verzeichnisse der pro 1912/13 dem Unterrichte zugrunde zu legenden Lehrbücher werden in den hiesigen Buchhandlungen erhältlich sein.

Nach den Bestimmungen des Erlasses des hochlöbl. k. k. Landesschulrates vom 28. August 1894, Z. 2354, dürfen Schüler, welche nach ihrem Geburtsorte und nach ihren Familienverhältnissen dem Bereiche der k. k. Bezirkshauptmannschaften Krainburg, Radmannsdorf, Rudolfswert und Tschernembl und dem Bereiche der k. k. Bezirksgerichte Landstraß, Nassenfuß, Weixelburg und Stein angehören, hierorts nur ausnahmsweise in besonders berücksichtigungswürdigen Fällen mit Genehmigung des k. k. Landesschulrates aufgenommen werden.

Die P. T. Angehörigen jener Schüler, welche hierorts neu eintreten wollen und einer solchen Genehmigung bedürfen, wollen um dieselbe beim k. k. Landesschulrate mit einem gut motivierten Gesuche einschreiten, welches bis 1. August, und zwar, wenn es sich um den Eintritt in die I. Klasse handelt, bei der zuständigen k. k. Bezirkshauptmannschaft, in allen übrigen Fällen aber bei der k. k. Direktion des zuletzt besuchten Gymnasiums einzubringen ist.

Die Direktion.

XIV.

Imenik učencev.*

I. a razred.

Aplenc Rihard, Ljubljana.
 Babšek Ivan, Štepanja vas.
 Blané Josip, Šmartno pri Litiji.
 Flegar Ivan, Ljubljana.
 Gorenc Alojzij, Ljubljana.
 Gostiša Tomaž, Breg pri Borovnici.
 Kandare Milan, Ljubljana.
 Košca Ivan, Ljubljana.
 Kralj Bernardin, Tržič.
 Kraut Vladko, Celovec.
 Kregar Janko, Ljubljana.
 Kurent Fran, Ljubljana.
 Lenassi Fran, Gorenji Logatec.
 Lubej Fran, Gradovlje.

Meško Fran, Sela pri Ptuj.
 Outrata Rudolf, Divača.
 Pardubsky Alojzij, Ljubljana.
 Pavlič Fran, Ljubljana.
 Pirnat Fran, Ljubljana.
 Pieničar Bogomir, Trebnje.
 Ragazi Edvard, Postojna.
 Ranzinger Friderik, Zagorje.
 Reich Ciril, Sv. Bolfenk.
 Sadar Adolf, Budanje.
 Sever Stanko, Stična.
 Slana Leopold, Brezovica.
 Zlokarnik Viktor, Reka.
 Zupančič Josip, Novo mesto.

* Ležeči tisk znači odličnjake.

I. b razred.

Bajak Vladimir, Rateče.
 Debevc Anton, Dilce pri Postojni.
 Dernovšek Karl, Ljubljana.
 Kavčič Ivan, Žeje pri Kamniku.
 Koman Stanislav, Ljubljana.
 Kristen Josip, Cirknica.
Langus Josip, Peračica pri Trzinu.
 Lesar Anton, Sušje pri Ribnici.
 Levstek Andrej, Ribnica.
 Majerčič Adalbert, Ljubljana.
 Markovič Avguštin, Kučine v Dalmaciji.
 Miškot Andrej, Ukve pri Trbižu.
 Perko Venceslav, Zagradec.
 Prezelj Viktor, Litija.

Rogulj Dane, Mravnice v Dalmaciji.
 Rogulj Sime, Mravnice v Dalmaciji.
 Stanovnik Aleš, Horjul.
 Starkel Stanko, Ljubljana.
 Stibilj Vinko, Ustja pri Vipavi.
 Strel Slavko, Mokronog.
Šink Franc, Toplice.
 Škantelj Janez, Podpeč pri Dobrepolju.
Tavčar Feliks, Loka pri Mongšu.
 Vidmar Ludvik, Ambrus pri Žužemberku.
 Vydra Arnold, Kandija pri Novem mestu.
 Zalaznik Ivan, Ljubljana.
Zatler Franc, Savlje pri Ljubljani.

I. c razred.

Adamič Ivan, Blato pri Grosupljem.
 Bajec Stanislav, Nabrežina.
 Cotman Alojzij, Ljubljana.
 Čuk Stanislav, Ljubljana.
 Debelak Francišek, Ribnica.
 Gliha Alojzij, Krško.
 Globočnik Ivan, Spodnja Šiška.
 Hribar Francišek, Bizovik pri Ljubljani.
 Jaklič Ivan, Kolpa pri Vel. Laščah.
 Jančigar Julij, Ajdovec.
 Japelj Miroslav, Medvode.
Jeglič Bogumil, Rakek.
 Kolesa Rudolf, Ljubljana.
 Kos Francišek, Jesenice.
 Kūhar Alojzij, Murasziget na Ogrskem.
 Lampič Leopold, Štepanja vas pri Ljubljani.
 Likovič Jožef, Rakek.
 Marčič Viktor, Litija.

Mis Franta, Ljubljana.
 Modic Francišek, Rakek.
 Mrovlje Franc, Ljubljana.
 Oblak Martin, Ljubljana.
 Ocvirk Francišek, Ljubljana.
 Ogrin Avgust, Vrhnika.
 Pečan Jožef, Ljubljana.
Potokar Jožef, Štepanja vas pri Ljubljani.
 Rus Ernest, Sodražica.
 Sachs Alojzij, Ljubljana.
 Sbil Henrik, Mokronog.
 Seršen Stanislav, Žužemberk.
 Smerdelj Edvard, Planina.
 Terček Ivan, Ljubljana.
 Tomažič Francišek, Moste pri Ljubljani.
 Tomec Filip, Ljubljana.
 Žirovnik Rihard, Ježica.

II. a razred.

Adamič Ernest, Ljubljana.
 Benčina Ivan, Loški potok.
 Bovha Ivan, Studenec-Ig.
 Brumec Dragutin, Gjurjgjevac (Hrvatska).
 Cedilnik Fran, Krašnja.
 Debeljak Ivan, Ribnica.
 Dolinar Fran, Trata.
 Fischer Evgen, Piran (Istra).
 Hočevar Josip, Male Lašče.
 Horn Peter, Ljubljana.
 Jeglič Fran, Ljubljana.
 Jug Stanko, Col.
 Kalan Pavel, Radovljica.
 Kertel Ivan, Ajdovščina (Primorsko).
 Koban Fran, Kostanjevica.
 Kolar Ivan, Kresniški vrh.
 Kotnik Josip, Selnica ob Dravi (Štajersko).
 Kovač Alojzij, Glince.
 Kvartič Bogomir, Šoštanj (Štajersko).
 Levčičnik Karel pl., Ljubljana.

Mihelčič Fr., Reka (Hrv.-ogrsko Primorje).
 Pavlin Ernest, Ljubljana.
 Pavlovec Fran, Trnovo.
 Pavlovec Milan, Trnovo.
 Predovič Rudolf, Ljubljana.
 Premk Ivan, Ljubljana.
 Ravnik Anton, Kanal (Primorsko).
 Rijavec Viktor, Trst.
 Rojec Vladislav, Radovljica.
 Rupnik Viljem, Trst.
 Rus Ivan, Draga.
 Schweitzer Mirko, Trst.
 Selan Josip, Štepanja vas.
 Skubič Jakob, Postojna.
 Srebrnič Stanko, Gabrije (Primorsko).
 Špan Pavel, Ljubljana.
 Wigele Ferdo, Stari trg pri Ložu.
 Židan Anton, Ljubljana.
 Župnek Fran, Ljubljana.

II. b razred.

- Babič Josip, Zgornji Logatec.
 Belič Josip, Borovnica.
 Bolta Anton, Šmartno ob Savi.
 Cesar Josip, Koprivnik pri Bohinjaki Bistrici.
 Einspieler Nikolaj, Ljubljana.
 Fakin Dragotin, Ljubljana.
 Fugina Jurij, Stari trg ob Kulpi.
 Gnezda Ivan, Unec.
 Ilec Josip, Goriča vas pri Ribnici.
 Jeraj Josip, Ljubljana.
 Kessler Franc, Trst.
 Korbar Franc, Hrušica pri Ljubljani.
 Kremžar Josip, Št. Vid pri Zatičini.
 Kušar Franc, Ljubljana.
 Lešnjak Franc, Ljubno na Zgornjem Štajerskem.
 Lovšin Bogomir, Vinica.
 Marinko Ivan, Ljubljana.
 Martinčič Franc, Rakek.
 Matkovič Karol, Ljubljana.
 Medić Stanislav, Fram na Štajerskem.
 Medved Matija, Št. Lovrenc na Dravskem polju.
 Paternoster Dominik, Dobrunje pri Ljubljani.
 Pavlič Josip, Ljubljana.
 Peček Ivan, Male Lašče.
 Pečnik Alojzij, Stožice pri Ljubljani.
 Poderžaj Ivan, Ljubljana.
 Pušar Srečko, Spodnja Šiška.
 Ropret Avguštín, Tomačevo pri Ljubljani.
 Rupret Štefan, Vevče pri Ljubljani.
 Sever Ivan, Ljubljana.
 Slana Josip, Ljubljana.
 Strah Alojzij, Krka pri Zatičini.
 Suša Alojzij, Divača na Primorskem.
 Svetek Andrej, Moste pri Ljubljani.
 Škulj Leopold, Veliki Osolnik.
 Trnkóczy pl. Zaszkal Ubald, Ljubljana.
 Vedral Bogomil, Ljubljana.
 Vrhovec Anton, Ljubljana.
 Vrhovec Ivan, Ljubljana.
 Zupan Ciril, Ljubljana.
 Zurlini Maks, Divača na Primorskem.
 Žagar Jakob, Rudnik pri Ljubljani.
 Železnik Simon, Vransko na Štajerskem.

III. a razred.

- Ahčin Janez, Domžale.
 Bačić Milan, Povir pri Divači na Primorskem.
 Benčan Josip, Planina.
 Bitenc Vinko, Št. Vid nad Ljubljano.
 Cotič Ivan, Ljubljana.
 Drogenik Matija, Ljubljana.
 Ilec Andrej, Goriča vas pri Ribnici.
 Kavčič Filip, Idrija.
 Keržin Ivan, Dobrunje.
 Kunaver Ivan, Ljubljana.
 Lazar Ivan, Kropa.
 Leben Fran, Ljubljana.
 Lilleg Branko, Krško.
 Lilleg Ivo, Krško.
 Majce Alojzij, Ljubljana.
 Majce Josip, Ljubljana.
 Pauer Božidar, Ljubljana.
 Pestotnik Fran, Blagovica.
 Podreberšek Stanislav, Ljubljana.
 Puc Anton, Žužemberk.
 Sbrizaj Božidar, Ljubljana.
 Stojkovič Ludovik, Ljubljana.
 Šparovec Anton, Selo pri Šmarju.
 Urbas Fran, Laze pri Rakeku.
 Veselý Anton, Salgo-Taryan na Ogrskem.
 Wissiak Josip, Ljubljana.
 Žapnek Bogomil, Ljubljana.

III. b razred.

- Alš Ivan, Predoslje.
 Aljančič Emil, Trebnje.
 Arko Bogomir, Ribnica.
 Bahovec Ivan, Ljubljana.
 Bayr Egon, Ljubljana.
 Črnagoj Ivan, Ljubljana.
 Delak Franc, Trst.
 Fajfar Bogomir, Vrhnika.
 Fakin Albin, Ljubljana.
 Gabršek Jožef, Ljubljana.
 Gabršek Mihael, Štepanja vas.
 Gnezda Venčeslav, Unec.
 Jeglič Janko, Sv. Križ pri Litiji.
 Križman Franc, Studeno.
 Kumelj Ciril, Ljubljana.
 Kupec Martin, Sv. Pavel pri Preboldu na Štajerskem.
 Majcen Milan, Ribče pri Moravčah.
 Ogrin Rajmund, Novo mesto.
 Pavčič Vladimir, Velike Lašče.
 Ponikvar Ciril, Ljubljana.
 Prosenec Anton, Črešnjice.
 Sadar Vinko, Budanje.
 Schrey Janko, Bled.
 Šrebotnjak Mihael, Predjama.
 Štefancioza Franc, Sv. Florijan na Štajerskem.
 Šteh Ivan, Dobrepolje.
 Štimec Josip, Spodnja Šiška.
 Trdan Anton, Sušje pri Ribnici.

IV. a razred.

- Aplenc Emerik, Ljubljana.
 Bežek Etbin, Kamnik.
 Bizjak Josip, Studeno pri Postojni.
 Debelak Gvidon, Postojna.
 Eiletz Leopold, Tržič na Primorskem.
 Fettich-Frankheim Friderik, Postojna.
 Gabrejna Fran, Unee pri Planini.
 Goljar Srečko, Št. Vid nad Ljubljano.
 Habič Anton, Sadinja vas pri Sostrem.
 Harinski Adalbert, Nezviše pri Sv. Trojici na Štajerskem.
 Irkič Ignacij, Ljubljana.
 Kozelj Milan, Ljubljana.
 Kreinžar Ivan, Št. Vid pri Zatičini.
 Kreuzberger Adolf, Kranj.
 Krištof Vladimir, Ljubljana.
 Kurnjek Fran, Ljubljana.
 Kuštrinj Julij, Idrija.
 Lajovic Ladislav, Vače pri Litiji.
 Lončar Fran, Ljubljana.
 Lukesch Rudolf, Ljubljana.
 Pavlin Maks, Črnomelj.
 Pibernik Božidar, Ljubljana.
 Rajšek Josip, Loke pri Trbovljah na Štajerskem.
 Rus Mirko, Travnik.
 Stenovec Fran, Sv. Valburga pri Smledniku.
 Terpin Fran, Dobropole.
 Torkar Ivan, Bohinjska Bistrica.

IV. b razred.

- Bergant Francišek, Ljubljana.
 Bregar Josip Milan, Kranjska gora.
 Cepuder Alfonz, Studenec pri Krškem.
 Florjančič Milan, Ljubljana.
 Grden Anton, Martinja vas pri Sv. Lovrencu.
 Hojan Ivan, Vrhnika.
 Jelenič Jernej, Ljubljana.
 Kajfež Maksimilijan, Bovec na Primorskem.
 Kavčič Viktor, Ljubljana.
 Kollaritsch Oton, Gradec na Štajerskem.
 Komar Stanislav, Ljubljana.
 Leben Stanislav, Ljubljana.
 Lenassi Josip, Gorenji Logatec.
 Nadrah Ignacij, Višnja gora.
 Osana Miroslav, Ardro pri Krškem.
 Prelog Anton, Zarečje pri Ilirski Bistrici.
 Sever Avgust, Zatičina.
 Sicherl Ivan, Domžale.
 Sterle Ivan, Ljubljana.
 Stojan Francišek, Kateče pri Beli peči.
 Toličič Josip, Sv. Marjeta na Dravskem polju na Štajerskem.
 Tomaž Josip, Št. Vid nad Ljubljano.
 Zajc Ivan, Gorenja Zadobrova pri Ljubljani.
 Židan Ivan, Ljubljana.

V. razred.

- Ahčin Vincencij, Domžale.
 Baltezar Ivan, Ljubljana.
 Banovec Rudolf, Ljubljana.
 Brenčič Vincencij, Žabjak pri Ptuj na Štajerskem.
 Černe Anton, Krajska gora.
 Černe Ivan, Kranjska gora.
 Černe Josip, Ljubljana.
 Debelak Janko, Lož.
 Dolenc Vladimir, Ortenek.
 Drašler Srečko, Dole pri Borovnici.
 Gabršek Fran, Ljubljana.
 Guzelj Josip, Ljubljana.
 Haller Leopold, Radeče pri Židanem mostu.
 Hrovatin Ivan, Dole pri Borovnici.
 Janež Josip, Ljubljana.
 Jeglič Ciril, Sv. Križ pri Litiji.
 Jeretina Ivan, Brezje pri Dobu.
 Kadunc Rafael, Zgornji Tuhinj.
 Kavčnik Leo, Podkraj pri Vipavi.
 Kočevar Ivan, Ljubljana.
 Kovač Josip, Št. Janž na Dolenjskem.
 Kragelj Mirko, Kamnik.
 Lunaček Aleksander, Trebelno.
 Majhenc Fran, Vrhovo.
 Mežan Leo, Podkraj pri Vipavi.
 Mravlje Ivan Lukovica pri Brezovici.
 Novak Ivan, Notranje Gorice.
 Oblak Ivan, Borovnica.
 Outrata Fran, Nabrežina na Primorskem.
 Pance Pavel, Vič.
 Poljanec Franc, Šmarjeta pri Novem mestu.
 Rihar Leopold, Ljubljana.
 Rupnik Rudolf, Podgora pri Št. Vidu nad Ljubljano.
 Smerdu Maks, Pulj.
 Tomšič Josip, Stari trg pri Višnji gori.
 Uran Ivan, Ljubljana.
 Valašek Karl, Trutnov na Češkem.
 Vider Miroslav, Ljubljana.
 Vidmar Ivan, Črni vrh.
 Vilman Janez, Sava pri Jesenicah.
 Vizjak Bogomil, Ljubljana.
 Vizjak Fran, Ljubljana.
 Zupan Mihael, Brezje pri Čemšeniku.

VI. razred.

Arh Josip, Dobrlevo pri Čemšeniku.
 Bezljaj Vladimir, Krško.
Borušak Josip, Zagorje ob Savi.
 Bregar Stanko, Kranjska gora.
 Erlih Evstahij, Šmarje pri Jelšah.
Kühar Rudolf, Satahovci v komitatu Vas na Ogrskem.
 Lapajne Alfonz, Ljubljana.
 Lovšin Evgen, Vinica pri Črnomlju.
 Maier Alojzij, Zagradec.
 Modrijan Fran, Zatičina.

Osana Ciril, Mali Trn nad Krškem.
 Pavlovčič Fran, Cerknica.
 Petrič Janko, Rudnik pri Ljubljani.
 Poderžaj Ferdinand, Ljubljana.
Prezelj Maks, Lož.
 Puhar Anton, Huje pri Kranju.
 Rekef Ciril, Medno pri Št. Vidu nad Ljubljano.
 Scharwitsl Anton, Udmat na Koroškem.
Seliškar Albin, Vransko.
 Strukelj Vinko, Krašnja.
 Turk Ernest, Ljubljana.

VII. razred.

Cerar Anton, Dob.
 Cirman Ciril, Poljane pri Škofji Loki.
 Čarf Miloš, Konobece (Koroško).
 Čermák Jaroslav, Ljubljana.
 Gregorec Srečko, Mengeš.
 Gregorič Miron, Ljubljana.
 Janežič Matko, Peče pri Moravčah.
 Koleša Ivan, Ljubljana.
 Krhne Štefan, Vipava.
 Lavrenčak Viktor, Radovljica.
 Leskovec Anton, Buje pri Košani.
 Marinčič Ivan, Podlehnik pri Ptuju (Štajersko).
 Miglič Jakob, Ig-Studenec.
 Mohar Franc, Loški potok.

Novak Ivan, Dole pri Litiji.
 Oblak Ivan, Sv. Gregor (Ortenek).
 Peček Franc, Male Lašče.
 Pirc Ivan, Ljubljana.
 Poderžaj Ciril, Ljubljana.
 Rigler Alojzij, Praproče pri Laščah.
 Sirk Josip, Ljubljana.
 Širca Ignacij, Planina.
 Švigelj Karol, Borovnica.
 Tratnik Leopold, Idrija.
 Tschamernik Herman, Radeče.
 Uran Andrej, Ljubljana.
 Urek Franc, Ljubljana.

VIII. razred.

Česnik Dragotin, Predoslje pri Kranju.
 Detela Martin, Moravče.
 Drašler Fran, Allegheny, Pa. v Ameriki.
 Drobnič Ivan, Velika Stara vas pri Grosupljem.
 Franza Josip, Škedenj pri Trstu.
 Jager Matija, Ljubljana.
 Jamnik Karol, Brankovo pri Velikih Laščah.
 Jerina Fran, Sinja gorica pri Vrhniki.
 Korun Ferdinand, Št. Peter v Savinski dolini na Štajerskem.
Kranjec Silvester, Ljubljana.
 Lavrič Vinko, Kozaršče pri Starem trgu.
 Luštrek Srečko, Verje pri Medvodah.
Miklavc Fran, Javorje.
 Molek Josip, Bojanja vas pri Metliki.
 Ogorec Ivan, Rigonca na Štajerskem.

Penko Fran, Palčje pri Št. Petru.
 Pintar Anton, Kamnik.
 Pirkovič Vladimir, Spodnja Siška.
 Schiffrer Stanko, Ljubljana.
 Schrey Amon, Zagorice pri Bledu.
 Skobe Ignacij, Budganja vas pri Žužemperku.
 Stanovnik Ivan, Horjul.
Stele Albin, Idrija.
 Stern Fran, Ljubljana.
 Uster Fran, Slivna pri Vačah.
 Vovk Alojzij, Bleč vrh pri Višnji gori.
 Vričko Ulrik, Železna Kaplja na Koroškem.
 Zelenik Karol, Črnla v Slovenskih Goricah na Štajerskem.
 Zupančič Ivan, Veliki Lipoglav.

Zaznamek znanstvenih razprav, priobčenih v izveštjih
c. kr. II. državne gimnazije.

1892. *Anton Štritof*: O metodiškem pouku nemščine v I. in II. razredu slovensko-utrakvistiških gimnazij. Prvi del: teoretiška razprava.
1893. *Anton Štritof*: O metodiškem pouku nemščine v I. in II. razredu slovensko-utrakvističnih gimnazij. Drugi del: praktiški vzgledi nemškega pouka.
1894. 1.) *Simon Rutar*: Argivska ravnica.
2.) *Josip Hubad*: O račji kugi.
1895. }
1896. } *Josip Jenko*: Konstantin Veliki kot kristjan.
1897. *Fran Wiesthaler*: N. Odlomek latinsko-slovenskega slovarja na pokaz.
1898. *Simon Rutar*: Solin in njegove razvaline.
1899. *Josip Jenko*: Konstantin Veliki kot vojak.
1900. *Dr. Josip Debevec*: Nekaj opazk k Jurčičevemu „Tugomern“ in „Veroniki Deseniški“.
1901. *Ivan Koštič*: Slovanski življi v nemškem besednem zakladu.
1902. *Dr. Dragotin Lončar*: O gostosti prebivalstva in krajev na Kranjskem.
1903. *Dr. Dragotin Lončar*: Profesor Simon Rutar.
1904. 1.) *Dr. Dragotin Lončar*: Zemljevid o naseljenosti prebivalstva na Kranjskem.
2.) *Dr. Janko Šlebinger*: Dobrovský in Slovenci.
1905. *Dr. Janko Šlebinger*: Četrta zvezek Devovih „Pisanic“.
1906. *Dr. Janko Šlebinger*: „Pisanice“, prvi slovenski pesniški almanah.
1907. *Dr. Janko Lokar*: Stališče Bleiweisovih „Novic“ glede književnega zedinjenja Slovanov.
1908. 1.) *Dr. Ivan Tertnik*: Katalog učiteljske knjižnice.
2.) *Fran Wiesthaler*: Naše novo šolsko poslopje.
1909. 1.) *Dr. Ivan Tertnik*: Katalog učiteljske knjižnice.
2.) *Dr. Janko Bezjak*: Šestdesetletnica vladarstva našega presvetlega cesarja.
1910. 1.) *Dr. Ivan Tertnik*: Katalog učiteljske knjižnice.
2.) *Dr. Janko Bezjak*: O dolžnostih in o gojenju čuvstva za dolžnosti.
1911. 1.) *Dr. Ivan Tertnik*: Katalog učiteljske knjižnice.
2.) *Dr. Fran Ilešič*: Kako mislijo dandanes starši o šoli in o šolnikih?
1912. *Dr. Josip Pipenbacher*: Slovarček h Qu. Horati Flacci carmina selecta (po Huemerjevi izdaji).